

Industri- og Næringspartiet STORTINGS- VALGPROGRAM

2025 - 2029

INDUSTRI- OG NÆRINGSPARTIETS PARTIPROGRAM

Industri- og Næringspartiets visjon for Norge

Verden er i endring, og Norge må stå støtt. Vår trygghet, velferd og verdiskaping må sikres gjennom nasjonal kontroll, realistisk politikk og ansvarlig forvaltning av våre naturressurser. INP mener det er på tide med en ny kurs – en kurs som prioriterer dette først.

Vi står overfor store utfordringer: en aldrende befolkning, press på velferdssystemet og økende internasjonal uro. INP vil møte dette med handlekraft og pragmatisme, ikke ideologi og slagord. Vi tror på lokal verdiskaping, norsk eierskap og en sterk privat sektor som grunnlag for et bærekraftig velferdssamfunn.

Trygghet og beredskap

INP vil styrke Forsvaret og beredskapen – ikke som en del av symbolpolitikk, men som en reell investering i vår nasjonale sikkerhet. Vi må kunne produsere våpen og ammunisjon selv, og samarbeide med Europa på våre egne premisser. Samtidig må vi ha et politi og rettsvesen som er rustet til å bekjempe kriminalitet og sikre trygghet i hverdagen.

Verdiskaping og økonomi

Norge skal leve av det vi skaper – ikke av det vi omfordeler. INP vil gjøre Norge til et av verdens beste land å starte og drive bedrift i. Vi vil senke skatter, fjerne unødvendig byråkrati og sikre forutsigbare rammevilkår. Det skal lønne seg å jobbe, investere og skape arbeidsplasser. Verdier må skapes før de kan fordeles.

Energi for folk og fremtid

INP sier nei til vindkraft som ødelegger natur og driver opp strømprisene. Vi vil ha en energipolitikk som setter forsyningssikkerhet og lave kostnader først. Norsk vannkraft, olje og gass skal tjene norske husholdninger og bedrifter, ikke utenlandske interesser. Vi vil trekke Norge ut av ACER og si opp EØS-avtalen – for å sikre full kontroll over våre egne ressurser.

Helse og omsorg

INP vil kutte helsekøene og gi folk raskere behandling. Vi støtter en kombinasjon av offentlig og privat kapasitet, og vil sikre at ressursene brukes der de gir mest effekt. Psykisk helse og rusomsorg må styrkes, og pasientens behov skal stå i sentrum – ikke systemets begrensninger.

Skole og utdanning

Barna våre fortjener en skole som gir dem reelle muligheter. INP vil ha en skole som ser den enkelte elev, gir faglig frihet til lærerne, og styrker praktiske fag og yrkesutdanning. Vi vil ha disiplin og respekt tilbake i klasserommet, og sikre at alle elever får mulighet til å lykkes – uansett bakgrunn.

INNHold

1 - INDUSTRI OG NÆRING

- 1 - 1 Næringspolitikk
- 1 - 2 Energipolitikk
- 1 - 3 Fiskeri og havbruk
- 1 - 4 Landbruk
- 1 - 5 Videreforedling av norske råvarer
- 1 - 6 SMBs - Små og Mellomstore Bedrifter
- 1 - 7 Leverandør og verftsindustrien
- 1 - 8 Sjøfart og maritim næring
- 1 - 9 Transportnæringen
- 1 - 10 Nærings og nytelsesindustrien
- 1 - 11 Dagligvarebransjen
- 1 - 12 Turist- og reiselivsnæringen
- 1 - 13 Finansnæringen

2 - OFFENTLIG SEKTOR

- 2 - 1 Folkeavstemninger
- 2 - 2 Beredskap og krisesituasjoner i Norge
- 2 - 3 Lønninger og godtgjørelser i det offentlige
- 2 - 4 Konsulentbruk i det offentlige
- 2 - 5 Skatt og avgifter
- 2 - 6 Justispolitikk og domstolene
- 2 - 7 Undervisning, skole, fag- og høyere utdanning
- 2 - 8 Kollektivtransport
- 2 - 9 Vei og offentlig infrastruktur, bompengefinansiering
- 2 - 10 By- og arealutnytting
- 2 - 11 Boligbygging
- 2 - 12 Byråkrati, forenkling og digitalisering

3 - VELFERD, HELSE OG OMSORG

- 3 - 1 Stønader, statlige ytelser og pensjoner
- 3 - 2 Helse og omsorg
- 3 - 3 Våre vyer om og prinsipper for helsepolitikken
- 3 - 4 Barns sikkerhet og rettigheter
- 3 - 5 Rus og rehabilitering
- 3 - 6 Funksjonshemmede

4 - SIVILT SAMFUNN

- 4 - 1 Ytringsfrihet
- 4 - 2 Religion og Livssyn
- 4 - 3 Likestilling og LBH+
- 4 - 4 Kultur, frivillighet og Idrett

5 - INTERNASJONALT

- 5 - 1 Forsvar, NATO, FN
- 5 - 2 EU/EØS, Eksport og Arbeidsinnvandring
- 5 - 3 Bistand, Asyl, Flyktninger
- 5 - 4 Miljø
- 5 - 5 Klima

Kortversjon

INDUSTRI OG NÆRING

1 - 1 NÆRINGSPOLITIKK

En politikk for verdiskaping, ikke bare fordeling

INP mener at et sterkt og bærekraftig velferdssamfunn krever et konkurransedyktig næringsliv, drevet av forutsigbare rammevilkår og reelle økonomiske insentiver. Med nøytral næringspolitikk som kjerneprinsipp ønsker partiet å stimulere privat initiativ, norsk eierskap og lokal verdiskaping – uten statlige subsidier og ideologiske føringer. INP vil gjøre Norge til en ledende nasjon for investering, innovasjon og arbeid gjennom målrettede skattelettelser og fjerning av unødvendige reguleringer, og advarer mot populisme som svekker den private sektorens rolle i byggingen av velferdsstaten.

1 - 2 ENERGIPOLITIKK

Energipolitikk for folk og fremtid – ikke forvaltning etter ideologi

INP mener at stabil og rimelig energi er selve fundamentet for et moderne samfunn. Partiet ønsker en energipolitikk som prioriterer forsyningssikkerhet, nasjonal kontroll over ressursene og lavere kostnader for husholdninger og bedrifter. Norge skal høste verdiene fra vannkraft, olje og gass til beste for egen befolkning, ikke for utenlandske interesser. Gjennom makspris på strøm, styrket beredskap, motstand mot klimapolitisk kraftsløseri og satsing på kjernekraft og gasskraft, legger INP opp til en politikk som er teknologinøytral, pragmatisk og økonomisk ansvarlig. Internasjonale avtaler og klimamål skal vurderes opp mot norske interesser – og ikke på bekostning av dem.

1 - 3 FISKERI OG HAVBRUK

Fiskeri og havbruk er livsnerven i kyst-Norge.

For INP handler det om å sikre arbeidsplasser, lokal verdiskaping og nasjonal kontroll over våre felles naturressurser. Vi vil ha en politikk som gir forutsigbarhet, rettferdighet og vekst – ikke sentralisering og usikkerhet. Derfor kjemper vi for at mer av verdiene skal bli igjen der fisken hentes opp, at ungdom får en reell sjanse til å satse i næringen, og at videreforedling skjer i Norge – ikke i utlandet. Med kloke rammevilkår og tydelig styring skal fiskeri og havbruk fortsatt være en bærebjelke i norsk økonomi og kystkultur.

1 - 4 LANDBRUK

Et levende landbruk er nøkkelen til levende lokalsamfunn.

INP vil føre en landbrukspolitikk som setter bonden i sentrum – med mål om økt rekruttering, lønnsomhet og trygg bosetting i hele landet. Vi vil sikre at verdiskapingen blir igjen der maten produseres, og at norske bønder får rettferdige vilkår i møte med mektige dagligvarekjeder. Med investeringer i moderne driftsformer, lokal matforedling og forskning på robuste og bærekraftige produksjonsmetoder, skal norsk landbruk være både fremtidsrettet og forankret i tradisjon. INP tror på norsk bondekost, lokal mat på norske fat – og et landbruk som bygger nasjonen nedenfra.

1 - 5 VIDEREFØREDLING AV NORSKE RÅVARER

Norge skal ikke være råvarelager for resten av verden – vi skal være verdiskaper i eget land.

INP mener tiden er inne for å ta tilbake kontrollen over norsk råvareforedling. Det er meningsløst at norske naturressurser sendes ut av landet for bearbeiding, bare for å returnere som ferdigvarer. Vi vil støtte etablering av moderne videreforedlingsbedrifter nær råvarekildene – i distriktene, der verdiene skapes. Med målrettede tilskudd, investeringer i teknologi og smartere avgiftssystemer, skal vi skape arbeidsplasser, kutte utslipp og styrke norsk selvforsyning. Det handler om industriell handlekraft, miljøansvar og nasjonal beredskap.

1 - 6 SMBS - SMÅ OG MELLOMSTORE BEDRIFTER

Små og mellomstore bedrifter er ryggraden i norsk næringsliv – og nøkkelen til fremtidens arbeidsplasser.

INP vil gjøre det enklere å starte og drive bedrift i Norge. Vi vil gi gründere etableringspermisjon, fjerne forskuddsskatten og kutte arbeidsgiveravgiften for oppstartsbedrifter. Det skal lønne seg å skape, innovere og ansette. Med mindre byråkrati, smartere skatteregler og bedre tilgang til offentlige anbud, skal vi gi SMB-sektoren den plassen den fortjener – som motor for verdiskaping, lokal utvikling og nasjonal vekst.

1 - 7 LEVERANDØR OG VERFTSINDUSTRIEN

Norsk verftsindustri er en hjørnestein i kystens næringsliv – og en teknologisk spydspiss i den maritime verden.

INP vil styrke denne strategisk viktige industrien ved å sikre at flere norske fartøy bygges og vedlikeholdes i Norge. Vi mener det er på høy tid å ta tilbake verdiskapingen som i dag forsvinner ut av landet. Med målrettede insentiver, smartere offentlige innkjøp og krav om bruk av norske verft og leverandører, skal vi sikre arbeidsplasser, innovasjon og miljøgevinster langs hele kysten. INP vil gjøre det lønnsomt å bygge i Norge – og sørge for at norsk kompetanse og industriell kapasitet ikke forvitrer, men vokser.

1 - 8 SJØFART OG MARITIM NÆRING

Norske sjøfolk har i generasjoner vært ryggraden i vår maritime stolthet – og en bærebjelke for kystsamfunn og nasjonal verdiskaping.

INP vil sikre at denne tradisjonen ikke forvitrer i møte med billig arbeidskraft og urettferdige konkurransevilkår. Vi vil ha norske lønns- og arbeidsvilkår i norsk farvann og på norsk sokkel, og vi vil styrke Norsk Ordinært Skipsregister (NOR) for å sikre forutsigbarhet og rettferdighet for norske sjøfolk. Med bedre rammevilkår, styrket nettolønnsordning og krav til bruk av norsk arbeidskraft i statlige oppdrag, skal vi sikre at Norge fortsatt kan kalle seg en sjøfartsnasjon – med sjøfolk som har trygghet, verdighet og framtidstro.

1 - 9 TRANSPORTNÆRINGEN

Et velfungerende transportsystem er selve blodåren i norsk næringsliv og hverdagsliv.

Industri- og Næringspartiet (INP) vil styrke hele transportsektoren – på vei, sjø og bane – med mål om økt sikkerhet, rettferdig konkurranse og bærekraftig verdiskaping. Vi ser ferger som en naturlig del av veinettet og vil ha dem inn under samferdselsbudsjettet. Vi vil sikre like vilkår for alle transportører, uavhengig av nasjonalitet, og styrke kontrollen ved grensepasseringer. Samtidig ønsker vi å flytte mer gods fra vei til sjø og bane, der det er mulig og hensiktsmessig, for å redusere miljøbelastningen og bedre trafikksikkerheten. INP vil gjøre transportsektoren mer effektiv, rettferdig og fremtidsrettet – til beste for både næringsliv og folk flest.

1 - 10 NÆRINGS OG NYTELSESINDUSTRIEN

INP vil bevare Vinmonopolet – og styrke norsk alkoholkultur og næringsliv

INP ønsker å bevare Vinmonopolets viktige rolle i det norske samfunnet, med fokus på kvalitet, kompetanse og ansvarlig salg. Samtidig vil vi åpne for flere utsalgssteder og mer fleksible åpningstider i tråd med lokal handelspraksis. Vi ønsker en mer moderne og næringsvennlig alkoholpolitikk, der lokale bryggerier og produsenter får bedre rammevilkår, og der frivillighet og kulturarrangementer ikke straffes med unødvendige avgifter. INP ser dette som en naturlig utvikling som både ivaretar tradisjon, folkehelse og norsk næringsliv.

1 - 11 DAGLIGVAREBRANSJEN

Dagligvarehandelen er en bærebjelke for sysselsetting i hele landet - men konkurransen er for svak.

INP mener det er uheldig at tre store kjeder i praksis kontrollerer markedet, noe som gir høyere priser og dårligere utvalg for forbrukerne. Vi vil åpne for flere aktører, styrke uavhengige butikker og sikre rettferdige vilkår i hele verdikjeden. Samtidig vil vi bevare søndagsfreden, redusere grensehandelen og skape tusenvis av nye arbeidsplasser i norsk matindustri. For INP handler dagligvarepolitikk om mer enn mat - det handler om valgfrihet, rettferdighet og levende lokalsamfunn.

1 - 12 TURIST- OG REISELIVSNÆRINGEN

Norge har naturen, kulturen og gjestfriheten – og INP vil gjøre det enklere å dele det med verden. Turistnæringen skaper arbeidsplasser, aktivitet og stolthet i hele landet, særlig i distriktene. INP vil legge til rette for nyetableringer og bærekraftig vekst, samtidig som vi tar vare på naturen og lokalsamfunnene. Vi vil regulere cruisetrafikken for å redusere miljøskadene, og støtte turistaktører som investerer i lavt miljøavtrykk. Turisme skal være en ressurs – ikke en belastning – og bidra til både lokal verdiskaping og nasjonal identitet.

1 - 13 FINANSNÆRINGEN

Norske husholdninger står i en økonomisk skvis – og INP vil ta grep.

Med rekordhøy privatgjeld og økende renter er mange familier sårbare for selv små endringer i økonomien. INP mener staten må bruke sin eiermakt i banksektoren til å bremse utlånsveksten og sikre et mer ansvarlig finansmarked. Vi vil styrke kontrollen, sikre forutsigbare renter gjennom Norges Bank, og stille krav om måtehold i lønns- og bonuspolitikk i selskaper med statlig eierskap. Økonomisk trygghet for folk flest må veie tyngre enn kortsiktig profitt.

Kortversjon OFFENTLIG SEKTOR

2 - 1 FOLKEAVSTEMMINGER

Folkets stemme skal veie tyngst når Norges suverenitet står på spill. Industri- og Næringspartiet (INP) vil kreve folkeavstemning i alle saker der Norge gir fra seg råderett over egne ressurser og beslutningsmyndighet. Historien har vist at folket ofte står nærmere nasjonale interesser enn den politiske eliten – som ved EU-avstemningene i 1972 og 1994. INP mener at tilslutning til overnasjonale organer som EUs energibyrå ACER må avgjøres av folket, ikke bare av et flertall på Stortinget. Demokratiet må styrkes – ikke svekkes – når det gjelder Norges fremtid.

2 - 2 BEREDSKAP OG KRISESITUASJONER I NORGE

Et trygt samfunn bygges i fredstid – og INP vil sørge for at Norge er forberedt når krisen rammer. Industri- og Næringspartiet mener at nasjonal beredskap må styrkes betydelig, med konkrete tiltak for matsikkerhet, medisinsk selvforsyning og samfunnsberedskap. Vi vil etablere statlige matvarelagre, bygge opp innenlandsk produksjon av kritiske varer og gjeninnføre verneplikt med bred samfunnsnytte. INP setter beredskap først – fordi trygghet ikke kan improviseres.

2 - 3 LØNNINGER OG GODTGJØRELSER I DET OFFENTLIGE

Lønn og privilegier i offentlig sektor må speile virkeligheten folk flest lever i. Industri- og Næringspartiet (INP) vil ha en full gjennomgang av lønnsnivåer og godtgjørelser i stat, fylker, kommuner og selskaper med offentlig eierskap. Når minstepensjonister lever på under 240.000 kroner i året, er det ikke rimelig at politikere og ledere i offentlig sektor tjener flere ganger mer enn medianinntekten. INP vil knytte stortingslønnen til grunnbeløpet (G), innføre maks tre stortingsperioder og sikre at pensjonsordninger for folkevalgte følger samme prinsipper som for resten av befolkningen. Politisk tillit må bygges på måtehold, ikke privilegier.

2 - 4 KONSULENTBRUK I DET OFFENTLIGE

INP vil kutte unødvendig konsulentbruk – og heller bruke ressursene smartere. Vi mener at mange av oppdragene som i dag går til dyre konsultentselskaper, i stedet kan løses av sisteårs studenter ved universiteter og høyskoler. Disse studentene er allerede finansiert av fellesskapet, og kan bidra med oppdatert kunnskap og fersk kompetanse. Med faglig veiledning fra professorer og forskere, og mulighet for studiepoeng, kan dette bli en vinn-vinn-løsning for både samfunnet og studentene. INP vil ha mer kunnskap for pengene – og mindre sløsing.

2 - 5 SKATT OG AVGIFTER

Et rettferdig skattesystem skal belønne innsats, ikke straffe eierskap og utvikling. Industri- og Næringspartiet (INP) ønsker en omfattende revisjon av dagens skatte- og avgiftssystem, som i altfor stor grad fungerer som en melkeku for staten. Vi vil fjerne urettferdige dobbeltbeskatninger, senke avgifter på nødvendige varer og tjenester, og gi skattelettelse til lavtlønnede og bedrifter som reinvesterer i Norge. Formuesskatten på arbeidende kapital må bort, og eiendomsskatten må fjernes. INP vil bygge et skattesystem som stimulerer til verdiskaping, investering og sosial rettferdighet – og som gir folk flest mer igjen for innsatsen.

2 - 6 JUSTISPOLITIKK OG DOMSTOLENE

Trygghet er en grunnleggende rettighet – og INP vil sikre at staten leverer. Industri- og Næringspartiet mener at alle borgere skal kunne leve med trygghet og frihet innenfor lovens rammer. For å oppnå dette må rettsvesen, politi, helsevesen og beredskap ha tilstrekkelige ressurser og moderne verktøy. INP vil styrke domstolene, øke strafferammene for alvorlig kriminalitet, sikre tilstedeværende og operativ politiberedskap i hele landet – og sørge for at norsk lov står over internasjonale føringer. Vi vil ha et politi med kapasitet, kompetanse og tillit – og et rettssystem som oppleves rettferdig og effektivt for alle.

2 - 7 UNDERVISNING, SKOLE, FAG- OG HØYERE UTDANNING

Alle barn og unge fortjener en skole som ser dem – og gir dem mulighet til å lykkes. Industri- og Næringspartiet (INP) vil styrke det norske skolesystemet med mer tilpasset undervisning, bedre støtte til elever med spesielle behov og økt fokus på yrkesfaglig kompetanse. Vi mener at dagens pensum i enkelte fag er for teoretisk og lite relevant for mange elever, og ønsker derfor mer praksisnære utdanningsløp. INP vil også gjøre studiefinansiering mer rettferdig, sikre kvalitet i læremidler og gi private skoler støtte – så lenge de følger norsk lov og læreplan. Skolen skal være et sted for mestring, ikke frafall.

2 - 8 KOLLEKTIVTRANSPORT

Kollektivtransport skal være et reelt, miljøvennlig og tilgjengelig alternativ for alle – uansett hvor i landet man bor.

Industri- og Næringspartiet (INP) vil satse offensivt på utbygging av kollektivløsninger og fase inn gratis kollektivtransport som en del av Norges miljøsatsing. Gjennom enkle egenandelsordninger og nasjonale felles takster skal tog, buss, ferger og bybaner bli mer brukervennlige og rettferdige. INP vil også sikre rimelige flybilletter for fastboende i avsidesliggende strøk, og revitalisere fergetilbudet som en integrert del av veinettet. Med pendlerparkering, bedre tilknytning til barnehager og skoler, og moderne infrastruktur, skal kollektivtransport bli en bærebjelke i både miljøpolitikken og hverdagslogistikken.

2 - 9 VEI OG OFFENTLIG INFRASTRUKTUR, BOMPENGEFINANSIERING

INP sier nei til bompenger – ja til rettferdig finansiering av veier

INP tar et tydelig standpunkt mot dagens praksis med bompengefinansiering av veiutbygging. Vi mener det er urimelig at bilistene skal bære en stadig større del av kostnadene for infrastruktur som hele samfunnet nyter godt av. Veier er en nasjonal investering – ikke en lokal ekstraskatt. Derfor vil vi jobbe for en ny og mer rettferdig modell, der staten tar det fulle ansvaret for å sikre trygge, effektive og inkluderende transportløsninger i hele landet.

2 - 10 BY- OG AREALUTNYTTING

INP vil ha levende bykjerner og smartere trafikkflyt.

INP mener at fremtidens byutvikling må ta hensyn til både miljø, næringsliv og folks hverdag. Gjennomfartsårer bør legges utenom bykjerner for å redusere støy, forurensning og reisetid. Samtidig må det legges bedre til rette for småbedrifter i sentrum, med korttidsparkering og tilgjengelighet som styrker lokal handel. Vi ønsker pendlerparkering i byens ytterkanter med gratis overgang til kollektivtransport, grønne lunger for rekreasjon, og byrom som inviterer til aktivitet og trivsel for alle.

2 - 11 BOLIGBYGGING

INP vil ha helhetlig arealpolitikk og ansvarlig byutvikling.

Dagens arealplanlegging preges av fortetting og stadig høyere bygg, også i mindre byer og tettsteder. INP mener dette krever grundige konsekvensanalyser og langsiktig planlegging som ivaretar både beredskap, energiforsyning, infrastruktur og offentlige tjenester. Vi vil sikre grønne lommer i alle tettbygde områder, åpne for formålstjenlige boliger på aktive landbrukseiendommer, og gjenreise sosial boligbygging for unge og førstegangsetablerere. Samtidig må kvaliteten i byggeprosjekter styrkes gjennom bedre kontroll og høyere krav til utførelse.

2 - 12 BYRÅKRATI, FORENKLING OG DIGITALISERING

INP vil forenkle byråkratiet og styrke tilliten til forvaltningen.

INP mener det norske byråkratiet har vokst seg unødvendig stort og tungrodd. Med dobbelt så mange byråkrater som Sverige - til tross for halvparten så mange innbyggere - er det på høy tid med en gjennomgang av strukturen. Vi anerkjenner behovet for forvaltning av EØS-regelverk, men dagens system preges av beslutningsvegring, dårlig tilgjengelighet og ineffektive prosesser. INP vil forenkle og modernisere byråkratiet gjennom digitalisering, bedre arbeidsinstrukser og økt fokus på brukervennlighet og kvalitet.

New Public Management (NPM) har i flere tiår preget styringen av offentlig sektor i Norge. Det startet med en idé om å gjøre offentlige tjenester mer effektive, inspirert av metoder fra privat næringsliv: mer konkurranse, tydelige mål, rapportering, kontroll og oppsplitting av tjenester. Målet var mindre sløsing og mer effektiv bruk av ressurser.

Kortversjon
VELFERD, HELSE OG OMSORG

3 - 1 STØNADER, STATLIGE YTELSE OG PENSJONER

INP vil reformere NAV – for mennesker, ikke systemet.

NAV skal være en hjelpende hånd, ikke en hindring. INP mener dagens organisering av NAV er for sentralisert, lite tilgjengelig og preget av generalisering fremfor spesialisering. Mange opplever NAV som byråkratisk, kald og vanskelig å forholde seg til – særlig når behovet for hjelp er størst. Vi vil derfor reorganisere NAV i fire tydelige hovedområder: Arbeid, Trygd, Sosiale tjenester og Pensjon. Med desentraliserte kontorer, økt spesialisering og bedre samhandling skal NAV bli en nær, kompetent og menneskelig støttespiller – både for enkeltmennesker og næringsliv.

3 - 2 HELSE OG OMSORG

INP vil gjøre Norge til Europas friskeste land innen 2040

INP har en klar visjon: Alle skal kunne leve lengre, med bedre helse, i trygge omgivelser – hjemme eller i sitt lokalmiljø. Vi vil bygge et helhetlig helse- og omsorgssystem med fokus på forebygging, hjelp til selvhjelp og behandling av høy kvalitet. Systemet skal være til for menneskene – ikke omvendt. Derfor vil vi avvikle dagens ineffektive styringsmodeller, samle helse og omsorg under ett forvaltningsnivå, og sikre faste stillinger og faglig utvikling i hele sektoren. Med pasienten i sentrum og fagfolk som får bruke sin kompetanse, skal vi skape Europas beste helse-, omsorgs- og velferdsordninger.

3 - 3 VÅRE VYER OM OG PRINSIPPER FOR HELSEPOLITIKKEN

INP vil gjenreise demokratisk styring i helsevesenet

INP mener at helsepolitikken må tilbake under demokratisk kontroll. Gjennom helseforetaksmodellen har politikerne overført makten til byråkrater, og resultatet er et system der økonomiske hensyn ofte trumfer pasientens behov. Vi vil snu dette. Helse skal være et offentlig ansvar, forankret i faglig kompetanse, menneskeverd og menneskerettigheter. Norge har potensial til å bli verdensledende innen helse og forskning – men da må vi prioritere forebygging, sikre hele faste stillinger, og bygge et system som setter pasienten først. En frisk befolkning er ikke bare et mål i seg selv, men en forutsetning for et bærekraftig velferdssamfunn.

3 - 4 BARNES SIKKERHET OG RETTIGHETER

INP vil styrke barns sikkerhet, rettigheter og rettsvern.

INP anerkjenner barnevernets viktige rolle, men mener dagens system trenger en grundig gjennomgang og forbedring. Barns beste skal alltid være det overordnede målet – med fokus på trygghet, tilhørighet og rettssikkerhet. Vi vil styrke kompetansen i barnevernet, sikre lik praksis på tvers av kommuner, og sørge for at biologisk familie og nettverk vurderes grundig før omsorgsovertakelse. INP ønsker et barnevern med tydeligere statlig ansvar, bedre samarbeid med skole og helse, og en praksis som bygger på tillit, empati og respekt for mangfold. Barn skal aldri bli ofre for systemsvikt – de skal møtes med varme, verdighet og rettferdighet.

3 - 5 RUS OG REHABILITERING

INP vil styrke barns sikkerhet, rettigheter og rettsvern.

INP anerkjenner barnevernets viktige rolle, men mener dagens system trenger en grundig gjennomgang og forbedring. Barns beste skal alltid være det overordnede målet – med fokus på trygghet, tilhørighet og rettssikkerhet. Vi vil styrke kompetansen i barnevernet, sikre lik praksis på tvers av kommuner, og sørge for at biologisk familie og nettverk vurderes grundig før omsorgsovertakelse. INP ønsker et barnevern med tydeligere statlig ansvar, bedre samarbeid med skole og helse, og en praksis som bygger på tillit, empati og respekt for mangfold. Barn skal aldri bli ofre for systemsvikt – de skal møtes med varme, verdighet og rettferdighet.

3 - 6 FUNKSJONSHEMMEDE

INP vil bygge et samfunn med plass til alle.

INP mener at et inkluderende samfunn starter med likeverd – ikke bare likestilling. Alle skal ha reell mulighet til å delta i arbeids- og samfunnsliv, uavhengig av funksjonsevne. I dag står altfor mange funksjonshemmede utenfor arbeidslivet, til tross for ønske og evne til å bidra. Det er et tap – både for individet og for samfunnet. INP vil derfor styrke virkemidlene for inkludering, sikre fortrinnsrett til kvalifiserte jobber, og gjøre det enklere å komme inn på boligmarkedet. Vi vil skape et samfunn der annerledeshet verdsettes, og der alle får mulighet til å blomstre.

Kortversjon

SIVILT SAMFUNN

4 - 1 YTRINGSFRIHET

INP forsvarer ytringsfriheten – demokratiets bærebjelke.

INP anser ytringsfriheten som en av de viktigste forutsetningene for et levende demokrati. Retten til å si sin mening, stille spørsmål og utfordre makt er avgjørende for utvikling, rettssikkerhet og tillit i samfunnet. Forsøk på å begrense denne retten innenfor lovens rammer, må betraktes som et alvorlig inngrep i individets frihet. INP støtter også retten til fri organisering og verdsetter den viktige rollen fagforeningene spiller i det norske arbeidslivet. Et fritt samfunn krever frie borgere – og det starter med retten til å bli hørt.

4 - 2 RELIGION OG LIVSSYN

INP vil verne om norsk kulturarv og sikre religionsfrihet innenfor rammen av norsk lov.

INP er et religionsnøytralt parti som mener alle skal ha like muligheter til å utøve sin tro – så lenge det ikke påfører samfunnet eller enkeltpersoner ulemper. Samtidig er vi tydelige på at norsk kultur, historie og kristne grunnverdier skal ha en sentral plass i utdanning, samfunnsbygging og offentlig forvaltning. Religionsfrihet må alltid utøves innenfor norsk lov, og brudd på dette skal få konsekvenser. INP vil forby rituelle inngrep på barn, sikre like rettigheter for LHBT+-personer i religiøse sammenhenger, og sørge for at statlige midler kun går til trossamfunn som respekterer norske verdier og rettigheter.

4 - 3 LIKESTILLING OG LBH+

INP står for reell likestilling og respekt for alle mennesker.

INP tar det som en selvfølge at likestilling skal være en naturlig del av samfunnet. Vi vil jobbe for å utjevne lønnsforskjeller, utfordre kjønnsroller og sikre at kvalifikasjoner – ikke kjønn – avgjør hvem som får jobben. Samtidig forsvarer vi individets rett til å elske hvem de vil og leve i tråd med sin identitet. Diskriminering på bakgrunn av kjønn eller seksuell legning hører ikke hjemme i et moderne samfunn. INP vil stå skulder ved skulder med LHBT+-miljøet i kampen for like rettigheter, og vi tar tydelig avstand fra diskriminerende praksiser forkledd som religion eller tradisjon.

4 - 4 KULTUR, FRIVILLIGHET OG IDRETT

INP vil styrke kulturen, frivilligheten og folkehelsen i hele landet.

INP ønsker et rikt og mangfoldig kulturliv der alle – uansett hvor de bor – får mulighet til å delta og utvikle seg. Vi vil styrke Norsk kulturråd, sikre rettferdig fordeling mellom ulike kulturformer, og revidere ordningen med statlige kunstnerstipend for å gi plass til nye talenter. Samtidig vil vi løfte frivilligheten og idretten, særlig i distriktene og blant voksne. Et aktivt kulturliv og en sterk bedriftsidrett bidrar til bedre folkehelse, lavere sykefravær og høyere livskvalitet. INP vil satse mer på forebygging og fellesskap – fordi det lønner seg for både individet og samfunnet.

Kortversjon **INTERNASJONALT**

5 - 1 FORSVAR, NATO, FN

Et trygt Norge krever et sterkt forsvar – og INP vil levere. Industri- og Næringspartiet mener at nasjonal sikkerhet må prioriteres høyere, med økte bevilgninger til forsvar i tråd med NATO-krav og en styrking av både stående styrker og beredskap. Vi vil sikre kontinuerlig materiellfornyelse, flere vernepliktige og økt tilstedeværelse i nordområdene. Samtidig må Norge ha kontroll over egne militære ressurser, og ikke underlegges EU-styrt forsvarssamarbeid. INP vil bygge et forsvar som er robust, moderne og forankret i nasjonal suverenitet – med norske interesser i sentrum.

5 - 2 EU/EØS, EKSPORT OG ARBEIDSINNVANDRING

Norge må styres fra Norge – ikke fra Brussel. Industri- og Næringspartiet (INP) vil si opp EØS-avtalen fordi den undergraver norsk suverenitet, svekker den norske modellen og påfører landet et økende handelsunderskudd. Avtalen har utviklet seg langt utover sitt opprinnelige formål og binder Norge til EU-byråkrati og direktiver vi ikke har innflytelse over. INP vil ha en kunnskapsbasert og åpen prosess for å avslutte avtalen, sikre nasjonal kontroll og samtidig ivareta handel, studentutveksling og pasientrettigheter gjennom nye, balanserte avtaler. Det handler om å ta tilbake styringen over norsk politikk, økonomi og velferd.

5 - 3 BISTAND, ASYL, FLYKTNINGER

INP vil føre en rettferdig, ansvarlig og human innvandringspolitikk – med Norge i førersetet. Vi skiller tydelig mellom asylsøkere og flyktninger, og mener at Norge selv må bestemme hvor mange vi har kapasitet til å ta imot og integrere. Samtidig vil vi styrke innsatsen for verdens mest sårbare gjennom målrettet bistand og kvoteflyktninger i samarbeid med FN. INP ønsker raskere saksbehandling, tydeligere returpolitikk og bedre integrering – med språk, utdanning og arbeid i sentrum. Vi sier nei til utnyttelse og menneskesmugling, og ja til en politikk som kombinerer medmenneskelighet med kontroll og bærekraft.

5 - 4 MILJØ

Miljø og klima er ikke det samme – og INP vil sette miljøet først. Industri- og Næringspartiet mener det er på tide å skille mellom reell miljøvern og ensidig klimafokus. Vi ser med bekymring på hvordan natur og arts mangfold ofres i jakten på klimamål, og vil derfor føre en politikk som beskytter jord, luft, vann og livsgrunnet for mennesker og dyr. INP vil stanse vindkraftutbygging, bekjempe plastforsøpling, verne kyst og skog, og støtte teknologi og tiltak som gir mest miljøeffekt per krone – basert på vitenskap og sunn fornuft. Miljøvern skal være konkret, effektivt og til det beste for kommende generasjoner.

5 - 5 KLIMA

INP nekter å la seg plassere i klimadebattens ytterkanter - vi velger kunnskap, ansvar og realisme. Industri- og Næringspartiet (INP) anerkjenner at klimaet er i endring, men vi tar avstand fra både fryktretorikk og politisk opportunisme. Vi mener at miljøvern og klima må skilles tydeligere – og at miljøet altfor ofte ofres i jakten på symbolske klimatiltak. INP vil prioritere dokumenterbare, målbare og kostnadseffektive tiltak som gir reelle resultater for natur, mennesker og fremtidige generasjoner. Vi sier nei til milliardprosjekter uten effekt, og ja til ærlig debatt, teknologisk utvikling og miljøpolitikk basert på fakta – ikke følelser.

1 - 1 NÆRINGSPOLITIKK

Verdier må skapes før de fordeles. Et velfungerende og bærekraftig samfunn forutsetter konkurransekraftig næringsliv. Det krever forutsigbare rammebetingelser og økonomiske incentiver. Næringspolitikken skal ha som mål å gjøre Norge til det foretrukne landet å bo, jobbe, investere, eie og drive næring i. INP er bevisst på at det er verdiskapningen i privat sektor som er den finansielle bærebjelken for velferdsstaten. Vi advarer mot populistiske strømninger og ideologier som synes å peke i andre retninger.

Nøytral Næringspolitikk

INP går inn for en nøytral næringspolitikk. Nøytral næringspolitikk betyr tilrettelegging med nøytrale virkemidler, primært gjennom skattesystemet, og ikke legge føringer på hvilke kommersielle næringer Norge skal satse på fremover. INPs næringspolitikk er forankret i troen på at privat initiativ og kapital vil blomstre når rammebetingelsene er lagt til rette for det. Vi er derfor prinsipielt imot subsidiering av næringsvirksomhet. Midlene som brukes til subsidiering kommer fra beskatning av andres strev. Politikerne har ikke kompetanse til å bestemme hva slags næringer Norges befolkning skal leve av i fremtiden. Den aktive næringspolitikken er i stor grad drevet av selvpålagte klimamål som er ødeleggende og diskriminerende for Norge, og som vi går inn for å forkaste.

Arbeidsliv og eierskap

INP vil tilrettelegge for verdiskapning i Norge, basert på norsk kompetanse, norske råvarer, tilgang til stabil og rimelig energi, rene vannressurser og norsk eierskap. Verdiskapningen i næringslivet strekker seg fra øverst til nederst i organisasjonene. INP anerkjenner at trepartssamarbeidet har vært en suksess for Norge og ønsker å videreføre dette. De fleste private virksomhetene i Norge er små og mellomstore bedrifter (SMB). I sum står de for rundt halvparten av verdiskapningen i fastlandsøkonomien og det meste av sysselsettingen i privat sektor. INP anser norsk og lokalt eierskap som essensielt for bærekraft, konkurransekraft og verdiskapning. Finansiering av industri- og næringsvirksomhet skal baseres på et fritt kapitalmarked. INP går derfor inn for lettelse i skatter og reguleringer får å stimulere til etablering av ny virksomhet i Norge. For å få dette til kreves store endringer i energi- og næringspolitikken, samt finans- og skattepolitikken. Incentiver fremfor støtteordninger

INP vil anvende incentিবaserte virkemidler fremfor støtteordninger. Dette består av lettelse i skatter, avgifter og reguleringer. Det må settes strengere krav til at offentlig forvaltning innrettes på næringslivets premisser og ikke omvendt. Et grunnleggende premiss for INPs næringspolitikk er at myndigheter skal gjøre det enkelt å starte, eie og drive egen virksomhet i Norge. Lokal produksjons- og foredlingskompetanse danner grunnlag for lokal verdiskapning. INP er bevisst på at innovasjon hovedsakelig er kontinuerlige forbedringer av eksisterende prosesser. Utflagging av produksjonsbedrifter er derfor et fremtidig tap av innovasjon. Kombinasjonen av formuesskatt og utbyttebeskatning rammer norske eiere spesielt hardt. Og differansen mellom utbyttebeskatning og bedriftsbeskatning medfører skattemotiverte vridninger i bedriftsfinansieringen. I tillegg er formuesskatten usosial.

INPs incentিবaserte næringspolitiske virkemiddelapparat inkluderer følgende:

- Formuesskatten skal fjernes i sin helhet
- Bedriftsbeskatning og utbytteskatt skal settes lik, mellom 22 og 25%
- Arbeidsgiveravgiften settes til maksimalt 10%.
- Fritak for arbeidsgiveravgift de to første årene etter etablering, og deretter for arbeidstagere opp til 25 år og fra 55 år og eldre.
- Momsfritak for mindre virksomheter økes til 4G.
- Bedrifters revisorplikt heves fra dagens 7 millioner til 15 millioner kroner i omsetning.
- Forskuddsskatt for selvstendig næringsdrivende fjernes. Skatt betales etterskuddsvis på realisert overskudd.

1 - 2 ENERGIPOLITIKK

Et velfungerende samfunn er kjennetegnet ved tilgang til stabil og rimelig energi. Energipolitikken skal tilrettelegge for verdiskapning, beredskap og bærekraftig forvaltning av norske naturressurser. Energipolitikken skal sørge for forsyningssikkerhet og energiberedskap. Norge besitter betydelige mengder primærenergi i form av vannkraft, olje og gass. Derfor omfatter energipolitikken også forvaltning og nasjonal kontroll over energiressursene.

Hensyn til forbrukeren

Etter forbudet mot fyringsolje er Norge verdens mest elektrifiserte land. Elektrisitet er som regel eneste kilde til oppvarming og varmt vann. Det er energikrevende å leve og virke i Norge, grunnet klimaet og lange transportavstander.

INP går inn for mest mulig fleksibilitet for forbruker, til lavest mulig pris, uten at det medfører overforbruk og går ut over forsyningssikkerheten.

- INP vil erstatte dagens kompensasjonsordning («strømtøtte») med en makspris på 40 øre/kWh for norske husholdninger, som kan fordeles på fritidsboliger, opp til et årlig totalforbruk på 60.000 kWh.
- Moms skal fjernes fra strømgregningen til husholdningene. 90 prosent av kraftproduksjonen eies av folket og forvaltes av offentlig eide selskaper.
- Nettleien skal reflektere distribusjonskostnaden. Strømforsyning er en del av infrastrukturen, på linje med vann og avløp, og bør vurderes organisert tilsvarende.
- Nybygg skal ha alternative energikilder til oppvarming. Det kan være gass, fyringsolje, vedovn/peis. Det gir fleksibilitet, økt forsyningssikkerhet og bedre beredskap.
- Nybygg bør tilrettelegges for bergvarme, vannbåren gulvarme, varmepumpe, og andre energiøkonomiske tiltak for å redusere strømforbruket.
- Avgifter på drivstoff, gass og fyringsolje skal reduseres eller fjernes for å kompensere for konkurransemessige ulemper som klimatiske forhold og lange transportavstander.

Kraftforsyning

Elektrisk kraft er en strategisk ressurs, et konkurransefortrinn og en fundamental del av norsk infrastruktur, ikke bare en handelsvare. Ettersom Norge er verdens mest elektrifiserte land, er vi også mest følsomme for endringer i tilbudet. Til sammenligning utgjør elektrisitet kun 25 prosent av energiforbruket i en typisk husholdning i EU, ifølge Eurostat.

VANNKRAFTEN

Den magasinerte vannkraften er vår forsyningssikkerhet vinterstid. Vår kraftpolitikk kan oppsummeres som følger:

- Eksportstopp skal benyttes når forsyningssikkerheten og prisnivået krever det. Krafteksport skal være betinget magasinfillingen og tilstrekkelig tilsig til magasinene.
- Klimapolitisk kraftsløseri skal utvikles og reverseres der det er mulig. Klimapolitisk kraftsløseri er politisk bestemt eller subsidiert kraftforbruk, herunder:
 - Elektrifisering av sokkelen
 - Elektrifisering anleggsmaskiner
 - Grønn hydrogen- og ammoniakkproduksjon
 - Batterifabrikker
 - Fangst og lagring av CO₂
- Avtalene knyttet til utenlandskablene skal sies opp og reforhandles i Norges interesse.
- Skattemessige terskler og hindringer skal fjernes for bedre utnyttelse av fossefallene.
- Eksisterende konsesjoner skal videreføres ved utløp, ikke avkortes pga. miljøkrav.
- Statkraft, Statnett og alle offentlig eide virksomheter knyttet til kraftsektoren skal meldes ut av lobbyorganisasjonen Fornybar Norge.
- Statlig eierskap i Statkraft og Statnett skal videreføres. Selskapenes utenlandske virksomheter skal skilles ut og drives kommersielt.

Om lag 90 prosent av veksten i kraftforbruket frem til 2050 består av «klimapolitisk kraftsløseri», ifølge Statnetts langsiktige markedsanalyse. Tas dette ut av ligningen fjernes det bebudede «kraftunderskuddet» som har vært markedsført av Fornybar Norge m.fl.

ALTERNATIV KRAFTFORSYNING – GASSKRAFT, KJERNEKRAFT

INP går inn for at den langsiktige etterspørselsveksten etter kraft kan dekkes av kjernekraft, dersom ikke vannkraft er tilstrekkelig. Kraftbehov på mellomlang sikt som ikke kan dekkes av vannkraft, bør dekkes av gasskraft. Gasskraft kan også være et satsingsområde i Norge, som balansekraft for stadig mer vindkraft på kontinentet.

Både kjernekraft og gasskraft er stabile og regulerbare kraftkilder, lite arealkrevende og skånsom for

miljøet. Det skjer en rivende utvikling innen kjernekraft, som små modulære reaktorer - SMR. Kjernekraft har også et langsiktig strategisk potensial ettersom Norge besitter betydelige forekomster av det radioaktive grunnstoffet Thorium.

- INP vil tilrettelegge for å satse på SMR og gasskraft i Norge.
- Gasskraftverket på Melkøya skal beholdes og utvikles etter behov. Av-elektrifisering av Ormen Lange-anlegget vil åpne for gasskraftverk på Aukra og vil fungere som reservekraft for Midt-Norge.

KULLKRAFT PÅ SVALBARD

Kraftforsyningen i Longyearbyen skal baseres på kortreist kull, fremfor langreist diesel på kjøll. Kullforekomstene på Svalbard er av høy metallurgisk kvalitet og essensielle for Svalbards kraftproduksjon. Dessuten er kullgruvevirksomheten på Svalbard strategisk viktig for Norge. INP går inn for å gjenåpne kullgruvevirksomheten på Svalbard.

Olje og gass

Olje- og gassnæringen er Norges overlegent viktigste og mest innbringende næring. Den står for 70 prosent av Norges samlede eksportinntekter siste fem år, og har vært den største drivkraften for teknologi- og industriutvikling i mer enn 50 år.

Norges olje- og gassproduksjon utgjør to prosent av verdens produksjon. Den er lavere enn volumene OPEC+ holder tilbake for å stabilisere prisen. CO₂-utslipp pr. produsert enhet i Norge ligger på 1/20 av verdensgjennomsnittet. Norsk gass har fortrent kull i det europeiske markedet, halvert CO₂-utslippet pr. energienhet og dekker omtrent 1/3 av Europas gassbehov. Markedet og ressursgrunnlaget skal avgjøre videre utvinning, ikke ideologi.

Avvikling av norsk olje- og gassproduksjon ville vært en gavepakke til Saudi-Arabia og Russland, vil sende europeiske og globale CO₂-utslipp til værs og gjort Norge til et fattig land.

Olje- og gassnæringen gir store økonomiske ringvirkninger og sysselsetter rundt 300.000 mennesker. For mange kommuner er skatteinntektene avgjørende for de tjenestene som tilbys befolkningen. INP går inn for:

- Årlige lisensrunder – konsesjonsrunder og mellomrunder annethvert år. Det gir forutsigbarhet og styrker Norges troverdighet som energileverandør.
- Stoppe elektrifisering av petroleumssektoren. Av-elektrifisere der det er teknisk mulig og forsvarlig, som vil frigjøre opp til 10 TWh årlig.
- Fjerne CO₂-avgiften på utvinning av olje- og gass ettersom norsk produksjon er verdens reneste, gasseksporten til Europa erstatter kull, og den svekker konkurranseevnen.
- Leterefusjonsordningen skal vurderes gjeninnført og opprettholdes så lenge den tjener Norges økonomiske interesser.
- Petroleumsskatteregimet videreføres, betinget av marked og ressursgrunnlaget.
- Flere LNG-anlegg bør vurderes for å sikre fleksibilitet og robusthet som gasseksportør.
- Det er ikke Norges oppgave å sørge for lave gasspriser i Europa. Gassproduksjonen skal ikke overskride nivåer som reduserer den totale økonomiske utvinningsgraden.
- Tilrettelegge for videreføring av råolje og naturgass i Norge.
- Bygging av gassrørledninger fra eksisterende terminaler til etablerte industrisentra.

Miljø og bærekraft

Den beste måten å ivareta miljømessig og økonomisk bærekraft på er gjennom optimal utnyttelse av våre primære energikilder, kortreiste ressurser, effektiv transport og produksjon, uten bruk av ressurskrevende subsidier.

Norges regulerbare kraftressurser skal ikke tilpasses et stadig økende behov for balansekraft utenfor Norges grenser. At andre land har avviklet sin regulerbare kraftforsyning til fordel for ikke regulerbar kraft som vind- og solkraft, skal ikke berøre økosystemet i norske vassdrag.

INP går derfor inn for følgende:

- Forby effektutbygging av vannkraft uten at årsproduksjonen øker.
- Stoppe utbygging av vindkraft i norske farvann, på offentlig grunn og utmark, av hensyn til mekanisk, kjemisk og sonisk forurensning, stabiliteten i kraftnettet og kostnader forbundet med uforutsigbar og ustabil produksjon og distribusjon. Dispensasjon kan gis på privat innmark under gjeldende kommunale regler.
- Selskaper som produserer vind- og solkraft, skal drive gjennom et norskregistrert aksjeselskap med morselskapsgaranti som plikter å avsette midler for fjerning og tilbakestilling, fra første driftsår, eventuelt fremskaffe en bankgaranti for tilsvarende.
- CICERO og tilsvarende klimapolitiske organisasjoner skal privatiseres eller avvikles. Statlige støtte til klimapolitiske tenketanker og lobbyorganisasjoner skal opphøre. Staten skal ikke drive med klimapolitisk investeringsvirksomhet som f.eks. i Nysnø.

Internasjonale avtaler

Norge har, etter Island, verdens mest utslippsfrie energiforbruk. Vi er derfor verdens nest dyreste land å foreta utslippskutt i.

Parisavtalen nasjonaliserer utslipp mens EUs energilov internasjonaltiserer kraftmarkedet.

Kombinasjonen av disse gir insitament til å importere fremfor å produsere kraft. Landene vi er tilkoblet gjennom vår viktigste kraftregion - NO2, har redusert sin årlige kraftproduksjon med om lag 100 TWh siste ti år.

Norge er, gjennom eksport av gass og kraft, Europas største leverandør av utslippskutt. Uten vårt bidrag ville EUs årlige CO2-utslipp vært minst 330 millioner tonn høyere. Dette representerer en betydelig kvoteverdi vi ikke får vår del av. Norge har spilt en sentral rolle i avkarboniseringen av EU siden 1990, uten å ha fått betalt.

- Dagens klimamål skal forkastes. De diskriminerer Norge og favoriserer EU:
 - De er basert på prosentvis utslippsreduksjon, med betydelig forskjellig utgangspunkt, der EUs utgangspunkt var kullkraft, mot Norges vannkraft.
 - Netto CO2-opptak i skog er ikke inkludert, i kontrast til alle andre land.
 - Stortingsvedtaket av 22. mars 2018 der EUs energilov ble innlemmet i det norske lovverket og forvaltningsmyndighet overført til EUs energibyrå ACER, skal reverseres, samt at kontrollorganet RME – reguleringsmyndighet for energi, avvikles.
 - Norge skal benytte sin rolle som EUs største leverandør av utslippskutt i forhandlinger med EU som handelspartner.
-

1 - 3 FISKERI OG HAVBRUK

Norges nest største eksportnæring krever en ansvarlig forvaltning av de marine ressursene som bidrar til økt rekruttering, lokal deltakelse og produksjon samt styrket matberedskap og selvforsyningsgrad nasjonalt. Økt nasjonal foredling innen sjømat-næringen vil medvirke til høyere eksportverdi og også bidra til å redusere Norges handelsunderskudd.

INP ønsker derfor insentiver for at en større andel fra fiske og fangst ilandføres i Norge så lokalt som mulig. Dette vil stimulere til vekst i markedet for mottak og videreforedling av sjømat generelt, og samtidig redusere risiko for nedleggelse av tradisjonelle fiskemottak

Industri og næringspartiet vil derfor Grunnlovsfeste at våre marine ressurser forvaltes på en måte som legger til rette for bærekraft, sysselsetting og bosetting langs hele kysten. Det tradisjonelle fisket anses som en evigvarende fornybar ressurs som også må ivaretas for fremtidens generasjoner.

Fiske og fangst

Kvotetildeling skal skje gjennom Statlig forvaltningsorgan som skal ha ansvar for tildeling til aktive og registrerte fiskere. Disse baseres på faginstansenes vurderinger og kriterier som bærekraft, lokal og regional bosetting som tjener fellesskapets og kystsamfunnets beste.

Strukturkvoter tilbakeføres til fellesskapet etter endt utgangstid for tildelingen, og følger samme hjemfallsrett til kvotegruppen de ordinært tilhørte. De første fra og med 2026.

Kvoter skal ikke kjøpes eller selges som en handelsvare, men forvaltes i samsvar med prinsippene for fellesskapets beste. Kvotene må derfor behandles som en tillatelse, og ikke en omsettelig eiendel, og utenlandsk eierskap skal begrenses.

Forvaltning av kyst og havområder skal foregå på en slik måte at alle bestander sikres best mulige gyteforhold for generell vekst. Dette gjelder alle arter, men spesielt kysttorskbestanden.

Tildeling av ungdomskvoter er viktig for å rekruttere nye fiskere til yrket. INP vil derfor også styrke blant annet videregående skoler som tilbyr Naturbruk (Blå) med linjer innen fiskeri & fangst og akvakultur.

Pukkellaks må sees på som en matressurs og dermed tas opp mens denne ennå er i sjøen. Kystbefolkning og samer, som tradisjonelt har fisket etter laks er selvskevne i dette fisket. INP ønsker derfor en økt beskatning av pukkellaks, og også kongekrabbe.

Havbruk og Akvakultur

INP vil sikre havbruksnæringen forutsigbarhet i forhold til beskatning som grunnrente, produksjonsavgift og øvrig beskatning. INP mener det er riktig at det skal kreves en beskatning for bruk av fellesskapets ressurser og areal, men næringen må gis en forutsigbarhet i forhold til produksjon, verdiskapning og egenvilje til bærekraftig og innovativ utvikling.

Havbruk skal derfor ha tydelige krav til bærekraftig drift med mål om et lavt miljøfotavtrykk. INP vil tilrettelegge for insentiver som fremmer utvikling og implementering av ny teknologi innenfor forutsigbare rammer.

INP vil ikke tillate økt biomasse som en overgang til eksempelvis lukkede anlegg innen konvensjonelt oppdrett, men heller redusere beskatning i en overgangsperiode dersom det på sikt er lukkede anlegg som viser seg best egnet til ivaretagelse av biologisk mangfold, renere fjorder og som begrenser av rømminger fra oppdrett.

INP vil beholde trafikklyssystemet for å balansere vekst og vern av villaks, men ønsker en strengere regulering av økte tildelinger som også omfatter fiskevelferd.

INP vil ikke tillate torskeoppdrett i sårbare områder som kan påvirke gyting for skrei- og kysttorskbestanden, så lenge det er fare for genetisk innblanding med villfisk.

INP vil pålegge havbruksnæringen større ansvar ved eksempelvis rømming slik at man unngår unødig byråkrati og kommer hurtigere i gang med fangst av rømt fisk og dermed sikrer tiltak som øker gjenfangsten.

Forskning og innovasjon

Industri og næringspartiet vil styrke faginstansene og satse på mer forskning av havområdene og de marine ressursene vi har. Bedre kunnskapsgrunnlag og bevissthet rundt arter, miljø og menneskelig

påvirkning vil bidra til en tryggere og et mer presist forvaltningsgrunnlag av de råstoffene vi har i havområdene våre.

Forskning og Vitenskap vil bidra til å sikre et bredt biologisk mangfold og ivareta sårbare områder også i fremtiden.

Større kunnskapsgrunnlag kan skape vekst og ikke minst innovasjon i nye næringer innen akvakultur, samt bedre fiskevelferden i kommersielle anlegg.

Forbedre beregningsmodeller for uttak og ressursforvaltning i fiskerinæringen generelt og bidra til at innovasjon skaper vekst og nye trygge arbeidsplasser.

Vitenskap er kunnskap – og kunnskap bidrar til robuste kystsamfunn!!

1 - 4 LANDBRUK

Industri- og Næringspartiets Landbrukspolitikk

Landbruket er en grunnpilar i norsk økonomi, bosetting og beredskap. Det sikrer trygg mat, levende lokalsamfunn og et aktivt kulturlandskap. INP vil styrke norsk landbruk gjennom økt selvforsyning, bedre rammevilkår for bønder og en politikk som legger til rette for økt produksjon basert på norske ressurser.

Matsikkerhet står sentralt i vår politikk. Norge skal produsere mer av maten vi spiser, og selvforsyningsgraden må økes fra dagens 40 % til minst 60 %. Norsk matproduksjon må være robust og uavhengig av importerte innsatsfaktorer. Vi kan ikke basere oss på en modell der vi er avhengige av utenlandsk kraftfôr og innsatsvarer. Økt bruk av norske ressurser, som utmarksbeite og seterdrift, vil være en viktig del av denne satsingen.

INP vil vi fjerne alle avgifter på landbruksdiesel, med unntak av merverdiavgift, for å redusere produksjonskostnadene. Vi ønsker også å opprette et Jordbrukets beredskapsfond på 200 milliarder kroner, som skal brukes til å sette landbruket i omstilling til beredskap for å nå målene om økt selvforsyning. Fondet skal bidra til gjeldssanering for gårder med høy gjeldsgrad, men det vil stilles krav til omstilling for de som mottar støtte. De gårdene som oppnår høy grad av selvforsyning, vil bli belønnet mest.

En styrking av norsk landbruk vil også bidra til å sikre levende distrikter. Landbruket har store ringvirkninger, både for sysselsetting og verdiskaping utover selve gårdsdriften. Pengene staten investerer i hver bondegård, spres videre i økonomien og skaper etterspørsel hos leverandører og forhandlere. Å satse på landbruket er dermed en sikker og trygg måte å bygge en bærekraftig økonomi i distriktene. Bondegårder betyr levende lokalsamfunn, og vi vil bruke landbrukspolitikken aktivt for å stimulere til økt bosetting.

For å beskytte norsk landbruk mot urettferdig konkurranse vil INP innføre et dynamisk tollvern. Dette innebærer at vi raskt kan regulere importvernet for å skjerme norske bønder mot dumpingpriser på matvarer. Vi er også imot sosial dumping, både i Norge og i utlandet. Derfor vil vi begrense import av matvarer fra land hvor arbeidsforholdene i landbrukssektoren ikke er forsvarlige. Norsk mat skal produseres på en måte som sikrer både dyrevelferd og anstendige arbeidsvilkår.

Miljø og bærekraft er viktige prinsipper i vår landbrukspolitikk. INP ønsker å opprette tilskuddsordninger for bønder som setter av deler av arealet sitt til engproduksjon, for å øke artsmangfoldet i kulturlandskapet. For å binde mer CO₂ i jordsmonnet vil vi stimulere til driftsmetoder som øker humusinnholdet i jorda. Skogen skal også regnes inn i det nasjonale CO₂-regnskapet, og skogeierne skal få betalt for CO₂-opptaket sitt gjennom klimavoter. Dette vil gi en viktig biinntekt for mange gårdsbruk.

Norsk fôrproduksjon må styrkes, og vi vil fjerne virkemidler som gjør det mer lønnsomt å bruke importert kraftfôr enn å produsere eget. Gjennom målrettede tilskuddsordninger og et sterkt virkemiddelapparat vil vi gjøre det enklere for norske bønder å basere seg på norske ressurser.

For å sikre at landbruket fungerer best mulig, må regelverket forenkles. INP ønsker mindre byråkrati og mer frihet for norske bønder, slik at de kan bruke tiden sin på det de kan best – å produsere trygg, bærekraftig og norsk mat. Vi vil sikre et sterkt og lønnsomt norsk landbruk for fremtiden.

- Økt selvforsyning: Norge skal øke selvforsyningsgraden fra 40 % til minst 60 %.
- Beredskap og sikkerhet: Opprettelse av et Jordbrukets beredskapsfond på 200 milliarder kroner for å sikre norsk matproduksjon.
- Gjeldssanering med krav til omstilling: Gårder med høy gjeldsgrad kan få støtte dersom de omstiller seg til mer selvforsyning.
- Skattefritak: Landbrukssektoren fritas for skatt i fem år for å gi økonomisk handlingsrom til bøndene.
- Reduserte avgifter: Fjerning av alle avgifter på landbruksdiesel, med unntak av MVA.
- Dynamisk tollvern: Importvernet reguleres raskt for å beskytte norsk matproduksjon mot dumpingpriser og urettferdig konkurranse.
- Nei til sosial dumping: Bekjempe sosial dumping ved å begrense import av matvarer fra land med dårlige arbeidsforhold.
- Økt bruk av norske ressurser: Utmarksbeite, seterdrift og norsk fôrproduksjon skal styrkes for å redusere importbehovet.

- Mindre byråkrati: Forenkling av regelverk slik at bøndene får mer tid til produksjon og mindre papirarbeid.
- Miljø og bærekraft: Tilskudd for engproduksjon og tiltak som øker CO2-binding i jordsmonnet.
- Skog i CO2-regnskapet: Skogeiere skal få betalt for CO2-opptak gjennom klimakvoter.
- Levende distrikter: Landbrukspolitikken skal bidra til økt bosetting og verdiskaping i distriktene.

1 - 5 VIDEREFOREDNING AV NORSKE RÅVARER

INP mener tiden er inne for å øke andelen av norsk råvareforedling på generell basis, og vil støtte alle initiativtagere som ønsker å skape moderne videreforedlingsbedrifter, og gjerne med kort avstand fra råvareleverandør.

INP ser det absurde i at norske råvarer, kanskje spesielt sjømat, i stor grad fraktes til lavkostland i Europa og andre verdensdeler for videreforedling, og deretter fraktes tilbake til vårt eget nærmarked for salg.

INP ønsker å se på nødvendige økonomiske tiltak for å tilvirke ferdigprodukter innen rikets grenser. Ved å innføre enkle kompensasjonstiltak, vil man kunne etablere videreforedlingsbedrifter i distriktene der hvor råvarene er. Like viktig er det å støtte investeringer innen effektivisering, teknologi, merkevarebygging og markedsføring, spesielt med tanke på eksport. Dette vil gi en gevinst i form av investeringer, nye arbeidsplasser, mindre ressursbruk og et redusert miljøavtrykk.

INP vil arbeide for å få på plass tilskuddsordninger til videreforedling.

INP vil også jobbe for å avdekke hvilke produkter vi kan viderforedle i Norge basert på utenlandske råvarer ut over det vi gjør i dag. Dette har også sammenheng med viktigheten av selvforsyningsgraden av samfunnskritiske produkter om leverandører rundt oss skulle svikte. Et eksempel kan være å produsere flere medisiner i Norge, og basere seg på å ha råvarelager for slik produksjon ut over ordinært forbruk.

INP ønsker også å åpne for tilsvarende tilskuddsordninger for videreforedling av råstoffer fra landbruk og skogbruk, hvor det må tilrettelegges for å etablere arbeidsplasser i nærheten av råvareprodusentene. Det er god kommunepolitikk å aktivt tiltrekke seg industri og næring ved å ha tilgjengelige arealer, og legge til rette for utvikling og videreutvikling av lokal videreforedlingsindustri.

1 - 6 SMBS - SMÅ OG MELLOMSTORE BEDRIFTER

Som nevnt i innledningen, er det Små og Mellomstore Bedrifter (SMB) som står for den viktigste delen av privat sektor i Norge. Disse står for rundt halvparten av den totale verdiskapningen. Per januar 2020 er det registrert 590.000 virksomheter i Norge. Små bedrifter med mindre en 20 ansatte utgjør 560.000 foretak. Privat sektor sysselsetter rundt 70%, ca. 1.8 mill. av arbeidsstyrken, og de aller fleste av disse er i SMB. INP ønsker å legge forholdene bedre til rette for gründere som ønsker å skape, innovere og tilby tjenester til private bedrifter og til det offentlige. Norge vil trenge mange nye arbeidsplasser i årene som kommer.

INP vil derfor jobbe for at gründere skal få en "etableringspermisjon" fra NAV, med inntil 12 måneder. Beløpet reduseres tilsvarende ved uttak av lønn/utbytte, eller ved andre utbetalinger fra det nyetablerte foretaket. Byråkratiet kan oppleves som overveldende for mange nye bedrifter. At skjemaer er digitalisert, er ikke det samme som forenkling eller redusert byråkrati.

INP vil jobbe for et mer overkommelig møte med det offentlige.

INP ønsker å finne løsninger, forenklinger og gode rutiner i samarbeid med saksbehandlerne på en slik måte at intensjonen om å imøtekomme alle henvendelser på fremoverlent og best mulig måte ivaretas. Offentlige anbud er ofte for store og krevende til at de små, lokale bedriftene har mulighet til å nå opp.

INP ønsker å finne løsninger der flere anbudskontrakter kan deles opp i mindre segmenter. Det bør også vurderes en mulighet for å søke om garantier igjennom statlige midler for større prosjekter, slik at man kan motivere mellomstore bedrifter til utvikling.

INP vil jobbe for mindre byråkrati og et forenklet skatte- og avgiftsregime for å hjelpe denne utrolig viktige sektoren til videre vekst og verdiskapning.

INP ønsker å se på avskrivninger og bedriftskattelettelser for gründere, men også for etablerte småbedrifter i hele landet.

INP vil fjerne forskuddsskatten, da den virker direkte etableringsfiendtlig og oppfattes som urettferdig. Regelverket generelt er komplisert. Med dette vil en gjøre det enklere for små bedrifter å etablere seg.

Rapportering: Vi ønsker en mer aktiv bruk av ALTINN som rapporteringsplattform, noe som vil medføre reduserte kostnader for næringslivet. Vi ønsker å forenkle og modernisere regelverket og forbedre det digitale rapporteringssystemet.

Arbeidsgiveravgift: INP vil at det skal l
ønne seg å ansette, og ønsker derfor null arbeidsgiveravgift de første to årene etter oppstart for små bedrifter med opptil 10 ansatte. For å unngå utnyttelse av ordningen, ved at for eksempel selskaper startes opp igjen etter en styrt konkurs/avvikling etter de to første årene, ønsker INP en automatisk karanteneordning knyttet opp mot de som deltar i eierstrukturen av selskapet.

MOMS/MVA:

INP vil vurdere heving av grensen for MVA-registrering og redusere rapporteringskravene dersom dette er formålstjenlig for foretak i en oppstartsfasen. Det er samtidig naturlig å se på om dette vil redusere konkurransen fra mindre seriøse aktører, spesielt innen håndverksfagene. Det bør også gis muligheter for landbruksnæringen og tilsvarende næringer, som vil være tjent med å kunne trekke fra inngående mva på nødvendige anleggsmidler.

Revisorplikt:

INP vil vurdere konsekvensene av å heve omsetningsgrensen for revisorplikten. Intensjonen er å redusere tidsbruk og kostnader for gründere. En slik endring vil bare videreføre dagens regelverk med en høyere grense.

1 - 7 LEVERANDØR OG VERFTSINDUSTRIEN

Verfts- og leverandørindustrien rettet mot fiskeri og havbruk:

Skipsverftene og leverandørindustrien i Norge spiller en nøkkelrolle i den maritime verdikjeden. Disse næringene gjør Norge til en sterk global aktør innen den maritime industrien.

Mye av det maritime utstyret som i dag blir brukt globalt er designet og utviklet av norske selskap. Dette er utstyr som er spesielt ettertraktet ved bygging av avanserte skipstyper noe de norske verftene har spesialisert seg på. Dette skaper sysselsetting langs hele norskekysten og holder liv i mange distrikter, men aktiviteten blant mange norske verft er synkende og fortjenesten er i mange tilfeller lav.

Over de siste 50 årene har store deler av verdens skipsbygging blitt flyttet til asiatiske verft. Europeiske, og norske verft spesielt, har omstilt seg til nesten utelukkende å bygge mer avanserte skip som passasjerfartøy, offshorefartøy, havbruksfartøy og fiskefartøy. Det er innenfor dette markedet norske verft konkurrerer.

INP mener at Norge også har behov for verft som bygger skipsskrog.

Vi er overbevist om at det er mulig å kunne bygge kostnadseffektive skrog opp til 60 meters lengde dersom egnet infrastruktur er vært tilgjengelig. Ved å også bygge selve skrogene i landet vil dette gi en positiv miljøeffekt, gi betydelige økonomiske ringvirkninger og det reduserer skipsverftenes prosjektrisiko.

Bygging og vedlikehold av norske fiske- og havbruksfartøy:

For bygging av større fiskefartøy velger norske rederier i dag i stor grad utenlandske verft. omtrent 45 prosent av fiskefartøyene bestilt av norske redere er levert fra norske verft. Kostnaden ved å bygge i Norge kontra i utlandet er hovedårsaken til dette.

INP ønsker å stimulere til at en større andel av den norske fiske- og havbruksflåten i større grad benytter seg av norske verft.

Krav om bruk av norske verft og utstyrsleverandører til rederier som er innenfor det norske kvotesystemet. Dette gjelder både nybygg og reparasjons- og vedlikeholdsarbeid.

Statlige stimulanser for ombygging av offshorefartøy til andre fartøysegment; for eksempel servicefartøy innenfor havbruk - avlusing og brønnbåter. Utrede for at nybygg og reparasjons- og vedlikeholdsarbeid som omfatter fartøy (eksempelvis ferger og hurtigbåter) som er i statlig, fylkeskommunal eller kommunalt eie, i større grad skal utføres av norske verft i Norge. Dette gjennom bestemte retningslinjer for anskaffelses-kriterier, miljøperspektiv, lønn og sosiale goder til de ansatte, krav om lærlinger, total byggekostnad (ikke bare byggepris) og legge vekt på byggeverftets nærhet til seilingsområde. Statlige insentiver for å digitalisere og robotisere verftsindustrien. Gjennomgang av statlige rammevilkår og støtteordninger for verftsindustrien. For eksempel stopp i støtteordninger til redere som bygger fartøy utenfor EU/EØS for skipstyper som er i direkte konkurranse med norske verft. Staten kan med sitt kontrollerende eierskap i DNB redusere garantier og lån til redere som velger å kontrahere nybygg utenfor landets grenser. Det EKSFIN (Eksportfinansiering Norge) og ENOVA gjør i dag er en storstilt eksport av norske verfts arbeidsplasser til Tyrkia og sannsynligvis Kina og andre fremvoksende land i Asia om ikke alt for lang tid.

INP mener at tiltakene nevnt ovenfor vil bidra til at norske verft får bedre konkurransekraft i «hjemmemarkedet» og dermed også øke muligheten for eksport til utenlandske redere. Samtidig vil tiltakene også stimulere norsk maritim utstyrsindustri og entreprenørindustri.

1 - 8 SJØFART OG MARITIM NÆRING

Norske sjøfolk har i generasjoner generert mye tilbake til samfunnet i form av kjøpekraft og bosetting. Sjøfolkene har tilført mye kompetanse til den maritime næringen på sjø og land samt til olje- og gassnæringen. Ved å fjerne norske sjøfolk til fordel for utenlandsk arbeidskraft fra lavkostland i norsk farvann og innen «deep-sea»- segmentet, tar vi vekk betydelige inntekter til kommunene samt skatteinntekter til staten.

INP ser med sterk bekymring på at dagens flaggstatregelverk medfører uheldige konsekvenser i forbindelse med ulykker og hendelser. Vi ønsker å jobbe for endring i dagens flaggstatregelverk, slik at norske myndigheter skal være det organ som utfører granskning og kontroll ved hendelser.

INP ønsker å reversere endringene tilført i Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS), og videreutvikle Norsk Ordinært Skipsregister (NOR). Dette for å kunne ha forutsigbarhet for arbeidstakere som jobber innen norsk økonomisk sone. NOR registeret må tilpasses for internasjonal bruk.

INP mener at om Norge skal kunne kalle seg en sjøfartsnasjon i fremtiden, må norske sjøfolk kunne konkurrere likt på lønns- og arbeidsvilkår i norsk farvann og på norsk sokkel innen norsk økonomisk sone. Derfor vil INP jobbe for norske lønns- og arbeidsvilkår i norsk farvann og på norsk sokkel innen norsk økonomisk sone. Det samme skal gjelde for samtlige skip på oppdrag i lengre perioder for den norske stat og de selskapene staten har en direkte eller indirekte eierandel i. Norske sjøfolk skal ha like god sikkerhet som andre yrkesgrupper på land.

INP vil videreføre nettolønnsordningen og tilføre økt kompensasjon for inntak av maritime lærlinger og kadetter, som et krav for tilknytting til nettolønnsordningen. Nettolønnsordningen er en støtteordning (subsidie) til norske rederier og sjøfolk hvor fartøyene er registrert i Norsk Ordinært Skipsregister. INP vil følge de økonomiske konjunktorene i samfunnet og fjerne taket for Offshore på lik linje med utenriksferger, «deep-sea» segmentet og fraktefarten. Samtidig vil vi sette inn en minstetakst for å sikre en forutsigbar ordning både for arbeidstaker og arbeidsgiver.

1 - 9 TRANSPORTNÆRINGEN

Vei, Sjø og Bane

Den svært viktige Transportindustrien og deres kunder har mange utfordringer ut fra landets topografi og varierende veistandarder. INP vil arbeide for økt sikkerhet, konkurransevne og verdiskapning innen dette feltet.

Ferger:

INP anser fergeforbindelser som en del av det norske veinettet, og vil arbeide for å få dette inn under samferdselsbudsjettet på lik linje med vei og bane.

Vei:

INP ønsker at både norske og utenlandske aktører som transporterer eller driver befraktning på vårt veinett, skal ha like vilkår. I den forbindelse bør man oppgradere kontrollen ved grensepassering ved å opprette terminaler med det formål å sikre like vilkår både med hensyn til avgifter og oppfyllelse av tekniske og lovmessige forhold under transporten. Det er viktig for bransjen at det finansieres for en 24/7 kontroll ved disse terminalene, slik at også den fysiske tilstanden på transportmiddelet er i henhold til regelverket.

INP foreslår å innføre GPS-basert teknologi for å kunne sikre at også ikke-norskregistrerte transportører tilfredsstillende vilkårene som gjelder kjøre- og hviletid, bomplasseringer og at opplyste destinasjoner overholdes. Dette kan gjøres med plomberte brikker som følger transporten i Norge. Det bør også stilles en tilfredsstillende økonomisk sikkerhet til dekning av påløpte veiavgifter, berging og andre forhold under oppholdet i Norge. INP vil utrede og arbeide for at alle transportarbeidere som utfører sitt arbeid i Norge, skal ha samme lønns- og rammevilkår.

Sjø:

INP ønsker at mer av containertransporten fra og til de sentrale lastehavner, inn og ut av storbyene og til de mange avsidesliggende industristedene, utføres med små lasteskip i den utstrekning dette lar seg gjøre.

Bane:

INP vil jobbe frem insentiver for å få en større del av godstransporten over på container/bulk med skip eller jernbane. Dette av hensyn til miljøet og sikkerheten på veiene. Dette må være formålstjenlig for næringene.

1 - 10 NÆRINGS OG NYTELSESINDUSTRIEN

INP ønsker å bevare Vinmonopolets stilling i det norske samfunnet, da vi ser at utvalg, kvalitet og kompetanse er velfungerende faktorer.

Vi ønsker likevel en oppmykning i forhold til antall nyetableringer og åpningstider.

INP ønsker å legge til rette for å øke antall utsalgsteder ved at Vinmonopolet selv får ansvaret for å etablere seg på egnede utsalgsteder i nært samarbeid med kommunen. Der Vinmonopolet er etablert i kjøpesenter eller på tettsteder der gjengs åpningstider er avtalt i handelsstanden, skal Vinmonopolet gis muligheten å holde sine utsalgsteder åpent på lik linje med annen handelsstand, dog ikke utover klokken 22 på hverdager og klokken 20 på lørdager. Alkoholholdige drikkevarer som i dag selges fra dagligvarebutikker, bør kunne selges så lenge butikken har åpent. Det er helt unaturlig å stenge for slikt salg før butikken ellers stenges. Alkoholreklameforbudet skal ikke gjelde innenfor skjenkestedenes lokaler.

INP ønsker å se på rigide skjenketider og lettelser i de nasjonale regelverkene for åpningstider.

Bryggerinæringen har lange tradisjoner i Norge, men har utfordringer i forhold til import og særavgifter. Særlig gledelig er oppblomstringen av lokale mikrobryggerier som tar vare på gode tradisjoner og utvikler det norske mangfoldet.

INP vil jobbe for at bryggerinæringen gis lette i særavgiftene som rammer denne bransjen utilsiktet hardt.

INP ser denne oppmykningen i tilgangen på det lovlige og tradisjonsrike mangfoldet av nytelsesmidlet alkohol som en naturlig utvikling, og er samtidig og ikke minst positivt for den norske næringen.

1 - 11 DAGLIGVAREBRANSJEN

Dagligvarehandelen er en stor bidragsyter til sysselsetting også i distriktene.

INP mener imidlertid det er for få matvarekjeder som konkurrerer om forbrukerne. Dette gjenspeiles i prisnivået og i et begrenset sortiment etter vesteuropeisk målestokk. Det at vi i et moderne samfunn i realiteten kun har tre store kjeder som har et tilnærmet monopol, mener vi er uheldig for forbrukerne og utviklingen av et fritt marked. Vi har sett eksempler på at selvstendige butikker har måtte gå inn i en kjede for å ha mulighet til å kjøpe inn varer.

INP vil jobbe for å gjøre det enklere for gründere og andre som ønsker å etablere seg i dette segmentet. Vi vil se på de tette båndene som i dag finnes mellom matvarekjeder og grossistleddene for å forsikre oss om at det ikke foregår utestengelse av nyetablerere.

INP er for søndagsstengte butikker. Søndag skal være en dag forbrukere skal ha fri fra kjøpepress, og ansatte skal kunne ha helt fri. Vi ser imidlertid et behov for tilgang til helt nødvendige dagligvarer også på søndager, og ønsker å videreføre de mulighetene vi har i dag. Loven må imidlertid gjøres klarere slik at den ikke misbrukes. Det skal benyttes arbeidskraft som for eksempel studenter, og i den grad de ansatte skal kunne brukes, skal dette være i full forståelse med arbeidstakerorganisasjonene og den ansatte.

INP ønsker å redusere den økende grensehandelen ved å evaluere særavgiftene i den norske næringsmiddelindustrien. Vi mener potensialet er ca. 15.000 nye norske arbeidsplasser i dagligvarehandelen og næringsproduserende industri.

1 - 12 TURIST- OG REISELIVSNÆRINGEN

INP ønsker å videreutvikle den viktige turistnæringen og legge til rette for nyetableringer. Norge har mye å by på og være stolte av. Det er stor verdi i vår uberørte natur. Norge hadde i 2019 over 35 millioner registrerte gjestedøgn på hoteller, campingplasser og i hyttegrender. Dette genererer mange arbeidsplasser i distriktene og sikrer bosetning og utvikling.

Vi ser imidlertid at økende cruiseskiptrafikk forurenser vårt miljø mer enn nødvendig. Vi vil derfor gå inn for nødvendige reguleringer i forhold til skip som anløper våre farvann i turistøyemed, med tanke på å redusere utslipp av nitrøse gasser (NOx).

INP vil, i samarbeide med næringene, også jobbe for å skåne svært usatte turistområder for overbelastning, men samtidig ta høyde for at Norges befolkning skal kunne ferdes fritt uten å bli belastet ekstra utgifter. Dette er i henhold til den allmenne utmarks- og ferdselslovgivning. Vi bør på en eller annen måte kunne premiere all turistnæring som med sitt virke investerer i å etterlate seg ett lavest mulig miljøavtrykk og skåner faunaen.

1 - 13 FINANSNÆRINGEN

INP ser med bekymring på den finansielle situasjonen i privatmarkedet. Vi har et høyt nivå på privatgjeld, og mange får dermed store utfordringer ved renteendringer. Dagens gjeldsregister er et godt steg på vei i riktig retning, og man bør se på hvordan vi kan sikre alle parter bedre. Den Norske stat sitter tungt inne i bankbransjen etter forrige finanskrise, og skal bruke sin aksjekontroll innen disse selskapene til å bremse den negative utviklingen med høyt utlånsnivå.

Vi mener at staten skal fortsette å bruke Norges bank for å kontrollere et fornuftig rentenivå. Dette skal og bør være forutsigbart, både for privatkunder og bedrifter. I tillegg skal det stilles krav ved enhver bedrift, der hvor staten innehar andeler eller majoritet, om at bedriftens ledelse og styre skal vise sterkt måtehold i sine lønns- og arbeidsvilkår

2 - 1 FOLKEAVSTEMNINGER

INP vil kreve at det avholdes folkeavstemninger i saker som i vesentlig grad berører Norges rett til å bestemme over sine egne ressurser. I nyere tid har det blitt avholdt to folkeavstemninger, begge angående EU medlemskap, begge gangene ble resultatet at folket gikk mot den politiske adelen som ville ha Norge fullt inn i EU.

INP vil at folkeavstemninger skal benyttes i alle saker hvor Norge gir fra seg selvbestemmelse. Av aktuelle saker vil vi nevne tilslutning til EUs energibyrå ACER der folkeopinionen helt klart er imot stortingsflertallet.

2 - 2 BEREDSKAP OG KRISESITUASJONER I NORGE

INPs partiprogram inneholder mange punkter som handler om å sikre at Norge er godt forberedt for ulike kriser.

Her er noen av punktene INP vil peke ut i forhold til kriseberedskap:

- **Matsikkerhet:** Norge skal ha beredskapslagre for essensielle matvarer tilsvarende 3 måneders normalt forbruk. Dette skal finansieres og koordineres av offentlig sektor i tett samarbeid med landbruket samt produsenter og grossister innen dagligvarebransjen.
 - **Videreforedling:** INP vil utvikle innenlands produksjon helt fram til ferdige produkter. Norge skal bli mindre avhengig av utenlandsk produksjon, selv om man må akseptere noe dyrere anskaffelser. Dette vil inkludere viktige medisiner, medisinsk utstyr og smittvernsutstyr.
 - **Verneplikt og samfunnstjeneste:** INP vil gjeninnføre obligatorisk verneplikt for all ungdom og unge voksne. I tillegg til forsvarsstyrking vil dette omfatte annen viktig kunnskap, som førstehjelpstrening.
-

2 - 3 LØNNINGER OG GODTGJØRELSER I DET OFFENTLIGE

INP vil ha en gjennomgang av alle former for lønn og godtgjørelser innen stat, fylker og kommuner, samt foretak med betydelig offentlig eierandel.

Minstepensjon for en enslig er rundt 232.000 kroner etter skatt.

Kravet til inntekt for familiegjengeforening er ca. 320.000 kroner som da logisk sett skal dekke utgifter til minst 2-3 mennesker, ofte flere.

Median inntekt i Norge er ca. 555.000 kroner. Dette omfatter alle sysselsatte i offentlig og privat sektor.

En lærer med masterutdanning har en startlønn på ca. 580.000 kroner.

En sykepleier med 10 års erfaring har ca. 620.000 kroner.

En typisk fagarbeider ligger fra 500.000 til 550.000 kroner mens eksempelvis ingeniører og økonomer ligger noe over med 600.000-800.000 kroner.

En statsråd har årslønn på ca. 1,58 millioner kroner, mens stortingsrepresentanter har ca. 1,06 millioner kroner. Vi har også inntrykk av at flere og flere ledere innen etater, kommuner og fylker har oppnådd dette nivået.

Stortingslønnen inkludert pensjon og maks perioder.

Industri- og næringspartiet (INP) mener lønnen for stortingsrepresentanter skal gjenspeile samfunnet ellers. Det er viktig for INP at alle lag i samfunnet skal kunne påta seg et politisk verv uten å nødvendigvis tape økonomisk. At enkelte grupper vil tjene økonomisk og noen tape er antagelig ikke til å unngå. Vi vil jobbe for at pensjonen til stortingspolitikere ikke innrettes annerledes enn for alle andre. Det vil si innskuddsbasert pensjon og opptjening i fripolise som alle andre. Vi fjerner dermed muligheten for full opptjening etter noen stortingsperioder. Vi går samtidig inn for at ingen skal sitte i stortinget mer enn maksimalt 3 stortingsperioder, deretter må man ha minimum en «arbeidslivserfæringsperiode» der man ikke kan ha politiske verv ved stortinget. Går man ut alle tre periodene skal vedkommende ikke kunne tiltre som statsforvalter eller andre sentrale verv på fylkesnivå. Dette fordi vi ser en opphopning av ex-stortingspolitikere i disse rollene. Vi knytter lønnen opp til grunnbeløpet (G) fordi vi ønsker en lønnsutvikling på linje med alle som får ytelser fra staten, øker man stortingslønnen økes automatisk ytelse ift grunnbeløpet tilsvarende.

INP ønsker å innrette lønnen for stortingets valgte etter følgende prinsipper:

1. Lik lønn for likt arbeid
2. Lønnen settes til 7G (kr 868.196 i 2025)
3. Det kan søkes på særskilt grunnlag om å bli kompensert for tapt arbeidsinntekt. Denne kan i disse tilfellene beregnes ut ifra dokumentert skattbar lønn de siste 12 måneder eller et snitt av de 36 siste månedene før tiltredelsesdato.
4. Innskuddsbasert pensjon med tilhørende fripolise ved avtreden etter maks 3 perioder.
5. Ingen skal kunne sitte på stortinget i mer enn 3 sammenhengende perioder.
6. Lønnen skal fastsettes i mellomvalgåret, slik at alle vet hva de går til når de lar seg sette på lister.
7. Lønnen skal følge grunnbeløpet (G). Det vil si at lønnen bare kan justeres ved å øke grunnbeløpet (G).

2 - 4 KONSULENTBRUK I DET OFFENTLIGE

INP vil ha en gjennomgang av konsulentbruken.

Vi mener at mange av oppdragene som gis til konsulenter i stedet kan utføres av siste års studenter ved universiteter og høyskoler innen ulike fag.

Disse er allerede finansiert av fellesskapet.

Professorer, forskere og forelesere kan ha rollen med å kvalitetssikre oppdragene.

Studentene kan gis studiepoeng for slikt arbeid.

2 - 5 SKATT OG AVGIFTER

INP ønsker en omfattende revisjon av skatte- og avgiftspolitikken. Det er mange avgifter som er rene melkekuer for staten, og oppfattes som urettferdig dobbeltbeskatning.

Inntektskatt fra arbeid skal være det primære bidraget til felleskapet, sammen med inntekt av kapitalinvesteringer. Avgifter skal avspeile den reelle kostnaden de skal dekke. De som betaler alle slags avgifter i nesten alle sammenhenger, skal føle at dette er reelt og rettferdig.

Avgifter på investeringer og utvikling av nye produkter bør revideres, slik at man kan motivere fremtidige investorer til å utvikle nye produkter og arbeidsplasser.

Vi vil ha et strengt regelverk for at produktutvikling, produksjon og salg skal skje innen landets grenser for å oppnå disse insentivene. Bedrifter som reduserer sine utbytter for å reinvestere sin fortjeneste i produktutvikling, skal belønnes med skatteletter. Avgifter og inntekter i forbindelse med lisenser i form av petroleumsavgift etc. skal vedlikeholdes, da disse bidragene utgjør brorparten av statens inntekter.

Toll og importavgifter benyttes for å verne norske produsenter. Ved å øke bevissthet i bruk av toll- og importavgifter i perioder hvor norske produkter er i høysesong, skal man kunne justere opp avgifter for tilsvarende produkter fra utlandet.

Bensinavgift, registreringsavgifter, dokumentavgifter er alle avgifter som blir benyttet som finansielle inntektskilder uten å harmonere med det reelle avgiftsgrunnlaget, men fungerer i praksis som en ekstra statlig inntektskilde, uten at man nødvendigvis redegjør for hvor disse midlene kommer forbrukerne til gode.

Brønnøysundregisteret benytter seg av samme satser på alle sine avgifter, noe som er uheldig for etablering og drift av SMB, som blir pålagt de samme avgiftene som store konsern og bedrifter. Her ønsker INP en trappetrinnløsning som avgjør innslag på når satsene skal økes.

Dagens skattesystem slår dårlig ut for lavtlønnede, og vi ønsker å heve taket for de som er definert som «minstelønnsgrupper». Det bør innføres trappetrinnsystem som gir de med lavtlønnsyrker lavere beskatning med en fast skatt ved de forskjellige trinnene basert på bunnfradraget som er på «lavtlønnet nivå», og deretter en flat beskatning ut fra brutto lønn. INP er opptatt av et mer sosialt og rettferdig skattesystem for de lavtlønnede.

Dagens MVA på primærvarer er over tid oppjustert vel høyt etter vår mening. Dette medfører økt sosial ulikhet. INP ønsker en lavere MVA på primærvarer (mat, drivstoff, klær), og vi vil arbeide for å fjerne MVA på strøm og nettleie, men at man heller vurderer å hente dette inn på varer og tjenester som ikke går under denne kategorien. Vi vil ha en nettleieavgift som tilsvarer 2010-nivå.

Formuesbeskatning

I Norge er det å beskattes etter evne et viktig prinsipp. Vi har et spleisesamfunn som gjør at alle, fattig og rik, bidrar til å opprettholde velferdsstaten. Slik Formueskatten er innrettet i dag slår den imidlertid noe galt ut. INP er særlig opptatt av rammevilkårene for små og mellomstore bedrifter (SMB)

Formuesskatt virker negativt på investeringer og aktiviteten i særlig SMB segmentet. Det hevdes at formuesskatt er nødvendig for å skattlegge de mest formuende på egnet måte. Dette gjelder ikke SMB-eiere og mindre investorer i næringsaktivitet. 98 prosent av alle som betaler formuesskatt har under 20. mill. kr i netto likningsformue og til sammen betaler de 3 mrd. kroner i denne skatten. SMB-gruppen står for over 2/3 av alle identifiserte arbeidsplasser eid av personer i formuesskatteposisjon.

Vi ser at, særlig i små og mellomstore bedrifter, ofte må eier låne penger i bedriften eller eksternt, for å betale skatten. Vi går inn for å fjerne hele formuesskatten.

INP vil jobbe for:

- Bunnfradrag på 200G
- Ingen skal personlig beskattes mer enn 6G
- Det skal ikke beskattes av verdier før et evt salg av verdiene.
- Det gis et handlingsrom på 12 måneder ved uttak evt salg. Dersom verdiene reinvesteres i Norge, skal det ikke beskattes.

Eiendomsskatt er etter vår mening en svært usosial og urettferdig skatt som rammer uvilkårlig og alt for ofte de den ikke er myntet på.

INP vil fjerne urettferdig dobbelt- og multibeskatninger, som eiendomsskatt er et typisk eksempel på. Å beskatte et objekt som allerede er beskattet gjennom en rekke skatter og avgifter, finner vi svært problematisk.

Vi ser ofte at denne skattleggingen rammer urettferdig. Generasjonsførte eiendommer med gunstig beliggenhet, blir ofte taksert til svimlende summer.

Det er for tiden opp til hver enkelt kommune om den skal ha eiendomsskatt eller ikke, og kommunene har rett til å kreve en skatt på inntil 4 promille av en eiendoms verdi, og kan fastsettes på bakgrunn av beregnet/antatt verdi multiplisert med en skattesats som er fastsatt av kommunens politikere. Mange benytter med loven i hånd maksimal beskatning, mens andre klarer seg godt uten eiendomsskatt på både private boliger og fritidseiendommer.

Dette sier oss at forvaltningen og prioriteringene er ulike rundt omkring i landet, og at kommunenes økonomi må kunne balanseres innenfor kommunale prioriteringer og rettferdige nasjonalpolitiske grep i distrikts- og kommunalpolitikken.

INP vil fjerne kommunens muligheter til å inndra eiendomsskatt både på private boliger og fritidseiendommer.

2 - 6 JUSTISPOLITIKK OG DOMSTOLENE

INP vil sette søkelyset på at alle borgere skal føle seg trygge og ha bekymringsfri handlings- og bevegelsesfrihet på alle plan innenfor lovens rammer. Det må være nok ressurser i rettsvesenet, fengselsvesenet, helsevesenet og politiet for å kunne håndtere straffereaksjonene på en raskt og rettferdig måte.

DOMSTOLENE: INP vurderer det som ønskelig med en mer individuell vurdering av alle saker og generelt mindre referanse til førende avgjørelser fra tidligere dommer/rettspraksis. Vi ser at enkelte saker har lav strafferamme ved domsslutninger, noe som ofte vekker harme blant befolkningen.

INP ønsker derfor en betydelig økning av de generelle strafferammene for seksualovergrep, legemsbeskadigelse, narkotikasmugling, omsetning av narkotiske stoffer og økonomisk vinningskriminalitet.

Derimot bør ressurser heller settes inn mot økt økonomisk kriminalitet. Her går staten glipp av milliarder av skattekroner. INP er klare på at norsk lov skal være øverste gjeldende lovverk for Norge. Vi ser med bekymring på en utvikling der vi i stadig større grad innlemmer lover og forskrifter fra Brussel.

POLITI: INP er svært opptatt av at Politiet skal kunne ivare det viktige samfunnsoppdraget som er nedfelt i politiloven § 1; Politiet skal gjennom forebyggende, håndhevende og hjelpende virksomhet være et ledd i samfunnets samlede innsats for å fremme og befeste borgernes rettssikkerhet, trygghet og alminnelige velferd for øvrig. POD får årlig gode føringer i TILDELINGSBREVET fra departementet, og der utheves det blant annet at:

1. Befolkningens trygghet og sikkerhet ivaretas
2. Redusere kriminalitet gjennom effektiv forebygging
3. Effektiv straffesaksbehandling med høy kvalitet
4. Alle som oppholder seg i Norge har avklart identitet og lovlig opphold
5. Tilgjengelige tjenester med god service

INP registrerer at det er et økt krav om rapportering på alle plan og ser også viktigheten av dette, men er bekymret at dette kan gå ut over kapasiteten for å løse de samfunnskritiske og forbyggende oppgavene.

INP er opptatt av at det til enhver tid skal ha tilstrekkelig med politikraft for å kunne løse de pågående oppgavene og med god høyde for beredskap og uforutsette utfordringer.

Den pågående nedbemanningen i norsk politi må stoppes. INP registrerer argumentasjonen om at politiet har fått stadig mere midler, men ser at dette forsvinner i løpende driftsutgifter til bygg, bilpark og lederstillinger. Politiet nærmer seg «1 til 1» ledelse.

INP er prinsipielt for intensjonene i Politireformen, men vil vurdere en reversering i deler av denne som får utilsiktede utslag i en del distrikter. Lensmannen ved veis ende? Sikkerhet omfatter også befolkningens oppfattelse av vår redningstjeneste og ambulansetilbud. Her skal man forvente samme respons uavhengig av geografisk plassering. INP vil se på en løsning med at Politiet kan kopiere ambulansetjenesten i noen distrikt, ved å ha egne baser som mannskapene bor på i en egen tilrettelagt turnusordning med 24 timers vakter. Med dette vil man kunne skape en betryggende nærhet.

Bevæpning INP mener generelt at dette skal kunne utføres med best egnet våpentype i den grad dette er formålstjenlig og i tråd med brukernes følelse av egen og andres sikkerhet. Våpen skal være tilgjengelig og kunne benyttes der egen og tredjeparts sikkerhet er truet. Det bør være korte og raske kommandolinjer og kort responstid, eksempelvis fra innsatsleder eller eldste betjent på patruljen i henhold til politiets våpeninstruks. Leder av det aktuelle oppdraget definerer aksjonsplan etter en felles situasjonsforståelse, hva som er oppdraget og hvordan oppdraget skal utføres for en hensiktsmessig måloppnåelse.

INP har lyttet til tjenestepersoner som stiller relevante spørsmål til om det er forsvarlig å ikke ha fast bevæpning, og vil sterkt vurdere å jobbe for en slik praksis ut fra følgende argumentasjon:

Det er uforsvarlig ikke å kunne ha fokus på den aktuelle trusselsituasjonen, men må bruke dyrebar tid under utrykning i høy hastighet, simultant bruke kapasitet på å navigere frem til aktuell adresse på lite moderne GPS, tenke sikkerhet og muligens miste viktig informasjon som kommer på samband via løs Ipad. Alt dette skjer samtidig som operasjonssentralen vurderer om det skal gis bevæpning og man

skaffer seg nok oversikt over situasjonen mens man avklarer og tilfører våpen. Før patruljen kan iverksette akutte tiltak skal de også ikke se seg verneutstyr i form av tung-vernevest og tung-hjelm. Dette for å fylle kravene til eventuelle forsikringskrav for å få dekket skade på tjenesteperson i ettertid. Alle skal hjem til middag – også politiet.

INP vil jobbe for at Politiet til enhver tid skal være utrustet med det de anser som det beste av moderne utstyr som kan skaffes i forhold til oppgavene og utfordringene de møter. Dette gjelder også funksjonaliteten på digitalt utstyr og kommunikasjon i tjenestebiler.

INP er opptatt av vaktordninger og ressursbruk er i samsvar med intensjonen om å bygge et stabilt og erfarent politikorps.

INP er opptatt av at signalene fra tjenestepersonene blir hørt og ivaretatt i form av konkrete tiltak. INP vil jobbe for at politikorpset får nødvendig videreutdanning innenfor normal arbeidstid, og vil jobbe for å endre følgende: Fra 01.01.2020 fjernet POD i samarbeid med politiforeningen kompetansekravene for internt opprykk i etaten. Dette medfører at man får automatisk opprykk i grad og lønn etter antall år i tjenesten, som i utgangspunktet er en solskinnshistorie, men INP er kjent med baksiden av dette, som har ført til er at det nå har kommet nye, mye strengere føringer på tildeling av studie- og eksamensdager. Dette vil på sikt medføre et mindre kunnskapsstyrt politi, noe som vi i INP ikke ønsker.

Cyber-kriminalitet er en stor utfordring for det norske næringsliv og offentlige etater. Vi ønsker en sterk økning i ressurser for å styrke forsvaret mot slike angrep. Dette bør juridisk falle innunder PST, med en tverrfaglig mulighet opp mot forsvarsgrenene. Informative linker: Bekjempelse av datakriminalitet
Nasjonalt cybersikkerhetssenter

INP ønsker å reversere dagens domstolsreform og sentraliseringen som denne medfører. Det er viktig å kunne styrke domstolene og samtidig vedlikeholde strukturen med å kunne løse distriktssaker i distriktet. INP ønsker å redusere arbeidsmengden for domstolene ved å vurdere effekten av å tilføre domstolene flere stillinger samt åpne for enklere tilståelsesdomfellelser, eksempelvis økt bruk av forenklet forelegg i mindre narkotikasaker der man har gjengangere som belaster systemet mer enn det som er formålstjenlig. Sivildomstolene har også kapasitetsutfordringer, og her bør man og kunne finne bedre og enklere løsninger i samarbeid med domstolene og sorenskriver kontorene.

2 - 7 UNDERVISNING, SKOLE, FAG- OG HØYERE UTDANNING

Norge har et meget godt innarbeidet skolesystem med mye kompetanse.

INP ønsker å videreføre statens forpliktelse til å utdanne alle som ønsker det til og med videregående skole.

Mange elever faller ut av videregående skoler, og vi tenker at dette i stor grad skyldes et urealistisk høyt nivå i deler av pensumet som matematikk, fysikk og naturvitenskapelige fag. Det må etableres yrkesfaglige linjer med økt fokus på selve linjefaget og mindre på de akademiske «kjekt å ha"-fagene.

INP ønsker å gjøre studiefinansieringen mer fordelaktig ved å øke stipenddelen for studenter som gjennomfører på normert tid.

Private skoler skal ha muligheten til statlig tilskudd, under forutsetning av at norsk lov og den norske opplæringsplanen blir fulgt.

INP ønsker en kvalitetssikring av at lærebøker er oppdaterte og i samsvar med ny og nøytral kunnskap.

INPs mål for undervisning Vi ønsker et tilpasset opplæringsløp for de som har behov for utviding av dette. Det skal være mulig å fullføre fagopplæring uten å inneha dagens nivå- krav innen allmenne fag.

Barne- og ungdomskoler skal ha et maks elevtall pr. lærer. Det skal tilrettelegges for at barn med spesielle behov for mer personlig oppfølging av lærer, skal kunne få det. Dagens inkludering i klasserom medfører ofte redusert kvalitet på undervisningen til resterende elever. Den individuelle opplæringen skal følge elevene gjennom skoletiden.

2 - 8 KOLLEKTIVTRANSPORT

Det skal satses aggressivt på utbygging av kollektive løsninger. INP ønsker å fase kollektivtransporten i Norge til å bli et brukervennlig gratistilbud.

Gjennom en egenandel, som ved helseforetakene, skal de som ønsker å bidra til et renere miljø kunne tilbys gratis kollektivtransport på tog, ferger, T-baner, trikk, bybaner, buss osv.

I enkelte strøk ser vi for oss sterkt subsidierte flybilletter for de fastboende, idet vi ønsker å stimulere til at folk skal kunne bo og arbeide på steder der det er «umulig» å anlegge en effektiv veiforbindelse. Eksempelvis er Hammerfest med Melkøya som en stor nasjonal arbeidsplass som gjennom et slikt tiltak kan sikres rekruttering og utvikling av bedriftene.

Fergetrafikken skal revitaliseres, og det legges til rette også for den fastboende øybefolkningen. Det skal fastsettes nasjonale like takster, basert på at alle fergestrekninger er deler av vårt nasjonale veinett. Dette skal finansieres ved at veivedlikeholdskostnader ved flere av de største byene kan reduseres som følge av redusert bruk. I tillegg må deler av kostnadene betraktes som satsing på miljøet. INP ønsker at denne kostnaden skal være en del av landets miljø- løsning.

En mulig måte å redusere den strukturelle belastningen på lokalveinettet i storbyer og omegn kan være pendlerparkeringsplasser som er tilknyttet gjennomgangstransport som er gratis ved fremvisning av pendlerparkeringsbevis. Disse parkeringsplassene plasseres i utkant av bysenter og kan knyttes mot reisemål på motsatt side, i form av «ekspresbusser» eller tog (a-b-c). Det bør også i videre planlegging vurderes et utvalg av barnehage tilbud og skoler i disse pendlerparkeringsplassenes nærhet, slik at det er mulig å samhandle med levering i barnehage/skole og parkere for offentlig transport til arbeidsted.

2 - 9 VEI OG OFFENTLIG INFRASTRUKTUR, BOMPENGEFINANSIERING

Vi er sterkt imot prinsippet med bompengefinansiering av veiutbyggingen, som er basert på at samferdselsdepartementet er gitt tillatelse til å kunne kreve bilistene for bompenger, noe som ser ut til å ha blitt mer regelen enn unntaket.

§ 27 i Veglova: Med samtykke frå Stortinget kan departementet fastsetje at det skal krevjast bompengar på offentleg veg, fastsetje storleiken på avgiftene, og setje vilkår om bestemt bruk av avgiftsmidlane. Bompengane kan nyttast til alle tiltak som denne lova gir heimel for. Dessutan kan dei nyttast til investeringar i faste anlegg og installasjonar for kollektivtrafikk på jernbane, inkludert sporveg og tunnelbane.

INP mener at utbygging av infrastrukturen her til lands er å betrakte som en utgift til inntekts ervervelse. Gode ferdssårsar bidrar til økt verdiskapning, bosetting, turisme og ikke minst trafiksikkerhet, som kommer alle til gode i en eller annen form. Det å betale bompenger, føles som en urettferdig ekstrabelastning på toppen av alle betalte skatter og avgifter i flere omganger for å skaffe seg kjøretøy og tilsvarende for å benytte dette i samfunnets interesse.

INP er derfor imot dagens måte å finansiere veiprosjekter på, og vil jobbe for at veiprosjekter finansieres uten bompenger.

Vi ser det urettferdige i at hardtarbeidende småbarnsfamilier i distriktene skal måtte betale over evne for å finansiere hovedferdsårsar, kollektivtransport, sporveier og tunnelbaner.

For nødvendige lokale veiprosjekter der en mindre andel av finansieringen må komme via bompenger for å kunne realiseres, bør disse utbyggingene være villet og akseptert av kommunenes brukere, og ikke ramme småbarnsfamilier, arbeidspendlere og konkurranseutsatte bedrifter for hardt.

INP ønsker at vedlikehold av eksisterende veistrukturer bør knyttes opp mot flere mindre entreprenører/strekninger, slik at flere bedrifter kan drive med slike oppgaver. INP ønsker også å utarbeide føringer for å lage kortere vinterkontrakter i forbindelse med brøyting og vedlikehold, for på den måten åpne for at landbruksnæringen skal kunne få en ekstra inntektskilde.

INP mener vei og samferdsels infrastruktur er noe vi alle i Norge nyter godt av. Selv om det er mer utfordrende å bygge vei på Vestlandet og i Nord-Norge enn på Sør- og Østlandet, mener INP at veibygging er et nasjonalt ansvar. Det norske folk skal fortsette å bo spredt og hvor de vil eller kan. Veinettet skal være trygt og forutsigbart.

INP ønsker å gi muligheter for bedrifter i de innerste fjordene og de ytterste bygdene en mulighet til å lykkes. Vei og kollektive forbindelser skal ikke være til hinder for bosetting eller etablering av næring.

INP anser fergeforbindelser som del av vårt veinett, og bør derfor inngå i det statlige samferdselsbudsjettet.

INP ser med undring på den politikk som er ført for eksisterende veinett, at alle hovedveier skal etableres igjennom bysentra.

Vi mener det er mer fornuftig å legge alle nye hovedveier i ytterkant med gode trafikale tilførselsveier. På denne måten kan bysentra skånes for støy og miljøforurensning.

2 - 10 BY- OG AREALUTNYTTING

I forbindelse med fremtidig by- og arealutnytting, så bør man tilstrebe at gjennomfartsårer blir lagt utenom bykjerner. Dette for å bedre miljø og redusere kjøre tid over lengre strekninger.

INP er opptatt av å stoppe trenden med reduksjon av småbedriftene i større bykjerner. Det må tilrettelegges for korttidsparkering for å øke tilgjengeligheten og omsetningen til et spekter av næringer i bykjernene. Det er i dag stor utbredelse av større kjøpesenter som er plassert utenfor sentrumsnære områder som øker biltrafikken ut og inn av byene.

INP ønsker pendlerparkering i utkanten av bykjernene som er synkronisert og tilrettelagt for overgang til gratis transport med buss eller bane Dette vil ha positiv betydning for bymiljøet på flere måter.

I alle bykjerner bør det være et minimum av «grønne lunger», for å kunne tilby rekreasjonsplasser for innbyggere, i tilknytning til disse bør det også etableres lekeplasser og eventuelle mindre aktivitetsplasser.

2 - 11 BOLIGBYGGING

Dagens arealplaner dreier i retning fortetning og tillater stadig høyere bygg også i små byer og tettsteder.

Trenden med sentralisering av innbyggere og aktiviteter har både positive og negative sider og krever at bygningsmyndighetene tar gode konsekvensanalyser både for tettstedene og de omliggende distrikter.

Dette må planlegges i et lengre perspektiv i forhold til å ha tilfredsstillende beredskap, alternativ energiforsyning, infrastruktur, næringsgrunnlag og pålagte offentlige tjenester.

Det er viktig at alle tette bosetninger også skal kunne ha «grønne lommer» i umiddelbar nærhet.

INP ønsker at det skal være mulig for etablering av formålstjenelige boenheter på landbrukseiendommer som er i drift, for at fremtidens generasjon skal tilknyttes den daglige driften. INP ønsker å se på regelverket som berører disse sakene i lys av ønsket distriktspolitikk.

INP ønsker å gjenreise sosial boligbygging via boligbyggelagene.

Vi ser en økende tendens til at boligbyggelagene blir omdannet til mer rene entreprenørselskaper som bygger fortrinnsvis boliger for de bedre stilte med boligpriser som ikke er beregnet på førstegangsetablerere, unge eller middelklassen.

INP ønsker også å øke bygningsmyndighetenes kontrollkapasitet betydelig og sette fokuset på utførelseskvalitet og de grunnleggende byggetekniske krav.

Det bygges i dag med høy fremdrift og kravet til utførelse i forbindelse med tetting, lufting og brann, kan fort få store konsekvenser både for beboere og utførende. Det må være et minstekrav at ansvarlige utførende kan lese instruksjoner og tegninger på en god måte og kunne dokumentere utførelsen av de kritiske bygningstekniske områdene.

2 - 12 BYRÅKRATI, FORENKLING OG DIGITALISERING

INP ønsker å se på dagens struktur innen vårt byråkrati.

Vi anerkjenner at mye av vårt byråkrati er etablert for å kunne gjennomføre og effektivisere regler, forskrifter og direktiver som er et resultat av EØS/ESA avtaleverket.

Dagens norske byråkrati har besatt dobbelt så mange stillinger, sammenlignet med Sverige som har den doble befolkningen. Det er mange alternative bruksområder for disse stillingene, eller den kapitalen vi benytter på disse, men vi trenger ikke så mange stillinger for å betjene vår befolkningsmasse.

Dagens eksisterende byråkrati er et tungt og vanskelig subjekt å jobbe opp mot. Vår befolkning finner ikke svar, og bruker mye tid på å få sine svar innen byråkratiet. Det kan til tider virke som en beslutningsvegring i byråkratiet. Dette vitner om dårlig gjennomtenkte arbeidsinstruksjoner, noe som bør revideres.

For å forenkle vårt byråkrati, har vi store muligheter innen digitalisering og utvikling av nye og fremtidsrettede løsninger.

New Public Management (NPM) * har i flere tiår preget styringen av offentlig sektor i Norge. Det startet med en idé om å gjøre offentlige tjenester mer effektive, inspirert av metoder fra privat næringsliv: mer konkurranse, tydelige mål, rapportering, kontroll og oppsplitting av tjenester. Målet var mindre sløsing og mer effektiv bruk av ressurser.

Resultatet ble noe helt annet.

I dag ser vi at NPM har ført til et byråkrati som er større og dyrere enn noen gang. Flere ledere og kontrollører. Mer papirarbeid, flere rapporter og større avstand mellom beslutning og handling. Offentlig sektor har blitt fylt opp av prosjekter, utredninger, måltall og konsulenter, mens tid og penger tas bort fra de som skal levere velferden: lærere, sykepleiere, fagarbeidere og ansatte i førstelinjen.

Konsekvensene av NPM:

Ressurser og tid flyttes vekk fra kjerneoppgavene. Mindre omsorg, undervisning og helsehjelp – mer skjema, rapportering og kontroll.

- Ansatte bruker mer tid på dokumentasjon enn på å hjelpe folk.
- Stadig flere ledere og mellomledere, men færre varme hender der det trengs.
- Mindre faglig frihet, mer standardisering og "målstyring" som ikke alltid gir mening i virkeligheten.
- Unødvendig oppsplitting av tjenester og anbudsutsetting, som gir mer administrasjon og fragmentert ansvar.

Norge har nå dobbelt så mange byråkrater som Sverige, til tross for at Sverige har dobbelt så mange innbyggere. Dette viser at NPM har bidratt til et ineffektivt system som koster dyrt både for samfunnet og enkeltmennesket.

For INP er dette feil vei å gå.

Vi mener offentlig sektor skal styres med tillit til fagfolk, sunn fornuft og nærhet til brukerne – ikke etter modeller fra kommersielle konsern. Politikere og ledere skal støtte de ansatte, ikke kontrollere dem unødvendig. Offentlige midler skal gå til tjenester for folk flest, ikke til papirflytting, konsulenter og måltall.

INP vil:

Rydde opp i byråkratiet og gjøre systemet enklere, raskere og mer brukervennlig.

- Gjenreise tilliten til fagfolk og de som står nærmest brukerne.
- Fjerne unødvendige rapporteringskrav og tidstyver.
- Sette mennesket først – ikke systemet.

Byråkratiet skal tjene folket – ikke omvendt.

Det er på tide å velge ekte forenkling, folkestyre og fornuft.

Derfor sier INP nei til New Public Management.

Vi vil ha mer handling og mindre papir – og en offentlig sektor som er til for folk flest.

* New Public Management (NPM) er ferdigbehandlet i programutvalget og ventes avklart og vedtatt i Landsmøtet

3 - 1 STØNADER, STATLIGE YTELSER OG PENSJONER

NAV, omorganisering av etaten.

NAV har ansvar for å tilby kvalifiserte tjenester til "kundene" med kompetent rådgivning. INP mener at NAV ikke opererer optimalt etter hensikten. Det offentlige har forpliktet seg til å yte hjelp til de som trenger det som mest. Mange opplever NAV som en tungrodd, byråkratisk, kald og lite imøtekommende organisasjon. Det oppleves frustrerende bare å komme i kontakt med saksbehandler med lange ventetider i telefonen. De NAV ansatte gjør så godt de kan etter de forutsetninger organisasjonen gir dem, men opplæringen kan virke mangelfull og lite spesialisert og at "alle skal kunne litt om alt" ofte blir en mangel ovenfor den enkelte. INP mener at NAV skal kunne tilby mer spesialiserte tjenester, uten å bygge tette skott mellom avdelingene.

NAV er ofte sterkt sentralisert til fylkeshovedsteder og det savnes NAV-kontorer i nærheten av der folk bor. INP vil derfor desentralisere tjenestene. Særlig ser vi at NAV Pensjon vil ha behov for nære relasjoner til "kundene" lokalt.

INP ønsker å reorganisere NAV ved å dele etaten inn i fire hovedområder for å spesialisere tjenestene:

1. NAV Arbeid
2. NAV Trygd
3. NAV Sosiale tjenester (SOS)
4. NAV Pensjon

NAV Arbeid skal ha lokal kjennskap til det lokale arbeidsmarkedet. Næringslivet er NAV arbeid`s største "kunde" og skal være etatens fremste samarbeidspartner. NAV skal aktivt lytte til næringslivets behov for kompetanse, utdanning, etterutdanning, kursing og arbeidskraft. Saksbehandlere skal drilles i å ha gode, raske, uformelle og formelle gode relasjoner til lokalt næringsliv.

INP vil jobbe for at blant annet langtids sykemeldte, der man ser at vedkommende høyst sannsynlig ikke vil komme tilbake til sitt "gamle" yrke, skal få lov å ta kurs/utdanning/etterutdanning og omskolering i perioden han/ hun er sykemeldt, uten trekk i ytelser.

Det blir viktig å få folk som av en eller annen grunn har havnet utenfor arbeidslivet i arbeid så hurtig som mulig. I årtier er det skrevet og ment mye om den kommende "eldrebølgen", barn født rett etter andre verdenskrig, født på 50 og 60 tallet med store barnekull. Nå er "eldrebølgen" en realitet, denne generasjonen er i ferd med å gå over i pensjonistenes rekke etter et langt og trofast arbeidsliv. Det betyr at næringslivet vil ha betydelig behov for arbeidskraft de neste årene. Vi ser at enkelte store aktører innenfor landbasert industri og petroleumsnæringen vil mangle mye folk de nærmeste årene. Kompetansebygging innenfor industrien vil derfor bli avgjørende for å møte fremtidens behov.

NAV Trygd vil være en spesialisert tjeneste på trygdrett og ytelser til de av oss som ikke lenger kan delta i arbeidslivet på tradisjonelt vis. Alt for mange opplever NAV som en bremsekloss til et verdig liv. Mange kan ikke gå tilbake til arbeidslivet av forskjellige årsaker. Andre trenger "en fot i bakken" for å omstille seg etter en periode med utfordringer de aldri hadde sett for seg når de planla livet. Alt for mange blir skadet i jobbsituasjon og får yrkesskader. Ofte ser vi at NAV har egne "spesialister" som underkjenner diagnoser gitt av spesialhelsetjenesten. Denne form for eget overprøvingsorgan vil INP til livs. Det skal ikke gå an for "spesialister", uten konsultasjon og kontakt med behandlingssenteret å overprøve diagnoser satt etter årelange utredninger. Slikt oppleves som et overgrep mot "kundene". NAV Trygd skal ha gode kontakter og jobbe tett opp mot både NAV arbeid for å kunne finne passende arbeid til de som ønsker det, men også til NAV SOS for å yte den aller beste servicen en kan gi.

NAV Sosiale tjenester (SOS) skal samlokaliseres med kommunens tjenester. Veldig mange faller mellom to stoler og har behov for en utstrakt hand fra spleisesamfunnet. Ofte oppleves saksgang som langtekkelig og man blir ikke opplyst hvilke rettigheter man har. I en SOS situasjon er man gjerne "nede for telling" og har ikke ressurser til å sette seg godt nok inn i regelverket. Mange føler det uverdige å be om hjelp fra samfunnet gjerne etter å ha klart seg utmerket i et "normalt" liv. Det finnes utallige årsaker til at mange av oss faller utenfor i en lengre eller kortere periode av livet. Disse skal vite at vi som storsamfunn er der for å strekke ut ei hand når de sliter som mest. Det er svært få som ber om sosiale tjenester før de har undersøkt alle mulige andre måter å skaffe seg tak over hodet, mat på bordet og penger til livsopphold. NAV SOS skal være kundens forlengede arm inn i de offentlige

regelverket. Dette gjøres best ved at tjenesten blir spesialisert og at rett veiledning blir gitt allerede fra begynnelsen.

NAV Pensjon

Pensjon blir av mange sett på som komplisert og vanskelig å orientere seg i. Vi har Inskuddsbasert pensjon, ytelsesbasert pensjon, sjømannspensjon, AFP, obligatorisk tjenstepensjon, førtidspensjon, etterlattepensjon, uførepensjon, barnpensjon, kollektive ordninger, private ordninger, offentlig pensjonsordning og ulike forsikringsordninger for å nevne noen typer pensjon vi kommer bortifra. Det krever en svært stor innsats for å navigere riktig i de ulike formene for pensjon og særlig når du ikke har hatt en og samme arbeidsgiver hele livet, kanskje til og med delvis i det offentlige og i det private med en kort karriere som sjømann.

NAV pensjon skal desentraliseres og tilgangen til en spesialisert saksbehandler på pensjon skal være tilgjengelig ved personlig oppmøte. Vi anser det personlige oppmøte med en god saksbehandler som virkelig kan pensjon som avgjørende viktig for denne reformen.

NAV pensjon skal også jobbe målrettet mot yngre arbeidstakere. Det er alt for mange som ikke tenker pensjon før de ser pensjonstilværelsen nærme seg brått. Derfor skal NAV pensjon drive oppsøkende virksomhet ovenfor alle aldersgrupper med særlig vekt på de under 45. Det skal gis rådgivning og inviteres til en pensjonsprat der du blir satt i stand til å begynne planlegging av pensjonstilværelsen tidlig.

NAV Ombud

INP ser at altfor mange blir feilbehandlet i NAV systemet. Veldig mange går til sak, gjennom dyre advokater, mot staten og deres håndtering. Vi har sett den såkalte NAV skandalen som kunne vært unngått ved at et uavhengig ombud sjekker fakta og tolker regelverket også opp mot internasjonale forpliktelser. NAV ombudet skal ha tilstrekkelig juridisk kompetanse samt mandat til å utøve skjønn. NAV opptrer ofte som tilbyder, aktor og dommer i en og samme sak. Et NAV Ombud skal være den instansen "kundene" kan henvende seg til for å få en uhildet gjennomgang av hvordan du er blitt behandlet, saken din er behandlet, om du har fått de rette ytelsene du har rett på, om rett lovanvendelse er brukt og en ankeinstans der saken får en gjennomgang med "tredjeparts" verifisering. Ofte er rett regelverk benyttet, men altfor ofte er tolkingen gjenstand for diskusjon. Ofte ser også NAV selv at dette slår uheldig ut for den enkelte, men står likevel på sin avgjørelse. INP mener kundene skal kunne høres på nytt og gis en siste mulighet for å få rettet opp det som oppleves som svært urettferdig og ikke minst urimelig. NAV skal være til for kunden.

Alderspensionister og eldre arbeidstakere Administrasjon av alderspensjoner legges inn i en egen avdeling i NAV. Denne kan sitte hvor som helst i landet og er egnet til plassering utenfor Oslo/Viken. Alderspension utgjør ca. 50% av hele budsjettet til Arbeids- og Sosialdepartementet. Administrasjonen av alderspensjon er imidlertid mindre arbeidskrevende enn de andre oppgaver NAV behandler. Saksbehandling og vedlikehold er relativt automatiske prosesser.

INP har den ytterste respekt for de som har bygd det norske velferdssamfunnet til et av de beste landene i verden. INP vil derfor jobbe for at de som har bidratt over et langt liv, ikke blir salderingsposter i statsbudsjettene. God eldreomsorg, rettferdige pensjoner og fleksible ordninger for eldre arbeidstakere burde være selvfølgeheter i dagens Norge. Dessverre er det ikke slik. Politikerne sier folk må stå lengre i jobb. Det er fordi man frykter at eldrebølgen skal koste for mye. Det er lett å se et forenklet økonomisk, populistisk argument for dette. Hvis man jobber, trenger man ikke pensjon. Dermed sparer man penger. Denne retorikken er uverdig.

INP mener alderspensjonister og eldre arbeidstakere skal ha seg frabedt å bli redusert til utgiftsposter og bli karakterisert som byrder i samfunnet av politiske «broilere» som tjener 4-5 ganger det en pensjonist mottar fra Folketrygden. INP vil kreve at:

- Reduksjonen i pensjoner som følge av 0.75 formelen blir rettet opp umiddelbart. Pensjonene reguleres tilsvarende generell lønnsutvikling i offentlig sektor tilbake til 2015.
- Generell pensjonsalder holdes på dagens 67 år og med fleksibilitet ned mot 62 år, samt med stillingsvern opp til 72 år der det er relevant. Enhver endring her skal komme pensjonistene til gode.
- En mye sterkere likestillingslov mot diskriminering pga. alder bør utredes. Dagens lov er alt for svak og har ingen reell effekt. Det er pinlig når bl.a. NRK rapporterer at de som rekrutteres til ledige stillinger, automatisk legger bort søknader fra de over 50-55. Denne dårlig skjulte, ulovlige praksisen medfører ingen sanksjoner for de som bryter loven.

INP forventer at det skal være en automatisk regulering av statlige stønader; pensjoner, trygder og sosiale ytelser, etter hvert årlige lønnsoppgjør. Det skal reguleres opp i henhold til resultat, i form av den prosentlønsvekst som samfunnet har fått. Begrunnelsen for en automatisk regulering, er at de som mottar stønader/trygder, skal få forutsigbarhet og sine rettigheter ivaretatt. Disse tjenestene skal ha integrerte løsninger uten vanntette skott. INP vil gå inn for desentraliserte tjenester for å sikre at arbeidsplassene NAV selv skaper, forblir i distriktene. Lokale variasjoner er ofte begrenset av sentrale behov for å gjøre tjenester like. Vi ønsker at det skal tas hensyn til lokale variasjoner. På denne måten mener vi i INP at NAV kan bli et statlig tjenesteorgan med spesialisert rådgivning og lojal kunnskap om behov. Vi mener at det ikke fungerer godt nok at alt for mange skal kunne litt for lite om alt for mye. Spesialiserte tjenester vil ivareta brukernes rettigheter til gode tilrettelagte tjenester.

3 - 2 HELSE OG OMSORG

VISJON

Europas friskeste befolkning innen 2040

Vår visjon er at skal alle leve lengre, med bedre helse, i sine hjem eller i omsorg i sitt lokalmiljø. Vi vil ha et helsevesen hvor vi har integrert helse og omsorg, og hvor fokuset er på forebygging og hjelp til selvhjelp. Når sykehusbehandling er nødvendig, og ikke kan tilbys lokalt, skal dagbehandling være normen. Men uansett hvor, så skal det tilbys behandling av høyeste kvalitet og sikkerhet, med pasienten i sentrum for alle avgjørelser. Det skal være fokus på å sikre at folk kommer hjem til seg selv eller sitt lokalmiljø så snart som mulig, med minimal risiko for reinnleggelse

INP bygger sin politikk på folks erfaringer, sunn fornuft, etikk, faglig, vitenskapelig og forskningsbasert kompetanse, menneskeverd, menneskerettigheter og FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK). I dag hviler dessverre mye av rikspolitikken på ovenfra-og-ned-systemer, der enkeltmennesket ofte blir overlatt til å klare seg som best det kan. Vi snur pyramiden. Systemene er til for innbyggerne – ikke omvendt!

SKAPE EUROPAS BESTE HELSE-,

OMSORGS- OG VELFERDSORDNINGER

Omsorgs- og velferdsunderskudd

Samfunnet taper på usikre jobber innenfor blant annet helse og omsorgssektoren.

INP vil jobbe for at staten skal ta sitt ansvar med å sikre faste hele stillinger, og at vi har det kompetanseløftet vi trenger i det offentlige helsevesenet

Nei til modellen i samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen som ble innført i 2012 er i stor grad mislikt og utskjelt. Samhandling er jo et ord som høres vel og bra ut – det ligner på det mer brukte og vanlige ordet samarbeid – som det jo er vanskelig å være motstander av. Problemet med samhandlingsreformen er at den hovedsakelig ikke har hatt samarbeid som mål, men reduksjon av offentlige helseutgifter. Det er altså et spare- og effektiviseringstiltak. Samhandlingens fremste mål er å redusere kostnadene ved å sørge for at pasientene har kortere liggetid i sykehus for å si det enkelt.

Løsning: Ett forvaltningsnivå

INP er i mot den styringsformen som myndighetene har innført for helse- og omsorgssektoren. Styringsformen er uttrykk for en ideologi som fortrenger de humanistiske idealene og undergraver det tradisjonelle verdigrunnlaget for helseprofesjonene. Den virker demoraliserende og fremmedgjørende, hemmer helsearbeiderne i å utøve faget sitt, og fører til kompetanseflukt. Resultatet blir dårligere helse- og omsorgstjenester, noe som særlig går ut over de svakeste i samfunnet.

INP ønsker ikke at velferdsstaten defineres som et konkurranseorientert marked. Vi deler ikke den ensidige troen på at konkurranse og økonomiske incentiver vil drive frem en positiv utvikling når det gjelder faglige, organisasjonsmessige og økonomiske forhold i helse- og omsorgssektoren

INP vil ha et system som er til pasientenes beste. Samhandlingsreformen har ikke fungert til det beste for pasienten. At pasientene blir uønskede utgifter på forskjellige nivåer er hverken helse- eller samarbeidsfremmende. Ett felles forvaltningsnivå vil legge bedre til rette for gode tjenester. Samhandlingen må foregå mellom ulike behandlere og ikke mellom økonomer. Ett forvaltningsnivå vil muliggjøre samhandling mellom fastleger, fysioterapeuter, logoped, sykehus, daginstitusjoner, psykologer og andre som er ment å skulle bistå innbyggere med ulike behov (som NAV, arbeidsgivere og utdanningsinstitusjoner) på en helt annen måte enn i dag

INP vil sikre innbyggerne de tjenester folk behøver.

Samfunnet og helsetjenestene skal forebygge, behandle og rehabilitere.

NAV skal hjelpe mennesker som har utfordringer, i og utenfor arbeidslivet.

Ledelse

- En tydelig, helhetlig politisk ledelse av helse- og omsorgstjenestene.
- Arbeide for ett felles regionalt forvaltningsnivå for helsetjenestene.
- Styrke helseinstitusjonenes autonomi, dens lokale forankring, og det selvstendige ansvar for behandlingen.

- Styrke den faglige styringen av helse og omsorgstjenestene. Fagfolk skal gis større tillit og ansvar for å utøve faget sitt til beste for pasienten. Det vil styrke tilliten til helsetjenesten, til den enkelte helseansatte og øke den indre motivasjonen.
- Innføre ledelsesmodeller som vektlegger tilrettelegging fremfor styring.
- Økt bruk av kombinerte stillinger hvor lederfunksjon kombineres med direkte pasientrettet arbeid.
- Bruk av åremål ved ansettelse i de øverste stillingene i helsesektoren.
- Åpenhet i alle beslutninger. Demokratiet skal ha innsyn i utviklingen av helsetjenesten. Lojalitetsplikten er til hinder for dette, den beskytter omdømmet, ikke pasient, ansatte eller helsetjenesten. Et oppgjør med frykttkulturen er tvingende nødvendig.

Tjenestetilbud

- Dimensjonering av tjenestetilbudet basert på realistiske analyser av brukernes behov.
- Gjeninnføring av støttepersonell ved helse- og omsorgsinstitusjonene.
- Erstatte innsatsstyrt finansiering med rammefinansiering.
- Avvikle ordningen med driftstilskudd og innføre reelt, fritt behandlingsvalg.
- Nasjonal bemanningsnorm i omsorgstjenesten. 100% stillinger skal være normen.

HELSESEKTOREN

Dagens sterke tendens til todeling av helsevesenet må motarbeides.«rekruttering/utdanning og akseptable arbeidsforhold»

Tjenestetilbud

- Styrket tilgang til fysioterapeuter og psykologer i kommunene. Dette må ses i sammenheng med rekruttering/utdanning og akseptable arbeidsforhold
- Flere sykehjemsplasser, og styrket botilbud for eldre som ikke klarer seg i egen bolig. Det må være akutt plasser på sykehjem til dem som kommer fra sykehus og ikke kan bo hjemme med en gang.
- Intensivkapasiteten må økes betraktelig. Dette må ses i sammenheng med rekruttering/utdanning og akseptable arbeidsforhold Sørge for fleksibilitet til å kunne håndtere katastrofer over hele landet
- Redusere sykehuskøene med flere avtalespesialister
- Øke poliklinisk kapasitet og antallet sengeplasser i sykehusene. Avvikle køene
- Styrket geriatrisk tilbud.
- En stor og reell satsing på rehabilitering og habilitering.
- Det skal til enhver tid være akutt plasser ved sykehjem i alle kommuner, slik at de som ikke har mulighet til å bebo aldershjems plass skal ved behov være garantert ledig seng ved et sykehjem.

KVALITET OG UAVHENGIGHET

Økt trygghet for pasienter, pårørende og ansatte

Kvaliteten på helsetjenestene er livsviktig. Gode arbeidsforhold for ansatte i helsevesenet er avgjørende for tjenestenes kvalitet. Det samme er evnen til å lære av feil og åpenhet rundt kvaliteten i alle ledd.

INP vil:

- Avvikle dagens praksis med hasteutskrivning fra sykehus for å oppnå kunstig pasientdekningsgrad. Det utføres i dag mye transport av langtidssyke på ettermiddag/kveld, noe som er svært uheldig, og skal avvikles.
- Sikre gode arbeidsforhold for helsearbeidere i hele helsesektoren; praktisk, gjennom økte tillitsgrep og ved mindre kontroll og dokumentasjon.
- Arbeide for færre pasientskader og uheldige hendelser i helseinstitusjoner.
- Etablere en egen fagrevisjon av helseinstitusjonene.
- Innføre aktive tiltak for å redusere feil-, over- og underbehandling. For å kunne utføre den oppgaven må det være god bemanning og god kompetanse. Vi må passe oss godt for å ikke øke byråkratiet, det er antall kompetente ansatte som er det avgjørende for at oppgavene blir utført slik de skal, til beste for pasienten.
- Søke å redusere antall uføretrygdede gjennom raskere helsehjelp, bedre rehabiliteringstilbud og bedre tilrettelegging for arbeidslivet.
- En Tilsynsmyndighet skal være uavhengige og ha mulighet til å ilegge økonomiske og andre sanksjoner.

- Helsetilsyn og Fylkesleger skal være selvstendige organer som ikke er underlagt Helsedepartementet.
- Gjennomgå praksis i Norsk Pasientskadeerstatning med siktemål å styrke pasientenes rettigheter ved pasientskade. Her må man bla se til saksbehandlingstid.
- Arbeide for en kulturendring med økt åpenhet om feil og mangler i tjenestene.
- Bryte ned system-pynting og omdømmebygging for heller å styrke tjenesten; blant annet ved å fjerne lojalitetsplikt, øke demokratisk innsyn og bygge reell tillit i befolkningen.
- Utvikle et godt og trygt varslersystem og et reelt, juridisk og praktisk varslervern.
- Ha systemer som har sin lojalitet festet i ett felles mål: best mulig tjenester til befolkningen.
- Sikre at en felles IT-løsning for alle helseinstitusjoner raskt kommer på plass gjennom å anskaffe ferdig utprøvde og kvalitetssikrede løsninger. IT løsninger har vært en vanvittig utgiftspost gjennom mange tiår, generelt har det vært en altfor ukritisk holdning til at IT løser alle problemer. Kostnader knyttet til tidligere forsøk bør komme fram.
- Sette pristak for leie av hotellrom og boliger – markedspris i privatmarkedet
- Begrense unødig møteaktivitet. Benytte moderne samhandlingsplattformer og verktøy for bedre tidsforvaltning Vi må ha ledere som tillit og kunnskaper nok til å oveflødigjøre de fleste utredninger og arbeidsgrupper
- Sikre at ressursene anvendes til pasientbehandling.
- Forskjeller i symptomuttrykk mellom menn og kvinner må understrekes i medisinsk utdanning for å unngå feildiagnoser. Dette redder liv. Det er en kjensgjerning at kvinnehelse tas for lite på alvor.
- Innbyggernes behov skal gjenspeiles i helsetilbudet.
- Alle ledd av helsetjenesten skal forankre sin lojalitet i pasientens behov for forebygging, behandling og rehabilitering. Vi må bruke mer ressurser til behandling, og mindre til systemdrift.
- Rask tilgang til nødvendige helse- og omsorgstjenester for alle som trenger det
- En sunnere befolkning gir et sunnere samfunn. En reell satsing, vil gi mange mennesker et bedre liv.

Trygghet og god sivil beredskap i hele landet

Når det er akutt behov for helsehjelp, er tid og nærhet helt avgjørende faktorer for utfallet.

Trygghet for liv og helse dreier seg dessuten om mer enn sykdom og skader hos enkeltpersoner. Vi må også ha kapasitet som tar høyde for større katastrofer og flere hendelser samtidig. Den sivile beredskapen må rustes opp, ikke svekkes. Covid pandemien viste oss at beredskapen var særdeles svekket. God beredskap fordrer at det finnes en overkapasitet som kan settes inn når den trengs. Økte trusler ved blant annet ekstremvær og terrorisme, forsterker behovet.

INP vil:

- Beholde og utvikle lokalsykehusene for å sikre befolkningens nærhet til fødsel og akutthjelp.
- Sørge for god ambulanseberedskap i hele landet med biler, helikoptre, fly og båter, tilpasset regionale behov.
- Styrke legevaktene og sørge for flere ressurser til legevaktleger som kan foreta hjemmebesøk.
- Jobbe mot et større fellesnordisk helsesamarbeid.
- Sikre at nødnett bygges ut i hele landet.
- Legge til rette for tett samarbeid mellom nødetatene og den viktige frivillige beredskapen i samfunnet.

INP vil ha en omvendt pyramide

Organiseringen av helsetjenestene er i dag topptung, mens det kuttes og tynnes i helsetjenestene. Antallet direktørstillinger har økt kraftig. Det er på høy tid å snu pyramiden; kuttene skal fra nå av foregå i systemets topp: i byråkrati, konsulentvirksomhet, administrativ ledelse og målstyring. Det innsparte skal investeres i bedre tjenester til befolkningen. Ved å snu pyramiden, etter modell fra Ringerike Sykehus - følger også kravene om ny type ledelse. Etikk og moral må være ledende gjennom alle ledelsesledd. Helseledelsens primære ansvar er å løfte frem og legge til rette for velfungerende systemer for dem helsesektoren er til for: pasienten og de helseansatte. Ledelse er så mye mer enn dagens administrasjon og styring.

Samfunnsansvar og etikk

Helse angår alle, uansett alder. Våre helsearbeidere utøver et viktig samfunnsoppdrag, og de må kunne forvente at systemet best mulig tilrettelegger for at de skal få utført jobben på en god måte.

Samfunnsansvar og etikk må tas på alvor i alle ledd og skal være styrende på overordnet nivå.

Pasientenes behov skal ivaretas på en etisk, moralsk og medisinsk forsvarlig måte. Etisk ledelse vil sikre at etikken blir en helsepolitisk rettesnor – også for helseadministrasjonen – i langt større grad enn i dag.

En dysfunksjonell styring- og finansieringsmodell

Et viktig formål med innføringen av helseforetaksreformen var effektivisering. "Mer helse for hver krone". Men sannheten er at Norge bruker ikke mest penger på helsevesenet enn andre land i Europa, dersom du regner pleie og omsorg utenfor, og justerer for prisnivå. Sykehus er ikke produksjonsbedrifter, men problemløsende kunnskapsorganisasjoner. Foretaksmodellen bringer med seg mistillit, konkurranse, økonomifokus, og lojalitet oppover istedenfor til pasienten og kollegaer.

Erfaringen med New Public Management inspirert ideologi i Helseforetakene er at den reduserer fagpersonellens mulighet for å kunne gjøre optimalt arbeid overfor pasientene. Vi må vekk fra at pasientbehandling er "produksjon", ventelister er "ordreserver" og avdelinger er "resultatenheter". Å hjelpe syke mennesker skal ikke omtales som "verdiskapning".

- Den omsegripende registreringen avler et stadig større byråkrati, og er en ustoppelig tidsstøv.
- Rangering og belønning / straff på kvantitative mål inviterer til manipulering med registreringer og resultater.
- Fokus på bestemte mål fører til neglisjering av alt som ikke skal registreres.
- Det er viktigere å nå målene enn å ta ansvar for kvaliteten på det som leveres.
- Overdreven målstyring kveler kreativitet og selvstendig ansvar hos de som skal utføre jobbene.
- Medarbeiderne blir mer opptatt av seg selv og hvordan de ligger an i forhold til satte mål enn av å dele kunnskap og samarbeide med andre.

Ny organisering av Helse- og omsorgstjenestene

INP vil fjerne bestiller-/utførermodellen innenfor helsetjenesten som karakteriserer dagens norske helseforetak. Omstillingen skal skje gradvis gjennom avvikling av "butikktenkingen" i spesialisthelsetjenesten og omgjøre hele helsetjenesten til en statlig forvaltningstjeneste, både i og utenfor sykehusene. Helsetjeneste skal være gratis og tilgjengelig for alle, også medisiner når de er forskrevet av lege.

Vår visjon

er at skal alle leve lengre, med bedre helse, i sine hjem eller i omsorg i sitt lokalmiljø. Vi vil ha et helsevesen hvor vi har integrert helse og omsorg, og hvor fokuset er på forebygging og hjelp til selvhjelp. Når sykehusbehandling er nødvendig, og ikke kan tilbys lokalt, skal dagbehandling være normen. Men uansett hvor, så skal det tilbys behandling av høyeste kvalitet og sikkerhet, med pasienten i sentrum for alle avgjørelser. Det skal være fokus på å sikre at folk kommer hjem til seg selv eller sitt lokalmiljø så snart som mulig, med minimal risiko for reinnleggelse. INP vil ha samarbeid, samvirke og partnerskap med pasienter og frivillig sektor over hele Norge, at investeringene fortsatt skal skje i offentlig og ikke i privat sektor. Vi ønsker økt fleksibilitet og levering av tjenester lokalt, og økt åpenhet og ansvar overfor befolkningen.

Overordnet målsetting

- Alle skal få en god start i livet og leve lengre og friskere liv.
- Pasienter skal få leve hjemme eller i sitt nærmiljø og behovet for sykehusinnleggelse skal reduseres til et minimum.
- Helsetjenestene skal være trygge for alle – hele tiden.
- Alle skal ha en positiv opplevelse i møtet med helsevesenet.
- De ansatte skal føle seg støttet og engasjerte.
- Tilgjengelig ressurser skal brukes på best mulig måte.

INP ønsker et alternativ til konkurranse og markedssimulering innenfor helseforetaksmodellen og i spesialisthelsetjenesten. Stykkprisfinansiering, lønnsomhetsregnskaper og ekspertstyrer er uten god forankring hverken i helsefagene eller i politikken.

INP ønsker slutt på en sykehussektor som leker butikk, der fagfolkene utmattes av fokus på konkurranse og økonomiske resultater og hvor befolkningen tvangsfores med ofte illusoriske ideer om valgfrihet.

INP ønsker en sterk og heloffentlig modell som kan levere helsetjenester av god kvalitet innenfor budsjettammer. Modellen skal utvikles på demokratisk vis i samarbeid med ansatte og egen befolkning.

INP mener at landet skal deles i flere helseregioner. Disse skal finansieres gjennom rammebevilgninger fra Helsedepartementet for å finansiere både primær- og spesialisthelsetjenesten i sin region. De fordeles etter en nøkkel som tar hensyn til befolkningen (størrelse og sammensetning), geografi, sosioøkonomiske forhold mv. DRG koding og innsatsstyrt finansiering skal utvikles. Helsestyrene skal

dekke kostnadene til avtaler med fastlege, tannlege, farmasøyter mv. i primærhelsetjenesten og bevilge penger til sykehus og institusjonene i spesialisthelsetjenesten. Styrene skal også ha ansvaret for omsorgstjenesten i kommunene for å unngå at pasienter og brukere blir kasteballer i et system som krangler om hvem som har ansvar. For å møte befolkningsutviklingen skal det gis mer omsorg og behandling i hjemmet eller nærmere der folk bor. Vi skal løse flest mulig problemer i første linje.

Demokratisk kontroll

Hver region med sitt helsestyre skal være demokratisk valgt. Styret skal bestå av representanter fra profesjonene, befolkningen og noen utpekt sentralt. Disse styrene skal ha ansvaret for både primærhelsetjenesten, omsorgstjenesten og sykehusene i sine regioner. I tillegg skal det opprettes egne nasjonale styre for landsdekkende tjenester som ambulansetjenesten, Sikkerhetsavdelinger, ventelistesenter, etter- og videreutdanning, svartjeneste, folkehelsearbeid, kvalitetsforbedring, nasjonalt tjenestesenter og så videre.

Det er befolkningen og de profesjonelle i helsetjenesten som kjenner hverdagen i helsetjenesten og vet hva som må til for å gjøre forbedringer. Deres erfaringer og forslag ønsket INP å lytte til. For å følge opp helsestyrene i regionen skal helsemyndighetene samle representanter fra disse styrene for å høre om helsetjenesten er på rett vei, eller om noe må justeres. Dette skal gjøres en gang i måneden. I tillegg skal helseministeren ha heldagsmøter med både helsepersonell og befolkning en gang i året. Det er viktig med nærhet til pasientene og tjenesten.

Det er ønskelig å skjerme en fast prosent av overføringene fra Staten til helsestellet i landet. Fordelingen av midlene til de ulike helseregionene skal fastsettes etter behovsbestemte kriterier. Tanken er å ivareta områder som har større sosioøkonomiske forskjeller. Store avstander og befolkningens alderssammensetning er noen av de andre kriteriene det skal tas hensyn til. Drift og investeringer skal ikke være samme pott, slik det er i dag.

Norge har i dag flere enn 285 styringsmål som det skal registreres på og rapporteres om i helsevesenet. Dette må reduseres betraktelig. Målet er så få rapporteringskriterier som mulig, og da med kvalitative kriterier som det viktigste. For eksempel er INP mer interessert i hvordan det går med pasientene enn hvor mange som legges inn eller skrives ut av sykehusene.

Motiverte helsearbeidere

INP registrer at norsk helsepersonell er blitt mer og mer demotivert under foretaksmodellen. INP ønsker å gi tilbake selvspekten, gløden og engasjementet i helsetjenesten. Det er neppe uvesentlig at landets ledelse av helsetjenesten viser dem respekt og gir dem rom for faglig utvikling. Hele stillinger og økt grunnbemanning er en absolutt forutsetning. Ledelsen er til for at de ansatte skal ha gode vilkår for fagutøvelse, og at befolkningen dermed kan få en så god helsetjeneste som mulig. Med vår modell er vi sikre på at helsetjenesten også vil holde helsebudsjettene. I tillegg har vi som mål å få ned ventetidene, og ventelistene skal ytterligere ned blant annet ved et bedre samarbeid med den kommunale tjenesten. Dødeligheten i sykehus skal reduseres.

Denne modellen vil gi kontroll på økonomien, profesjonene vil få tilbake selvspekt og engasjement, og det er målbart bedre resultater i helsetjenesten i landet.

Siden kapasiteten i det offentlige er for liten i dag, kan både ideelle og kommersielle aktører, samt tjenester i utland, være gode og nødvendige. Tjenestene skal finansieres av det offentlige, uansett om de utføres av det offentlige, ideelle, private eller utenlandske aktører.

Sikre flere leger inn i helsetjenesten og på rett plass

Antall LIS1 (Tidligere turnusleger) plasser må økes betraktelig slik at LIS1 flaskehalsen reduseres og innføre større nasjonal styring av hvor leger ansettes for å sikre nok tilgang av leger der behovet er størst. Nasjonalt råd for spesialistutdanning og legefördeling bør gjenopprettes.

Eksplisiv vekst i kroniske lidelser og arbeidsuførhet

En sykkelig og arbeidsufør befolkning, der trenden er tiltagende negativ, er en enorm utfordring for velferdssamfunnet.

Investere i fremtiden

Visste du at befolkningens samlede fremtidige arbeidsinnsats utgjør 75% av Norges nasjonalformue? Å sikre enkeltmenneskets helse, er å sikre Norges økonomi og innbyggernes fremtid. Regjeringen rapporterer at 75% av Norges nasjonalformue er verdien av innbyggernes fremtidige arbeidsinnsats. Oljeformuen utgjør kun 2% av nasjonalformuen. Å investere i innbyggers evne til lønnet og ulønnet innsats, er derfor også den mest økonomisk lønnsomme investering vi kan gjøre. Å investere i helse, er

å sikre 75% av nasjonalformuen. Derfor trenger Norge et nytt nasjonalregnskap, der verdien av brutto nasjonal helse er synliggjort og ivaretatt.

En frisk befolkning er også en forutsetning for et bærekraftig samfunn. Men, dessverre blir stadig flere nordmenn kronisk syke og uføre.

En kraftig investering må til for å få å gjenreise en ambisiøs helse- og omsorgspolitik. Dette trengs for å dimensjonere tilbudet til å møte behovene, for å ta igjen vedlikeholdsetterslepet i materiell og bygninger, til IKT-satsing, støtte til medisinske forskningsbedrifter og utdanning av helsepersonell. Et helseløft er vår felles investering i fremtiden.

INP vil redusere ventetid og helsekøer

At lille Norge, med våre ressurser, har en av Europas lengste helsekøer, viser at behovet for en helsesatsing nå har vokst seg enormt. INP vil redusere helsekøene ned mot null raskt, ved å ta i bruk alle tilgjengelige ressurser, private og offentlige – og i inn- og utland. Køer oppstår der kapasiteten er for dårlig. Kostnadene til behandling kommer uansett og de blir større desto lenger pasientene venter. Friske innbyggere er god samfunnsøkonomi.

INP vil:

- Sørge for å få tilbake støttepersonell i helseinstitusjonene, for å frigi fagfolkens tid med pasienter (sekretærer, kjøkkenhjelp, rengjøring, vaktmester, IT mm.)
- Sikre at nye og bedre behandlingsmetoder tas i bruk og utbres i helsetjenestene.
- Styrke en desentralisert spesialisthelsetjeneste ved satsing på lokalsykehusene.
- At kjernen i helsetjenesten styrkes: mulighet og tillit til rett behandling må sikres der fagfolk og pasienter møtes. Det avgjørende for rett behandling er fagfolks vurderinger og pasientens medvirkning, ikke uetisk stramme, økonomiske begrensinger.
- Ha et aktivt, skjerpet fremtidsfokus på etikk, teknologi, forskning og nye arbeids- og behandlingsmåter.
- Sikre nødvendige investeringer til en bransje som for Norge har en reell mulighet for å bli «den nye oljen»; helseforskningen.
- Ha fokus på å sikre kompetanse og innsikt i ny og nyttig fremtidsteknologi og IT- løsninger
- Sørge for tett oppfølging av den teknologiske utviklingen og gå til anskaffelse av slikt utstyr som skal sikre dagens løfter om at norske pasienter skal ha rask tilgang på den beste behandlingen
- Forplikte Norge til å bidra sterkt både økonomisk og praktisk i arbeidet med å utvikle nye former for antibiotika. Den voksende antibiotikaresistensen er en trussel for alle land. Norge har en forpliktelse -og bedre økonomisk mulighet enn noen annet land- til å bidra i arbeidet for å finne gode løsninger for å møte trusselen
- Overvekt koster det norske samfunn enorme summer og behandling med nye medisiner mot overvekt bør dekkes av staten for å spare uante milliarder på lang sikt

INP vil ha en storsatsning på rehabilitering og habilitering.

Forebygging, habilitering og rehabilitering er samfunnsøkonomisk lønnsomt, i tillegg til at det gir enkeltmennesket og deres nære bedre livskvalitet, mindre smerte og flere gode leveår. God rehabilitering innebærer tidlig innsats for å hindre tap av funksjoner, arbeidsevne og livskvalitet. Behov må kartlegges tidlig og det må settes inn nok ressurser slik at ikke praktisk bistand, hjelp og pleie blir en kompensasjon i stedet for rehabilitering. For å få til god rehabilitering og habilitering, må kommunikasjonslinjene med og rundt pasienten bli langt bedre. Hva som er spesialisthelsetjenestens, hva som er primærhelsetjenestens ansvar og hva som er NAVs ansvar, må spesifiseres krystallklart. Det samme gjelder hvordan de skal samarbeide. INPs langsiktige mål er at pasientene skal få alle sine tjenester koordinert på samme forvaltningsnivå – i politisk styrte helseregioner. Først og fremst må det imidlertid bevilges langt større ressurser til rehabilitering og habilitering. Det er ikke mulig å få til bedre resultater for pasientene uten et stort økonomisk løft.

INP vil:

Satse på et stort rehabiliteringsløft for å få utføre tilbake i arbeid og samfunnsliv, og for å muliggjøre samfunnsdeltagelse for mennesker med funksjonsnedsettelse.

- Fjerne budsjetttstraffen sykehusene får når de henviser pasienter direkte fra sykehuset til rehabiliteringsinstitusjoner og ikke til hjemkommunen. Dette hindrer nødvendig og effektiv rehabilitering.
- Innføre fritt brukervalg når det gjelder opphold på heldøgns rehabiliteringsinstitusjoner. Dagens system, anbud og kvoter hindrer at pasienter får nødvendig, spesialisert behandling.
- Tilrettelegge for flere ulike typer rehabiliteringsinstitusjoner, og sikre flere plasser og større valgfrihet for brukerne.

- Fjerne den uoffisielle aldersgrensen for hvem som skal motta rehabilitering. Retten til nødvendig helsehjelp og menneskeverdet skal ikke være avhengig av alder.

Alle pasientgrupper skal få nødvendige helsetjenester uten å måtte kjempe for det.

Spesielt trenger psykisk syke, rusavhengige, kronikere, udiagnostiserte og eldre å sikres et langt bedre tilbud. Alle med behov skal få enkel tilgang på helsehjelp, også mennesker med helseproblemer som er under utredning eller som har sykdommer det er vanskelig å diagnostisere. Rehabilitering trenger et løft og ikke kutt, slik regjeringen vedtok i desember 2016.

Sikre helsetjenester og trygghet for barn.

Barn trenger ekstra beskyttelse fra samfunnet fordi verken friske eller syke barn har mulighet til å ivareta sine egne interesser. Barn som er syke, har funksjonsnedsettelse, er utsatt for kriminelle handlinger eller lever under utrygge forhold, er spesielt sårbare. INP vil styrke barnas selvstendige rettigheter og beskyttelse gjennom å sikre helsetjenester og bistand til familier med alvorlig eller kronisk syke barn. Vi vil også styrke helse-, sosial- og barnevernstjenestene for å gi barn rask og riktig hjelp, samt sørge for at personer i barnas krets får et langt større personlig ansvar for å gripe inn. Dårlig helse, psykiske og sosiale problemer, vold, trusler og omsorgssvikt i barndommen vil kunne skade et menneske for resten av livet og føre til store helseutfordringer. Tidlig og riktig inngripen fra kompetente fagfolk er forebyggende.

INP vil gi syke eldre en verdig alderdom og god omsorg.

Det dreier seg om å satse ressurser på helsepersonell som har tid til å ivareta den enkelte. Stoppeklokker og mikrobølgemat på dørmatten er ikke helsefremmende. Begrepene «godt nok» og «forsvarlig» må fjernes. De eldste og sykeste skal ha like gode helsetjenester som resten av befolkningen og omsorgen skal ikke være tilstrekkelig, men god og verdig. Eldreomsorgen er den delen av helsesektoren som har størst behov for et økonomisk løft. INP vil omprioritere pengebruken i samfunnet og satse langt mer på eldreomsorg enn i dag. I dag har Norge dessverre et stort forbedringspotensial.

Pasient- og brukermedvirkning - fokus på hvert enkelt menneske

Individuelt tilpasset behandling, medbestemmelse og valgmuligheter og stor grad av pasient- og brukermedvirkning, er viktig for gode helsetjenester. INP vil at hver enkelt pasient skal oppleve verdighet, omsorg og respekt i møte med helsevesenet.

INP vil:

- Fjerne samlebåndstekningen fra helsesektoren. Alle pasienter er forskjellige og de beste resultatene oppnås når pasienter får mest mulig tilpasset behandling og hjelp.
- Styrke pasient- og brukermedvirkningen. Alle tjenester skal utarbeides sammen med pasientene. Brukerrepresentantene skal ikke lenger håndplukkes av dem som leder virksomheten. Eldre er de som bruker tjenestene mest, de må sitte i førersetet når tjenestene skal planlegges og utvikles.
- Styrke pasient- og brukerundersøkelser. Brukerens tilbakemeldinger skal være retningsgivende for utviklingen av tjenestene.
- Sikre at helsepersonell, pasienter og pårørende deltar aktivt på alle nivå ved utvikling av tjenestene.

Den beste behandlingen, og de beste tilgjengelige medikamentene.

INP vil gjennomføre intensjonen om at norske pasienter raskt skal få den beste behandlingen. I dag må hver enkelt pasient eller pasientgruppe vise seg «kostnadseffektiv» for å kvalifisere til nødvendig og tilgjengelig helsehjelp. Verdien av et menneskeliv kan ikke regnes i kroner og øre. Livskvalitet kan kun hvert enkelt menneske selv bedømme. Livskvalitet og menneskeverd kan ikke graderes, spesielt ikke opp mot produktivitetsmål.

Medisinske vurderinger alene skal avgjøre hvilken behandling alvorlig syke mennesker skal få. Norge har råd til å gi alvorlig syke pasienter de beste medisinene på markedet. Dette harmonerer også med prioriteringsmeldingens alvorlighetskrav.

Befolkningens tillit til helse- og omsorgstjenestene forsvinner raskt -og med god grunn- når økonomi blir styrende, og alvorlig syke pasienter ikke kan være sikre på at de får livsnødvendig medisin og behandling. Norge er i dag ett av få land i Europa med svært begrenset tilgang på revolusjonerende immunterapi - en ny generasjon medisin. Norske pasienter dør i dag uten å få tilgang på best tilgjengelige behandling. Denne praksisen er forkastelig.

Regjeringen har fra 1. januar 2021 innført 25 prosent MVA på helsehjelp som ikke er statlig. Dette går ut over hundretusener av pasienter og et stort antall behandlere. INP ser på dette som enda et angrep på folks helse og helbred. Ett av INP mål er å bekjempe denne inhumane politikken og reversere ordningen.

INP vil:

- INP vil legge ned dagens Beslutningsforum. Modellen er til for Helseforetakene, som skal holde sine budsjett. Dette gjør at Norge ligger svært dårlig an med tilgang på nye medisiner. Vi ønsker å se til Sverige eller Danmark som har et forum bestående av fagfolk innen ulike grener av medisin. Dette for å:
- Sikre at norske pasienter enkelt og raskt får tilgang til immunterapi.
- Sikre at norske pasienter får tilgang til nye medisiner og behandlingsmetoder med godt dokumentert effekt.

Muskel- og skjelettlidelser

Muskel- og skjelettlidelser er en av de tre største folkesykdommene i Norge. Bare kreft og psykiske lidelser påfører samfunnet større samfunnsøkonomiske kostnader. Det finnes imidlertid god behandling for mange muskel- og skjelettlidelser. INP vil sørge for å satse på effektive tiltak for denne store pasientgruppen. Med riktig behandling og tilrettelegging øker mulighetene for at pasientene kan fortsette i eller komme tilbake i arbeidslivet. Det er behov for adekvat behandling hos fagpersoner og mange kan ha nytte av å lære seg stressmestring, avspenning og ergonomiske prinsipper.

INP vil:

- Sørge for varmtvannsbasseng med treningstilbud i hele landet
- Oppmuntre arbeidsgivere til å stimulere til fysisk aktivitet i arbeidstiden som forebyggende tiltak og til sørge for god ergonomisk tilrettelegging av arbeidsplassen.
- Fjerne henvisningsordningen til fysioterapi
- Utvide sykemeldings retten til å omfatte alle fysioterapeuter
- At behandling hos kiropraktorer skal inngå ved beregning av frikort på lik linje med fysioterapi

Tannhelse

INP vurderer at tannhelse er en fysisk del av kroppen, og skal være del av helsetilbudet. Tannregulering skal også bli underlagt det totale helsetilbudet. Det skal innføres en differensiering på hva som er kosmetiske justeringer, med betydelig egenandel og hva som er en generell helseproblematikk.

Fastlegeordningen

Fastlegene er grunnmuren i den norske helsetjenesten. Fastlegene står for nesten 90 prosent av all aktivitet og har mer enn 14 millioner konsultasjoner årlig. Fastlegeordningen er viktig for hele helsetjenesten og sikrer befolkningen tilgang til nødvendig helsehjelp i alle kommuner i landet.

Fastlegeordningen sikrer at pasientene har tilgjengelig, kompetent og moderne primærhelsetjeneste, uavhengig av bosted, sosial tilhørighet og personlig økonomi.

Fastlegene har over tid fått for mange oppgaver. Med kortere lister får fastlegen mer tid til hver pasient og tid til nødvendig kompetanseheving. Vi må sikre at det blir enklere for unge leger å komme inn i fastlegeyrket. På den måten kan vi lettere øke rekrutteringen til ordningen, og dermed også avlaste de eksisterende fastlegene. Fastlegeordningen må gjøres attraktivt gjennom akseptabel arbeidsbelastning, gode fagmiljø og økonomisk trygghet. Fastlegeordningen har over år blitt underfinansiert og INP mener at finansieringen må ta høyde for nye krav og forventninger som har blitt lagt på ordningen, via å gjeninnføre flere ansatte i den merkantile delen.

Barnas helse – sikre en bedre hverdag for syke barn

INP vil:

- Sørge for at familier med kronisk syke barn eller barn med funksjonsnedsettelse får nødvendig hjelp til tilpasning av bolig slik at familien ikke må flytte.
- At familiene skal ha rett til en koordinator som skal informere dem om muligheter og 16 støtteordninger. Dette er spesielt viktig i begynnelsen og ved langtidssyke barn.
- Sikre familiene økonomisk i form av pleiepenger. Ved langtidssykdom hos barn under 16 år kan foreldre med pleieoppdrag ansettes i kommunen og få ordinær lønn for arbeidet.

- At ved vurdering av en families behov for pleiestøtte mm., skal et tverrfaglig team vurdere hele familiens samlede behov som grunnlag for søknaden. Dette skal ikke kun hvile på en vurdering fra én spesialistlege som bare vurderer barnets situasjon og ikke ser familiens helhet.
- Sørge for å opprettholde barneavdelinger på sykehus i hele landet, slik at barn som ikke kan være hjemme i størst mulig grad kan fortsette å være i nærheten av hjemmet. Samtidig er det viktig at barn som har behov for innleggelse på sykehus med spesialkompetanse raskt blir sendt dit.
- Sikre at barna og deres familier får nødvendig og godt tilpasset utstyr.
- Sikre at ingen barn må bo på institusjon mot foreldrenes vilje av praktiske årsaker.
- Gi familiene tilstrekkelig med godt kvalifisert hjelp i hjemmet.
- At familiene skal kunne få rett til avlastning ved at barnet i perioder kan bo på institusjon.
- At familiene skal få tilbud om søskenterapi.
- At ungdom og unge voksne skal få spesielt tilrettelagte helsetjenester. Sykehus, rehabiliteringsinstitusjoner og andre helsetilbud må ha egne avdelinger og tilrettelagte tilbud for ungdom.
- At man sikrer overgangen fra barn til voksen for de som trenger videre oppfølging fra helse- og sosialtjenestene etter fylte 18 år.

Uavklarte lidelser

Pasienter med uavklarte lidelser opplever for ofte å bli kasteball i systemet. De kan ende opp med symptombehandling, fremfor at det letes etter årsak, noe som i verste fall kan være skadelig. Mange blir helseflyktninger og mange blir unødvendig uføre. Å finne årsak tidlig i et sykdomsforløp, kan være avgjørende for best mulig prognose. INP vil arbeide for at pasientene får grundigere utredning i Norge, nødvendig behandling, samt bedre oppfølging. Helsevesenet skal bidra til livsmestring og livskvalitet for alle pasienter, uansett om årsak og diagnose er kjent eller ukjent.

INP vil

- Gi bedre strukturert utredning og behandling, spesielt der årsak er vanskelig å finne.
- Gi fastleger større ansvar for utredning av pasienter før de henvises til spesialisthelsetjenesten. Pasienter skal slippe å oppleve forverring av sykdom mens de venter. De lange køene vi ser i helsetjenesten i dag, vil minske.
- Sørge for at det blir tatt i bruk ny, internasjonal kunnskap for å utvikle tjenestetilbudet.
- Sørge for at best egnet utstyr tas i bruk.
- At pasienter møtes med omsorg og respekt, uansett diagnose. Mange forteller om et helsevesen hvor de ikke blir hørt eller trodd. Pasienten kjenner godt sin egen kropp og skal bli tatt på alvor.
- Styrke dialog og samarbeid mellom leger, pasienter, forskere og NAV. Pasienter må ta aktiv del i prosessen.
- At pasienter med uavklarte lidelser får tilpasset hjelp til livsmestring.
- At pasientene kan få støtte til godkjent og veldokumentert utredning/ behandling i andre land, dersom norsk helsevesen ikke har et tilbud til dem. Dette etter en risikovurdering mellom fagperson og pasient.
- At pasienten får tilbud om smertelindrende behandling, som fysioterapi m.m.

Psykisk helse

Psykiske helseproblemer må likestilles med somatisk sykdom. Mennesker med psykiske lidelser skal få gode helsetjenester. Mange med psykiske lidelser har også andre helseutfordringer og psykisk syke har klart lavere levealder enn gjennomsnittsbefolkningen. Det er dessuten viktig å ha fokus på pasientens helhetlige livssituasjon. Bolig, arbeid og sosialt nettverk er viktig for både fysisk og psykisk helse. INP vil arbeide for at det skal bli lettere for den enkelte å få hjelp også på disse områdene.

Det er fortsatt stigmatiserende med psykisk sykdom. Negative holdninger i samfunnet til mennesker med psykiske lidelser kan være en tilleggsutfordring både for pasient og pårørende. Diagnoser kan føre til store vanskeligheter for mange med hensyn til forsikring, utdanning, førerkort, visum og arbeid med mer.

Å være pårørende til mennesker med psykiske lidelser kan være en stor påkjenning. I ekstreme tilfeller kan det også være farlig.

INP vil:

- Ruste samfunnet og pasientene med virkemidler for tidlig, psykisk helsehjelp
- Sikre at pasienter med psykiske utfordringer får god helsehjelp, og at behandling styres av behov, ikke av diagnoser.
- Ha gode lavterskeltilbud der mennesker med psykiske utfordringer kan få hjelp til livsmestring og et sosialt nettverk.

- At diagnoser skal brukes med stor forsiktighet når det gjelder barn og unge på grunn av de uheldige konsekvensene en diagnose kan føre til senere i livet.
- Arbeide for større åpenhet og forståelse i samfunnet rundt psykiske lidelser.
- Hindre at pasienter som sliter med både rusavhengighet og psykiske lidelser, faller mellom to stoler. Psykiske lidelser medfører ofte rusavhengighet, og det må utvikles helhetlige behandlingstilbud.
- At tvang i hovedsak kun benyttes mot farlige pasienter og i så liten utstrekning som overhodet mulig og forsvarlig.
- Dersom en pasient er til fare for seg selv, kan tvang benyttes, men kun som siste utvei, og da på en måte som sikrer at verdigheten til et menneske i en svært sårbar situasjon ivaretas.
- Dersom pasienter må hentes av politiet, bør det som hovedregel være helsepersonell til stede.
- Sikre umiddelbar tilgang på psykisk helsehjelp for mennesker i livskriser.
- Styrke psykologtilbudet.
- Sikre at pårørende som påtar seg hjemmeomsorg for personer med psykiske helseproblemer, får økonomisk støtte og veiledning.
- Sørge for støtte til pårørende. Barn med psykisk syke foreldre er spesielt utsatte, og må sikres hjelp og støtte i hjelpeapparatet.
- Sørge for at hele familien inkluderes når det opprettes en individuell plan for psykisk syke. I en del tilfeller kan familien være en del av pasientens problem og en del av årsaken til de psykiske lidelsene.
- Pårørende må få langt bedre beskyttelse, dersom den syke utgjør en fare for dem.
- For å begrense antall selvmord, trafikkdødsfall og rusdødsfall blant menn, må diagnostiske verktøy endres for å tilpasse seg menns uttrykksformer.
- Akuttplasser for demente må holdes åpne for innleggelser over hele landet. Demente eldre skal så sjeldent som overhodet mulig må legges inn på akuttpsykiatriske avdelinger med potensielt veldig farlige medpasienter.
- Psykiatriske legevakter bør være døgnåpne, eventuelt med en bakvaks funksjon der det ikke er befolkningsmessig grunnlag for det. Unngå ekstremt kostbare og faktisk ulovlige feilaktige innleggelser.
- Vurdere innføring av egne psykiatriske ambulanser med erfarent personell for innleggelser, der politiinn gripen ikke er strengt nødvendig. Ivareta pasientens verdighet, autonomi og tillit til helsevesenet; kjerneverdier for at en pasient skal kunne samarbeide med behandlingen for best mulig resultat. Må ses opp mot befolkningsgrunnlaget i aktuell region.
- I dag er veldig mange pasienter på sikkerhetsavdelinger dømt til behandling. For å kunne gjensidig øke kompetanse og bedre sikkerhetsnivået kunne sikkerhetsavdelinger og fengsler gjerne samlokaliseres.

Forebygging og folkehelse

Enkel tilgang til helsetjenester tidlig i et sykdomsforløp er forbyggende. Tidlig innsats er viktig. INP vil arbeide for at flest mulig skal settes i stand til å ta ansvar for sin egen helse gjennom egnet teknologi, tilrettelegging for fysisk aktivitet og friluftsliv.

INP vil:

- Styrke helsestasjonene og gjeninnføre ordningen med hjemmebesøk etter fødsel til alle.
- Ha utvidet femårskontroll ved helsestasjonene for barn som ikke går i barnehage.
- At alle skoler skal organisere idrettsaktivitet på kveldstid i samarbeid med idrettslag for alle klassetrinn.
- Ha en time gym/fysisk aktivitet hver skoledag fra førsteklasse. Det vil også styrke læringen.
- Gi skoleelever mer og bedre samlivs- og seksualundervisning, så de rustes til å møte helt nye livsarenaer med respekt og kunnskap.
- Gi befolkningen kunnskap om støtte- og hjelpetilbud i nærmiljøet.
- Satse mer på Frisklivssentraler.
- Sørge for at ernæringsfysiolog blir en naturlig del av primærhelsetjenesten.
- Avsette penger til drift og vedlikehold av eksisterende og nye svømmebasseng -også varmtvannsbassenger - ved skoler og institusjoner. Nok basseng er viktig både for svømmeopplæring og i terapi for kronikere og andre

En verdig avslutning

I livets siste fase er god omsorg og det å bli møtt som et helt menneske viktig. Alvorlig syke trenger ro, verdighet, pleie og lindring i livet siste fase.

INP vil:

- At hospice og egnede institusjoner skal sørge for verdighet og smertelindring ved livets siste fase.

- Sikre at alle pasienter tilbys samtaler om eksistensielle spørsmål i henhold til sin tro eller sitt livssyn.
- At pasienter som ønsker det, skal få dø i eget hjem.
- Ingen skal måtte dø alene.

Omsorg, En verdig eldreomsorg

INP ønsker å overføre alle omsorgstjenester og eldrepleie til Fylkeskommunalt ansvarsområde. Formålet er å ha en statlig kontroll på at hver enkelt kommune innehar nødvendige ressurser og tilgjengelige akutt plasser.

INP vil:

- Gjennomføre stort eldreløft og heve kvaliteten i hjemmetjenestene, i omsorgsboliger og i sykehjemmene. Tilbudene må i langt større grad tilpasses den enkeltes behov og ønsker; igjen behøves et samarbeid mellom fagfolk og pasienter.
- Styrke det geriatriske tilbudet i spesialisthelsetjenesten.
- Ha økt bemanning på sykehjemmene. Sykehjemspasienter har ikke bare fysiske behov, også psykiske behov skal dekkes.
- Innføre nasjonal bemanningsnorm og kompetansekrav.
- Innføre aktiv omsorg, som kan bety at hver enkelt pasient får lov og mulighet til å delta med sine ressurser- om de er små eller store. Mestringsglede er psykisk omsorg.
- Fjerne praksis som fratrar sykehjemsbeboere de samme rettigheter og helsetjenester som resten av befolkningen. Verdighetsgarantien skal være mer enn tomme ord!
- Opprette spesialiserte sykehjem der det er grunnlag for dette i befolkningen.
- Demenskoordinator skal være en del av det lokale tilbudet.
- Øke folkeopplysningen om demens.
- Sørge for fysisk aktivitet og fysioterapi i sykehjemmene og til hjemmeboende eldre.
- Satse mer på hverdagsrehabilitering i hjemmetjenestene.
- Lovfeste at sykehjem og andre omsorgsinstitusjoner skal ha heldøgns tilgang til lege på vakt, hele året.
- Styrke alderspsykiatrien. Mange eldre med psykiske problemer mottar lite hjelp fordi de er «for gamle». Dette er diskriminering. Omsorgsinstitusjoner i Norge skal være under fylkeskommunal kontroll, og ha ansvaret for at alle har et godt og fullverdig tilbud, uavhengig av hvilken kommune man bor i.
- Eldreomsorg og pleie skal bli administrert på fylkeskommunalt nivå. Man skal etterstrebe og lokalisere et variert tilbud, slik at man kan ha sitt livsløp i lokalmiljøet hvor man har familie og bekjente. Kvaliteten på tilbudet er viktig for å kunne ende sitt livsløp hvor man har bodd.

Mennesker med funksjonsnedsettelse

INP ønsker at alle skal føle seg inkluderte og likeverdige.

Likeverd er ikke det samme som likestilling.

Likeverd sier noe om flertallets holdninger og behandling av et mindretall.

Likestillings- og diskrimineringsloven som trådte i kraft 1.1.2019 er et eksempel på dette.

FNs konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD)

INP er garantist for at forpliktelsene som ligger i FNs konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD) blir overholdt på alle områder i det norske samfunnet. Vi vil derfor blant annet sørge for at alle relevante tjenestevedtak skal hensynta CRPD og menneskerettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Arbeidsmarked og deltagelse

Tilgang til arbeidsmarkedet er viktig for å få til et inkluderende samfunn hvor vi alle er likeverdige. SSB anslår at 85 000 funksjonshemmede utenfor arbeidslivet ønsker å komme i arbeid. Yrkesfrekvensen blant funksjonshemmede står stille på ca. 45%. Veksten i antall uføretrygdede er sterkest blant yngre i yrkesaktiv alder. INP vil gi de som ønsker å arbeide muligheten til det. Å lykkes med dette er en vinn-vinnsituasjon for landet og det enkelte individ. Det gir reduserte trygdekostnader og økt verdiskaping for samfunnet.

Det at man er en del av fellesskapet, øker også selvfølelsen for den enkelte.

Erfaring har vist at inkluderingen av funksjonshemmede i arbeids- og samfunnsliv går for sakte, så nye virkemidler må tas i bruk.

Derfor går INP inn for å gi funksjonshemmede fortrinnsrett til jobber de er kvalifiserte for gjennom ulike virkemidler.

En rapport om funksjonshemmedes psykiske helse viser at de hverken kjenner seg inkluderte i samfunnet eller som likeverdige borgere. Funksjonshemmede har tidligere hatt negative erfaringer i samfunns- og arbeidslivet, og det blir derfor vanskelig å bli en del av det. De oppfatter at de ikke har blitt hørt. Lav samfunnsdeltakelse fra funksjonshemmede betyr at vi får et hardere samfunn med mindre aksept for det å være annerledes, som igjen er et tap for samfunnet sosialt, økonomisk og moralsk. Det er synet på «annerledesheten» som må endres.

Uttrykket «La de tusen blomster blomstre» sier noe om hva som må til for å få til deltagelse og likeverd i samfunnet, men det sier også noe om hva som må til for å skape positive endringer i samfunnsutviklingen. Inkludering er like viktig for ikkefunksjonshemmede i samfunnet som for de funksjonshemmede selv.

Et inkluderende samfunn gjør at vi lærer av og med hverandre.

For eksempel vil tilrettelagte arbeidsplasser for funksjonshemmede lære arbeidsgivere hvordan arbeid kan utføres på nye måter, og en slik fleksibilitet kan alle arbeidstagere dra nytte av. Ekskludering betyr mindre fleksibilitet, og det er det motsatte vi trenger i framtidens arbeidsliv.

INP vil:

Sørge for at Norge oppfyller de krav og forpliktelser som inngår i FNs Konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD).

- Legge til rette for at mennesker med funksjonsnedsettelse skal få best mulig adgang til utdanning.
 - Arbeide for at mennesker med funksjonsnedsettelse i størst mulig grad skal kunne delta i det ordinære arbeidslivet.
 - At de som ikke er i stand til å delta i ordinært arbeidsliv skal få tilbud om tilrettelagt arbeid.
 - Etablere en nasjonal transportordning (TT-ordning) for mennesker med funksjonsnedsettelse.
 - Sikre bedre tilgjengelighet og etterstrebe universell utforming i så stor grad som mulig i det offentlige rom.
 - Sikre at retten til nødvendige hjelpemidler skal være forankret i folketrygdloven og være lik over hele landet. Hjelpemiddelsentralene må styrkes slik at ventetiden blir kortere. Alle skal sikres tilgang til et bredt produktutvalg, ny teknologi og individuelt tilpassede hjelpemidler.
 - Utvide retten til brukerstyrt personlig assistanse (BPA) til også å gjelde personer med et mindre assistansebehov enn 25 timer per uke. Pasientens behov for hjelp må avgjøre, mer enn antall timer dette behovet regnes ut til.
 - Utvide retten til BPA slik at mennesker over 67 år også omfattes av ordningen.
-

3 - 3 VÅRE VYER OM OG PRINSIPPER FOR HELSEPOLITIKKEN

Demokratisk kontroll

Vi må ha reell dem demokratisk styring. Innen helsesektoren har våre politikere systematisk flyttet makten fra politikerne til byråkrater. Våre politikere har gjennom helseforetaksmodellen overlatt styringsansvaret til byråkrater. Dette er et demokratisk problem.

INP vil sørge for at helse igjen blir demokratiets og fagfolkenes ansvar.

Et friskere Norge Helse er grunnleggende for ditt og mitt liv. En av folkehelsemyndighetenes viktigste funksjoner er å drive politikikutvikling som støtter opp om folkehelsearbeidet lokalt og regionalt. Å tilrettelegge for god livskvalitet er en menneskerettslig forpliktelse, nedfelt i Grunnloven. I tillegg hviler det et etisk ansvar for å fremme muligheten til best mulig helse og livskvalitet for alle. Norge kan bli best i verden i både forskning og helse, hvis vi sikrer bedre ressurspolitikk. Det krever fokus på forebyggende medisin, god psykisk helse, og forståelse for individuelle tilpasningsbehov innen behandling og ernæring. Norge har vært blant de siste land i Europa å tilby ny, innovativ behandling. Kostnadene for legemiddelbruk må organiseres slik, at de regionale helseforetakene ikke tjener på å utsette bruken av ny og innovativ medisin. INP skal jobbe for at Norge skal ha et av verdens beste og mest innovative offentlig finansierte helsevesen.

En frisk befolkning er også en forutsetning for et bærekraftig samfunn. Befolkningens samlede fremtidige arbeidsinnsats utgjør 75% av Norges nasjonalformue. De sykdommene som koster samfunnet mest, spesielt i form av redusert deltakelse i arbeidslivet, tapte liv og ikke-dødelig helsetap, er de ikke-smittsomme sykdommene. Dette er sykdommer som i stor grad kan forebygges. Å sikre en best mulig helsetilstand i befolkningen, er den viktigste og mest effektive investeringen en nasjon kan gjøre. INP vil prioritere helse høyere, og skape et helsevesen med et nytt fokus på forebygging. En frisk befolkning er en forutsetning for et aktivt næringsliv, som er grunnlaget for at vi skal kunne ha verdens beste velferdsordninger.

Omsorgs- og velferdsunderskudd Samfunnet taper på usikre jobber innenfor blant annet helse og omsorgsektoren. INP vil jobbe for at staten skal ta sitt ansvar med å sikre faste hele stillinger, og at vi har det kompetanseløftet vi trenger i det offentlige helsevesenet.

Viktige mål for vårt Helsevesen

1. Bemanning tilpasset ønsket og forsvarlig behandlingsbehov
2. Hindre flukt av personell fra det offentlige Helsevesenet, gi akseptable lønns og arbeids forhold
3. Inspirere ungdom til å ta helsefaglig utdannelse
4. Skille drift og investering
5. Hindre todeling av helsevesenet

PRINSIPPER

- Helsepolitikken må primært være utformet etter menneskelige behov og fagmedisinske vurderinger ikke økonomi
- Det skal være direkte politisk kontroll over helsesektoren
- Ledelsen av vårt helsevesen må være tillitsbasert
- Krav til full åpenhet om alle politiske og byråkratiske beslutninger
- Sette personvern, generell informasjonssikkerhet, tilgjengelighet og brukervennlighet som styrende rammevilkår
- Pasienten skal eie helseinformasjonen om seg
- Personvern hensyn kan ikke utformes slik at de hindrer effektiv behandling av pasienten. Der det oppstår vesentlig konflikt mellom personvern og informasjonsflyt, skal pasienten raskt og enkelt kunne autorisere informasjonsdeling
- Rehabilitering, habilitering og fokus på forebygging er god, riktig og viktig investering i mennesker
- Et godt kosthold er en viktig forebyggende faktor
- Økonomiske insentiver må ikke hindre god og oppdatert pasientbehandling. Vi kan eksempelvis ikke ha et takstsystem som prioriterer unødvendige operasjoner og medfører køer for andre inngrep
- Psykisk og fysiske helse må sees i sammenheng, ikke minst er dette viktig i forbindelse med rusproblematikk
- Tannhelsetjenester innlemmes i det ordinære helsetilbudet

- Finansiering av helsetjenester som direkte eller indirekte fremmer økt eller opprettholdt syketilstand, eller er til hinder for mulig rehabilitering, må avvikles

MÅLSETNINGER

- Helsetilbudet må i størst mulig grad gjenspeile innbyggernes behov
 - Lovfestet rett til behandling i henhold til medisinsk behov, raskest mulig rehabilitering og gjenopprettelse av arbeidsevne
 - Fjerning av foretaksmodellen og nedleggelse av de regionale helseforetakene
 - Beslutningsforum må endres til møtested for fagfolk og politikere, politikerne må og stå til ansvar for beslutningene moralsk og økonomisk
 - Gi autorisert fagpersonell tillit og fjern unødvendig og tidkrevende rapportering
 - Fravær av helsekøer.
 - Et forebyggende perspektiv må være sentralt
 - Lovfestet tilgang til kritiske medisiner. Det må legges til rette for lokal produksjon og lagring.
 - Sikre tilgang til nye behandlingsmetoder og medisiner som er godkjente i USA, Australia eller EU.
 - Personer som ikke får nødvendig helsehjelp fra det offentlige, skal sikres mulighet for utprøving av alternative helsetjenester i Norge og utlandet.
 - Et godt og dekkende tilbud innen psykiatrien, tilstrekkelig med lokale lavterskeltilbud
 - Innføring av nye digitale støttesystemer må vurderes kritisk og bredt faglig slik at man unngår nye skandaler som ved innføringen av Helseplattformen i midt- Norge
 - Bred satsning på forskning er viktig for å skape et selvstendig kunnskapsgrunnlag. Forskning og utredning av kvinnehelse er en sentral del av dette.
 - Bevaring av akutthelsetjenester og fødetilbud på lokale sykehus på landsbasis, der avstandene gjør det til et medisinsk bedre tilbud.
 - Offentlige behandlingstilbud bygges opp, særlig innen rus og psykiatri, for å møte de reelle behovene.
 - Få en oppdatert kostholdspolitik i nært samarbeid med fagmiljøene, unngå ekstra avgifter på anbefalte matvarer og subsidiering av usunne matvarer.
 - Ha tilbud om tidlig utredning for mulige psykiske eller fysiske plager som kan hindre god læring og utvikling, eller som krever tilpasninger, hjelpeverktøy eller støtte.
 - Trygghet for både pasienter, pårørende og ansatte.
 - Lovfestet tilbud for behovstilpasset aldersomsorg, og rett til både å få dekket både fysisk pleiebehov og menneskelig omsorg
-

3 - 4 BARNES SIKKERHET OG RETTIGHETER

INP ønsker å styrke barns sikkerhet og rettigheter.

Barnevernet utøver en meget viktig rolle.

Barneverntjenestene utfører et svært nødvendig arbeid, og deres oppgave er å hjelpe de som på ulike måter har kommet opp i situasjoner som de ikke klarer å håndtere på egenhånd. Barnevernloven er klar og tydelig på at det overordnede målet er å sørge for BARNES BESTE.

INP mener at så langt det er mulig og med riktig hjelp, vil oppveksten sammen med biologiske foreldre, familie og venner være til barns beste. Målsettingen etter en midlertidig omsorgsovertagelse skal være tilbakeføring til hjemmet så snart som mulig og innen rimelig tid.

INP registrer dessverre at de kommunale barneverntjenestene utøver sine oppgaver etter ulik praksis, og at det med jevne mellomrom over mange år har dukket opp saker som stevnes inn for domstolene. Mange av disse sakene konkluderer med saksbehandlingsfeil og omgjøring av vedtak.

INP støtter barnevernsreformens intensjon om økt kompetanse, som er helt avgjørende for å ivareta en del av de komplekse oppgavene de har. Saksbehandlere er ofte unge, de har en relativt kort utdanning og det kan være stor gjennomtrekk i de lokale kontorene.

Bekymringsmeldinger

INP ønsker å se på tiltak i det eksisterende systemet før innkobling av barnevernet. Kommunenes helsesykepleier skal sitte på god kompetanse rundt utfordringer som kan oppstå. Ifølge lovverket er det politiet som skal kontaktes dersom det er mistanke om grov omsorgssvikt, vold, mishandling etc. Barnverntjenesten innehar ikke kunnskap rundt etterforskning av dette, det er det politiet som har.

Bufetat

Bufetat skal være det overordnede koordinerende organet mellom sosiale tjenester og barnevernet. Sosialtjenesten i Nav skal etter loven sørge for at utsatte barn og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud, og det skal om nødvendig knyttes forbindelser til helsevesenet.

Skole og helse

INP vil jobbe for at skole, helsesykepleier og barnevernet utarbeider bedre samarbeidsplattformer.

Barnevernet

Saksbehandlerens menneskelige faktor som tydelighet, tillit, empati og evne til å megle vil være helt avgjørende for å få frem et nyansert og vitenskapelig sett holdbart faktagrunnlag når tiltak skal iverksettes. Det er avgjørende å kunne møte på folks nivå, «der den andre er», og å tenke på kulturforskjeller, respekt, godta at alle mennesker er forskjellige, og at ikke det ene nødvendigvis er bedre enn noe annet. Det er uhyre viktig at saksbehandlere har støtte i et tydelig og kompetent lederskap. Mindre kompetente saksbehandlere skal ha erfarne mentorer, og inngå i saken som ansvarlige. Dette gjelder også i de saker som fører til omsorgsovertakelse.

Før man går til det drastiske skritt å overta barnets omsorg, skal det gjøres et omfattende og etterrettelig arbeid med sikte på å avdekke og styrke ressursene i den enkelte familie og dens nettverk. Dette med tanke på å overføre omsorgen til personer i nettverket om nødvendig. Nettverksmøter skal være obligatorisk. Det skal på dette tidspunkt ha vært opplyst om rettighetene som de berørte har til egen oppnevnt fullmektig, som har innsyn i alle dokumenter og muligheten til å kvalitetssikre disse.

Det jobbes nå med en omfattende barnevernsreform som skal komme til utførelse i 2020. Denne omhandler Struktur- og kvalitetsreform i barnevernet

INP ønsker å påvirke dette arbeidet, og vi mener at ansvaret for barnevernet, som skal føre tilsyn med barns rettigheter og sikkerhet, skal legges under statlig kontroll ved Fylkeskontorene.

I reformen forutsettes det en gjennomgang og tydeliggjøring av alle instruksjer, lovhjemler og de handlingsrammer barnevernet i dag har. Uklare retningslinjer og instruksjer opp mot loven kan medføre enten beslutningsvegring eller forhastede vedtak. På den andre siden ønsker INP også å se på den delen av lovverket som i dag synes å gi større rettigheter til foresatte som utsetter sine barn for fysisk og psykiske overgrep. Det registreres dommer som har resultert i at barn som er blitt utsatt for overgrep, blir tvunget til samvær med sine overgripere. INP ønsker at barns rett til en sikker og tilpasset skoledag skal styrkes. Inkludering er en stor del av opplæringsloven, og intensjonene er at alle elever i dag skal få sin opplæring i klasserommet og at ingen som skal ha spesialundervisning i andre rom. INP tilslutter seg dette, hvis det mulig å gjøre individuelle nivåtilpasninger som ikke er til hinder for alminnelig forventet fremdrift og kvalitet på undervisningen. Skolebarn er som i resten av

samfunnet forskjellige, basert på oppvekst og miljø.

INP mener at det bør forventes og kunne dokumenteres at opplæringsloven følges i praksis når det oppstår mobbing, uro og ordensproblemer eller andre hemmende momenter som reduserer forventet kvalitet på skolehverdagen. I mobbesaker er det svært viktig at skolen følger opp med samtaler med alle involverte parter. Slike saker bør løses på laveste nivå, og det skal forventes av skolene innehar denne kompetansen. Alternativt skal det benytte kompetanse fra læringsmiljøteam/PPT i egen kommune/bydel.

Oppfølging og kommunikasjon er det viktigste elementet her. Fungerer ikke dette, skal Statsforvalteren kobles inn. Kapittel 9 i Opplæringsloven forklarer klart og tydelig hva skolens ansatte skal foreta seg når det mistenkes mobbing på skolen, og forventes at dette blir gjort.

3 - 5 RUS OG REHABILITERING

INP vurderer dagens rus- og rehabiliteringspolitikk som lite fungerende.

Narkotiske stoffer og Rusreformen

INP vil støtte intensjonene i den pågående rusreformen, der tyngre rusavhengige ikke skal staffes for å inneha egne brukerdoser, men tilbys behandling. Vi mener at ungdom under 18 år og andre som eksperimenterer med stoff og som ikke betraktes som tyngre avhengige, ikke skal komme inn under de nye bestemmelsene.

INP vil jobbe for at politiet og kommunene med de lokale helsetjenestene får verktøy, skolering og midler for å håndtere denne reformen på en god måte før reformen innføres.

INP vil støtte tiltak nasjonalt og internasjonalt i arbeide for å stoppe illegal innførsel og omsetning av tunge narkotiske stoffer som fører med seg mye kriminalitet og vold i omsetningsleddene.

INP er kjent med at omsetning og forbruk av narkotiske stoffer er størst og økende blant de mest ressurssterke i samfunnet. Lover og regler skal håndheves likt også for denne gruppen, og vi henviser også til de tanker vi har rundt behandlingsforløpet for dem som søker hjelp for å komme ut av sitt rusproblem.

Forebygging

INP ønsker å støtte folkelige og forbyggende initiativ til opplysning om skadevirkningene av overdreven bruk av rusmidler. Vi mener det er mange mørketall i statistikken over ulykker, vold, sykdommer og dødsfall som er en konsekvens av rusmisbruk, men som havner i andre statistikker. Ellers er det gledelig at alkoholbruk blant de yngste stadig går nedover, vi frykter at noe av årsaken kan skyldes at alkohol byttes ut med andre rusmidler, og at faktiske opplysninger om de negative konsekvensene ikke når denne utsatte gruppen.

Alkohol, narkotiske stoffer og piller

Alkohol er et nytelsesmiddel med lange tradisjoner i mange kulturer og spiller en viktig rolle i mange næringer.

INP vil derfor ikke støtte unaturlige og uhensiktsmessige lover og regler som begrenser tilgangen eller mulighetene for produksjon og omsetning, men heller se på en oppmykning i regelverket der dette er hensiktsmessig for næringen og forbrukeren.

Vi har dessverre, og vil alltid ha en ca. 10 % andel i befolkningen som utvikler sykdommen alkoholisme.

INP mener at tiltakene når sykdommen alkoholisme får konsekvenser er uhyre viktig. Vi vil jobbe for en kontinuerlig behandling og oppfølgingsordning uten hull.

INP vil se på samhandlingen mellom helsevesen, rusomsorgen, NAV og arbeidsgiver. Sykdommen alkoholisme må håndteres på en respektfull måte som alle andre sykdommer, og det må bli mer åpenhet og forståelse for både alkoholikeren og alle maktesløse pårørende.

INP er klare på at når alkoholikeren ikke lenger mestrer livet og ber om hjelp, så skal samfunnet stille opp med fungerende og effektiv behandling. Ifølge tusenvis av tørrlagte alkoholikere, er det å slutte å drikke et uvesentlig problem, men utfordringen er å ikke begynne igjen. Disse beskriver sykdommen som åndelig, progressiv og kronisk, og de aller fleste har fått nye edrue og rike liv, gjennom behandling knyttet til 12-trinnsprogrammet og med behandlere som er tørrlagte alkoholikere og med relevant tilleggskompetanse.

I USA vektlegges en CV med opplysningen «tørrlagt alkoholiker ved hjelp av 12-trinnsprogrammet» positivt, da disse vurderes som svært ærlige, åpne og med selvinnikt.

INP vil arbeide for at det til enhver tid finnes tilgjengelige behandlingssplasser, offentlige eller private, som kan ta imot en rushavhengig som ber om hjelp.

INP vil ha fritt behandlingsvalg blant disse, og øke ettervernet.

Dette gjelder også narkomane og pillemisbrukere, som har utviklet avhengighet på lik linje med alkoholikere, og kan behandles etter samme lest. Forskjellen er at abstinensene etter langvarig bruk av narkotiske stoffer og piller varer mye lengre og krever kyndig nedtrapping.

INP er kjent med at mange liv går tapt mens man venter på ledig behandlingssplass i det offentlige og at private institusjoner med ledige plasser blir for dyre for mange trengende.

INP vil arbeide for å få på plass en refusjonsordning med de private institusjonene som ikke har slike. De institusjoner som jobber etter 12-trinnsprogrammet har også identiske opplegg for andre åndelige avhengighetssyndrom i tillegg til rus og piller, så som spilleavhengighet, overspising, sexavhengighet

og mange andre.

INP ser på investeringen i denne type behandling som utgift til inntekts ervervelse for samfunnet og ikke minst for all lidelse som oppstår rundt en rusavhengig. Behandlingsperioden må, ut fra individuell vurdering, være av en slik lengde at behandlingsprogrammene kan gjennomføres fullt ut, og det bør være obligatorisk med oppfølgingsopphold, og deltagelse i lokale felleskap (AA/NA).

INP vil også arbeide for en optimal individuell og tilrettelagt oppfølging etter endt behandling innen rusomsorgen, basert på hvilke behov hver enkelt har, og over den tid som ansees som nødvendig. En person som har blitt behandlet og er i tilfriskning, skal og bør ha et automatisk vern og nettverk rundt omsorg i lengre tid etterpå. Mange vil trenge hjelp til å rydde opp i konsekvenser også. Arbeidstilrettelegging, arbeidstrening, utdanning og andre aktiviteter som gir hverdagen en mening og en utfordring er viktig. En rusmisbruker i tilfriskning vil trenge trygge rammer, samt meningsfylte og positive aktiviteter å fylle tomrommet uten rusen med.

3 - 6 FUNKSJONSHEMMEDE

INP ønsker at alle skal føle seg inkluderte og likeverdige.

Likeverd er ikke det samme som likestilling.

Likeverd sier noe om flertallets holdninger og behandling av et mindretall.

Likestillings- og diskrimineringsloven som trådte i kraft 1.1.2019 er et eksempel på dette.

Link til: [Lov om likestilling og diskriminering](#)

Tilgang til arbeidsmarkedet er viktig for å få til et inkluderende samfunn hvor vi alle er likeverdige. SSB anslår at 85 000 funksjonshemmede utenfor arbeidslivet ønsker å komme i arbeid. Yrkesfrekvensen blant funksjonshemmede står stille på ca. 45%. Veksten i antall uføretrygdede er sterkest blant yngre i yrkesaktiv alder.

INP vil gi de som ønsker å arbeide muligheten til det. Å lykkes med dette er en vinn-vinnsituasjon for landet og det enkelte individ. Det gir reduserte trygdekostnader og økt verdiskapning for samfunnet.

Det at man er en del av fellesskapet, øker også selvfølelsen for den enkelte. Erfaring har vist at inkluderingen av funksjonshemmede i arbeids- og samfunnsliv går for sakte, så nye virkemidler må tas i bruk. Derfor går INP inn for å gi funksjonshemmede fortrinnsrett til jobber de er kvalifiserte for gjennom ulike virkemidler.

En rapport om funksjonshemmedes psykiske helse viser at de hverken kjenner seg inkluderte i samfunnet eller som likeverdige borgere. Funksjonshemmede har tidligere hatt negative erfaringer i samfunns- og arbeidslivet, og det blir derfor vanskelig å bli en del av det. De oppfatter at de ikke har blitt hørt.

Lav samfunnsdeltakelse fra funksjonshemmede betyr at vi får et hardere samfunn med mindre aksept for det å være annerledes, som igjen er et tap for samfunnet sosialt, økonomisk og moralsk. Det er synet på «annerledesheten» som må endres.

Uttrykket «La de tusen blomster blomstre» sier noe om hva som må til for å få til deltagelse og likeverd i samfunnet, men det sier også noe om hva som må til for å skape positive endringer i samfunnsutviklingen. Inkludering er like viktig for ikke-funksjonshemmede i samfunnet som for de funksjonshemmede selv. Et inkluderende samfunn gjør at vi lærer av og med hverandre. For eksempel vil tilrettelagte arbeidsplasser for funksjonshemmede lære arbeidsgivere hvordan arbeid kan utføres på nye måter, og en slik fleksibilitet kan alle arbeidstagerne dra nytte av. Ekskludering betyr mindre fleksibilitet, og det er det motsatte vi trenger i framtidens arbeidsliv. Skal vi lykkes med å holde folk lenger i arbeid, er dette et viktig virkemiddel.

Økningen i antall trygdemottagere er ikke bærekraftig over tid. Mye av «Oljefondet» er låst opp i framtidige pensjonsutbetalinger. Økte kostnader til pensjoner og annet offentlig forbruk kan løses på to måter: Enten kan man kutte i ytelsene eller øke inntektene og beholde nivået på ytelsene.

INP vil med et mer inkluderende arbeidsliv med plass til alle, både oppnå besparelser i form av lavere trygdeutgifter og økte skatteinntekter fordi flere er i arbeid.

INP vil jobbe for:

- Reduserte egenandeler på kommunale tjenester som f.eks. Brukerstyrt Personlig Assistent (BPA).
- Flere kommunale tjenester overføres til NAV for å sikre et mer likeverdig tilbud uavhengig av bosted.
- En boligpolitikk som gjør at funksjonshemmede kommer seg inn på boligmarkedet selv på trygd, ved å utvide rammene for boligtilskudd via Husbanken til funksjonshemmede.
- Kvalifiserte funksjonshemmede skal få fortrinnsrett til jobber i offentlig sektor framfor «best kvalifiserte» søker. Mange funksjonshemmede har ikke muligheter til å skaffe seg arbeidslivserfaring etter endt utdanning fordi de ikke klarer å skaffe seg f.eks. sommerjobber under utdannelsen. De sliter også med at mange arbeidsgivere fokuserer på problemer knyttet til funksjonshemningen, snarere enn kompetansen de besitter.
- Traineeordninger hvor kvalifiserte funksjonshemmede i offentlig sektor gis fortrinnsrett. Slike ordninger er viktige fordi de ofte fører til faste ansettelser etter endt traineeperiode. Dagens virkemidler (med unntak av lønnstilskuddsordningen) har vist seg lite egnet til å sikre faste ansettelser over tid. Ofte blir funksjonshemmede flyttet over i nye tiltak heller enn at et tidligere tiltak fører til fast ansettelse.

- Lønnstilskuddsordningen, som innebærer at det offentlige betaler tariffestet lønn helt eller delvis, må kunne gis permanent i mye større grad enn hva som er tilfellet med dagens ordning.
- Stat og kommuner belønnes med økte bevilgninger/rammetilskudd dersom de klarer å øke rekrutteringen av funksjonshemmede som står utenfor arbeidslivet.
- Erfaringer med dagens Arbeidsmiljølov viser at den synes å være et godt virkemiddel for å hindre at mennesker støtes ut fra arbeidslivet, mens utfordringen også er å sikre at funksjonshemmede utenfor sikres en lettere adgang inn i det.
- Private foretak som selger varer og tjenester til det offentlige pålegges å opprette traineestillinger forbeholdt funksjonshemmede som gjenytelse for offentlige oppdrag. Det skal ikke gis egne tilskudd til slike stillinger, og det forutsettes at traineestillingene fører til faste ansettelser på sikt.
- Private foretak som klarer å rekruttere kvalifisert arbeidskraft med funksjonshemninger i tråd med myndighetenes målsettinger, f.eks. en gitt prosentsats, får et konkurransefortrinn i forhold til private foretak som ikke har lykket med dette.
- I kontraktsforhandlinger mellom private foretak, offentlig sektor og offentlig eide foretak må man kontraktsfeste plikten til å ansette funksjonshemmede, hvor f.eks. en traineestilling på vilkår som nevnt ovenfor, er ett av mulige tiltak. Slike kontrakter vil gjøre kvalifiserte funksjonshemmede (utenfor arbeidslivet) til mer attraktiv arbeidskraft det er verdt å investere i for private foretak.

Vi mener at INPs politikk på dette området vil føre til at behovet for «særlige tiltak» forsvinner fordi holdningene til funksjonshemmede og toleransen gjør at de ikke lenger er nødvendige – dit er det nok et stykke – fortsatt!

4 - 1 YTRINGSFRIHET

INP anser ytringsfriheten som noe et av de viktigste verktøyene for befolkningen i et demokrati.

Retten til fri meningsutveksling gir grunnlag for utvikling og fornyelse, og vil virke som en garanti mot ensretting og maktmisbruk.

INP mener derfor at forsøk på å hindre en borger i å utøve sin ytringsfrihet innenfor norsk lov, må ansees som ulovlig frihetsberøvelse.

INP støtter den frie retten til å velge fagforening og verdsetter verdien det norske arbeidsliv får ved å ha rett til organisering.

4 - 2 RELIGION OG LIVSSYN

INP er et religionsnøytralt parti og mener alle bør ha like muligheter til å utøve sin religion når dette ikke påfører samfunnet eller enkeltpersoner ulemper.

Det er imidlertid viktig for INP at den norske kulturen, særegenheter og landets tusenårige historie fremheves i utdanning, kulturarbeide og samfunnsbygging.

Den grunnleggende norske kulturarven, tradisjonene og religionen skal ivaretaes også inn i en tid der verden kommer stadig nærmere og påvirker oss på mange plan.

Urbefolkningen vår, samene med sin urnorske mytologi, likestilles den katolske og protestantiske religiøse kulturarven.

Den norske stat er tuftet på kristne grunnverdier, og INP er klare på at slik vi vi at det skal fortsette å være. Staten skal være ansvarlig for religionshistoriske byggverk, og sikre og vedlikeholde disse. INP ønsker religionsfrihet i Norge, men under en konsekvent holdning om at det er norsk lovgivning som skal være førende for den utøvende religion.

INP er åpen for tilskuddsordninger til religionsvarianter under forutsetning av at norsk lov ligger til grunn. Brudd på norsk lovgivning skal føre til automatisk krav om tilbakeføring av midler som er bevilget.

INP mener at man skal kunne gifte seg med hvem man vil innenfor rammene til norske lover.

Organisasjoner tilhørende kirken, tempelet, moskeen eller andre religiøse sammenslutninger som mottar noen form for økonomisk støtte fra det offentlige, direkte eller indirekte skal ikke kunne nekte vielse av LBH+. I den grad man kan bevise at man blir nektet, skal hele organisasjonen fratras all offentlig støtte de eventuelt har mottatt med tilbakevirkende kraft til samme dato avslaget ble bekjent paret som ønsket seg vigsel fra sitt religiøse samfunn.

INP ønsker å forby rituell omskjæring av både jente- og guttebarn.

Alle rituelle fysiske inngrep skal være forbudt ved lov.

Ved fysiologiske behov kan det skal tillates kirurgiske korreksjoner når disse er vurdert av et utvalg med kyndige fagfolk.

4 - 3 LIKESTILLING OG LBH+

INP tar det som en selvfølgelighet at likestilling er en helt naturlig del av samfunnet.

INP vil selvsagt jobbe for ytterligere likestilling der holdningene fortsatt mangler.

Menn og kvinner er og skal fortsatt være likestilt i det norske samfunnet, men det er slik at kvinner og menn tjener ulikt i sammenlignbare jobber. Ikke rent sjeldent ser vi at når menn etterfølges av kvinner i stillinger, medfører dette nedgang i lønn og stillingens status i form av spissede oppgaver i stillingens hjemmel.

Dette vil vi i INP jobbe aktivt for å utjevne. Likestilling handler om mer enn bare lønn.

Vi ser at kvinner oftere er såkalt «dobbeltarbeidende», idet de tar på seg ansvaret for hjemmet i tillegg til å være en slags «sysselmann» for barna, oppdragelsen og deres aktiviteter.

Dette er holdninger vi ønsker at menn skal ta mer innover seg og ta en mer ledende rolle.

Vi er imot at menn og kvinner skal kvoterer inn eller at kjønn skal være kvalifiserende for å kunne bekle en stilling. Helt unntaksvis kan det imidlertid være nødvendig å ta hensyn til kjønn ved ellers like kvalifikasjoner.

INP mener det ikke er en kvalifikasjon i seg selv hvilket kjønn du er, men hvilke egenskaper, formell kompetanse og erfaring den enkelte har tilegnet seg. Det skal hele veien være kvalifikasjoner som skal være tellende. Vi ser at i svært få tilfeller kan det være ønskelig med en mann eller kvinne, men det er først etter at kvalifikasjoner har vært vurdert og at kvinne og mann ellers stiller likt.

INP ser at det er like diskriminerende for kvinner å bli foretrukket fordi hun er kvinne som å bli vraket fordi hun ikke er mann, og det samme gjelder visa versa for menn.

Seksuell legning er opp til den enkelte å utøve innenfor lovens rammer og dette skal det være fritt opp til den enkelte å avgjøre.

Vi er sterkt imot religiøse strømninger som ønsker å helbrede seksuell legning.

INP mener den slags holdninger er diskriminerende og bør straffeforfølges på lik linje med rasisme, og utøvere skal i tillegg dømmes i skjerpene retning etter kvakksalverloven.

INP vil støtte aktivt opp kampen LGBT+ fører for å bli likestilte. Vi mener det ikke finnes genetiske forskjeller mellom heterofile og LGBT+ som mennesker og deres følelsesliv.

LGBT+ er like gode foreldre, like glade i sine, barn og venner som andre. Det som KAN skille oss er måten å utøve seksuell interaksjon med hverandre, hvem vi forelsker oss i og ønsker å kurtisere.

INP har ikke til hensikt å bry seg med hva voksne mennesker, heterofile eller ikke, har av seksuelle aktiviteter i deres egen private sfære, og anser på dette som en svært privat sak det offentlige ikke har noe med.

Å diskriminere eller forskjellsbehandle noen i Norge pga. seksuell legning, vil vi jobbe sterkt for å avskaffe, gjerne sammen med egnede organisasjoner.

4 - 4 KULTUR, FRIVILLIGHET OG IDRETT

INP ønsker å medvirke til at hele befolkningen gis et rikt og mangfoldig kulturliv med mulighet for kvalitetsutvikling innenfor de ulike interesseområder.

Det er derfor viktig at vi tilfører distriktene midler til kulturelle aktiviteter, og at man reviderer ordningen med dagens statlige kunstnere på statlig stipend.

Norsk Kulturråd gir tilskudd til kunst og kultur over hele landet.

Kulturrådet er en pådriver for nye kunst og kulturprosjekter, driver utviklingsarbeid og er rådgiver for staten i kulturspørsmål.

INP ønsker større overføringer til Norsk kulturråd, slik at det blir enklere for enkeltpersoner og foreninger å få tilskudd til utvikling av eksisterende prosjekter og til nytenkning. Samtidig ønsker en endring i de statlige stipendene, slik at man hvert 5. år skal gjennomgå revisjon av hvordan stipendiaten har utviklet seg inntektsmessig, og vurdere behov for fortsatt stipendtildeling. Dette for å øke variasjonen og forenkle tilførsel av studie/utviklingsmuligheter for fremtidige og nye kultur- og kunstutøvere.

INP vil jobbe for at alle typer kultur i kommunene behandles likt.

Slik det er nå, er det stor forskjellsbehandling mellom såkalt finkultur som får bred mediedekning, og annen kultur som engasjerer svært bredt, men er mindre synlig.

Et eksempel kan være teater kontra korps.

INP vil jobbe for at arrangører av idretts- og kulturarrangement ikke skal betale skatt og avgift for frivillige tjenester.

Norsk idrett er helt avhengig av frivilligheten på lik linje med andre frivillige organisasjoner.

Den statlige støtten til disse organisasjonene skal revideres, da man ved tidligere statsbudsjettsvedtak har redusert kraftig i tilførsel av midler.

INP vil arbeide for at alle mennesker - barn, unge og voksne - gis mulighet til å utøve idrett etter egne ønsker og behov.

INP vil jobbe for at voksenidretten, og da spesielt bedriftsidretten får bedre vilkår.

Slik det er nå prioriteres ikke denne gruppen.

Sykefraværet belaster bedriftene og staten med milliarder av kroner hvert år, og en stor og økende del av dette kan tilskrives for lite fysisk aktivitet.

INP vil støtte alle tiltak som har som formål å redusere sykefraværet.

INP vil støtte Norges Bedriftsidrettsforbund – medlem av Norges Idrettsforbund, som tilrettelegger aktiviteter for voksne og som har ansatte i norske bedrifter som sitt hovedsatsingsområde. Slik det er i dag er budsjettene altfor stramme.

Fysisk aktivitet skaper bedre helse, psykisk og fysisk.

INP ønsker å forebygge sykdom i mye større grad enn det som gjøres i dag. Dette kan gjøres ved å gi midler til forebygging, istedenfor slik det blir gjort i dag, til behandling.

I dag brukes det enorme summer til behandling av lidelser knyttet til dette. En større økt satsing på dette området vil i tillegg gi bedre livskvalitet til den enkelte da sykdom kan unngås.

5 - 1 FORSVAR, NATO, FN

INP ønsker å bygge et sterkt forsvar og vil øke bevilgninger opp mot 2%- målet. INP ser nødvendigheten av utbygging og fornyelse av materiell inkludert reservedelslager, på en kontinuerlig basis, slik at større anskaffelser skjer over tid.

Et hvert yrke trenger øvelse for å bli trygge i jobben og for å tilegne seg ferdigheter. INP er derfor av den mening at det må settes av tilstrekkelige midler til å ha et faglig forsvarlig øvelsesnivå, både nasjonalt og internasjonalt. De perifere forsvarsverkene våre blir ikke bare overført til beredskapsforsvaret vårt, de blir lagt ned og også solgt. Ubåt anlegg, kystforsvar, flybaser, hangarer etc må ikke avhendes, men kunne benyttes i beredskaps sammenheng.

INP ser med bekymring på at de fagmilitære rådene blir tilsidesatt av regjeringen og Stortinget.

INP ønsker en generell styrking av forsvaret, og i særdeleshet i Nordområdene. Vi mener det må settes av nødvendige midler slik at man kan ha flere vernepliktige gjennom tjeneste. Forsvar av Norge må fortsatt være basert på et mobiliserings forsvar, men vi må øke antall personell i den stående styrken i tillegg til reservestyrkene. Styrking av forsvarets tilstedeværelse i Nordområdene våre er viktig, også med tanke på naturressurser i disse områdene. Kystvakten overvåker fiskerinæringen. Våre olje og gass installasjoner kan være terrormål, og vi må legge til rette for et effektivt forsvar av disse når utbyggingen i nordområdene finner sted.

NATO

INP ønsker å videreføre og styrke vårt samarbeid med NATO, men vil avslutte samarbeidet om en EU forsvarsorganisasjon. Norge har noen av verdens beste spesialstyrker som det høstes mye gode ord om. INP vil legge til rette for at denne styrken ikke blir svekket. Hovedhensikten vil være å ha stående styrker i Norge til enhver tid, samt nok kapasitet til disposisjon for eventuelle NATO eller FN oppdrag.

Verneplikten

Vi ønsker en obligatorisk verneplikt i Norge som skal være tre måneder og avtjenes i alderen 18-25 år. Her skal det gis grunnleggende kunnskap om håndvåpen, teoretisk kunnskap om avansert teknologisk krigføring samt innføring i militær kommunikasjon og nærforsvar. På denne måten kan man «verve» gode kandidater som ønsker fast ansettelse i forsvaret innenfor de grener man har ønsker og talent for. Det skal gis rom for de som reserverer seg mot deltakelse i våpentrening, men de skal fortsatt gjennomføre verneplikten sammen med de andre i ulike støttefunksjoner. De som settes til videre tjeneste blir tilbudt en forlengelse, slik at total førstegangstjeneste for disse blir 12-15 mnd. avhengig av forsvarsgren. Gjennomført førstegangstjeneste vil gi formell studiekompetanse tilsvarende fagbrev i ulike disipliner.

INP mener at den lederutdannelsen og erfaring man opparbeider seg gjennom befal- og krigsskoler må styrkes i takt med både teknologisk utvikling og en økt tilstedeværelse. Vi må satse på ungdommen og legge til rette for økt inntak ved de militære skolene våre.

Luftforsvaret

Opp gjennom årene har Luftforsvaret vist seg å ha en nøkkelrolle i det moderne forsvar. Med de siste tilskuddene av kampfly har Norge et godt luftforsvar, med moderne enheter. Vi må derimot ikke la det bli en hvilepute eller legge alle eggene i en kurv mht baser.

Det nye militære SAR helikopteret er på vei inn, og vil styrke redningstjenesten. I tillegg er 6 sivile redningshelikopter baser operert av oljenæringen i drift. Denne kapasiteten kan disponeres i en beredskaps situasjon. Innføring av NH 90 må granskes for å lære og unngå nye skandaler. Dette koster milliarder av kroner fordi prosjektet er ute av kontroll. Dersom det ikke blir kosteffektivt, må en annen type anskaffes for å sikre kystvakt og marine tilstrekkelig helikopter kapasitet. Hæren må ha fremtidig helikopter kapasitet. I dag er den begrensede kapasitet med Bell 412 SP flyttet til Rygge i Østfold. Spesialstyrkene må ha helikopter kapasitet, men ikke en hel skvadron på bekostning av hæren i Nord. Bell 412 bør flyttes tilbake til Bardufoss, bortsett fra et mindre antall som beholdes på Rygge. Det er

viktig å prioritere anskaffelse av moderne helikoptere til hæren. I en krigssituasjon kan sivile helikoptre disponeres. Planverk må utarbeides. Det var gode erfaringer med dette på 1990 tallet.

Hammerfest har de siste 20 år vært driftet av sivilt SAR helikopter for olje og gass næringen. Denne ressursen bør sammen med de andre sivile SAR basene i større grad benyttes av Hovedredningssentralen. Det må utarbeides en formell avtale vedrørende de sivile SAR ressursene. I avtalen må inkluderes type oppdrag, ekstra trening og alle økonomiske forhold for å disponere denne ressursen.

Basen for våre overvåkningsfly er i ferd med å bli flyttet fra Andøya Flystasjon, Andenes til Evenes. Dette til tross for at økonomiske og operative forhold tilsier at det er en beslutning tatt på feil grunnlag. En massiv protest fra Innbyggere på Andenes og operativt personell med erfaring fra Evenes har vært mye fremme i media. INP mener det er momenter i denne protesten som gjør at flytting av MPA må reverseres. MPA bør fortsette på Andøya Flystasjon Andenes, i tillegg til at basen benyttes av militære fly i en beredskaps situasjon.

I nåværende planverk skal jagerfly stasjoneres på Ørland og Evenes. INP mener det er viktig å ha flere beredskapsbaser for å ta imot nasjonale og allierte fly.

Sjøforsvaret

Nylig mistet sjøforsvaret en av sine fregatter, INP mener at det må settes av midler for anskaffelse av erstatning for denne, eller at man finner annet materiell som kan erstatte det tapte skipet. Det er også en kjennsgjerning at norskekysten er full av holmer og skjær og trange farvann, noe som gjør at vårt sjøforsvar i større grad enn andre trenger mindre enheter, for å kunne navigere langs kysten vår og for å kunne gjemme seg mellom holmene. Gjennom å øke verneplikten i forsvaret generelt mener INP at det vil kunne være mulig å bemanne opp flere MTB 'er og ubåter. Sjøheimvernet ble utfaset og den rollen disse hadde var i stor grad informasjonsinnsamling med sine små fiskefartøy. Selv med dagens teknologiske løsninger ser man også at disse gjør et effektivt forsvar sårbart, gjennom eksempelvis GPS blokkering. I en slik situasjon vil lokalkjente sjøheimvern soldater være en verdifull ressurs.

Kystvakta

INP ønsker å videreføre det indre kystoppsyn, ved nødvendige nyinvesteringer. INP ser også nødvendigheten av en sterk tilstedeværelse av kystvakta utenfor tollgrensen. Tilstedeværelsen av kystvakta skjer ikke ved at fartøyene ligger til kai. INP vil videreføre dagens kystvaktstruktur og sikre nødvendig midler for dette, både med tanke på drift, men også en kontinuerlig fornyelse av flåten.

Landforsvaret

INP vil finne rom til anskaffelse av moderne stridsvogner, slik at kavaleriet vårt har hjelpemidler som er moderne og egnet til formålet, disse skal i størst mulig grad utplasseres i nordområdene.

Heimevernet (HV)

En økning av deltagelse i forsvaret vil også styrke HV. HV vil være en viktig førsteinnsats i sentrale strøk hvor forsvarsinstallasjonene ikke nødvendigvis er de største. Det er viktig for tryggheten til innbyggerne i landet at man har et mobiliserings forsvar og Heimevern. INP ønsker en særdeles styrking av HV-ungdommen, i forsvars øyemed er det viktig å ta vare på den ungdommen som ønsker å engasjere seg i HV.

5 - 2 EU/EØS, EKSPORT OG ARBEIDSINNVANDRING

Industri- og næringspartiet (INP) vil si opp EØS-avtalen.

Norge blir stadig sterkere tilknyttet en ekspanderende EØS-avtale og underlagt EU-byråer som er i strid med den opprinnelige EØS-avtalen. EØS-avtalen legger så sterke føringer på samfunnsutviklingen, velferdsstaten og arbeidslivet at den truer den norske modellen. EØS debatten bærer preg av polarisering der både JA og NEI siden påberoper seg sannheten. Vi skal å ta Norge ut av EØS avtalen basert på fakta og kunnskap.

INP vil jobbe for en avslutning av EØS avtalen i flere dimensjoner. Vi vil støtte et forslag om folkeavstemning dersom det blir aktuelt.

I det øyeblikket Norge har levert sin oppsigelse så vil INP be Stortinget igangsette en åpen utredning av hvordan Norge best kan fratregge de mange direktiver, tilsluttede byråer og kostnader denne avtalen har medført. I tillegg må det kartlegges hvilke land som fortsatt er medlem av de handelsavtalene vi mener vil trå i kraft når avtalen sies opp.

Vi ønsker å passe på at studentutveksling, fri pasientbehandling og eksport av tjenester blir særlig belyst i utredningen. Utredningen må også ha fokus på hvilke tiltak fra statens side ulike deler av norsk industri og næringsliv vil trenge for å kunne håndtere Norges fratredelse fra EØS på best mulig måte.

Når EØS-avtalen sies opp, fastslås det i avtalens artikkel 120 at handelen mellom EU og Norge reguleres av tidligere avtaler. Norge har 1 års oppsigelse av EØS-avtalen. Norge vil fremdeles være medlem av EFTA, Europas frihandelsforbund, men vi vil ikke lenger ligge under EFTA-domstolen, tilsvarende Sveits, som ikke deltar i EØS.

Norge har i dag 29 frihandelsavtaler i EFTA, med 41 land.

Norge vil videre samhandle med EU gjennom EFTA og WTO. Kompenserende tiltak på tjenester skal være på plass før Norge eventuelt trer ut av avtalen. Handelsavtalen fra 1973 i EFTA regulerer ikke tjenester, men gir tollfrihet for industrivarer.

I de morderne handelsavtaler EU har med ulike land er tjenester en naturlig del, og slik vil det også være mellom Norge og EU.

Norge har de siste 25 år med EØS-avtalen utviklet et enormt handelsunderskudd for fastlands-Norge. Før EØS-avtalen var Norge i handelsbalanse med EU.

Tall fra SSB og Menon Economics viser at handelen med fastlandsvarer har et årlig underskudd med EU på mellom 120 og 150 milliarder.

Holder man olje og gass utenfor så eksporterer Norge for 400 milliarder mindre enn vi importerer for. Dette er knusende tall.

Selv om landbruk skulle være utenfor EØS-avtalen, har importen av landbruksvarer fra EU økt kraftig. Årsaken er de tollfrie kvotene som EU har fått gjennom forhandlinger med bakgrunn i EØS-avtalen. Handelsbalansen på landbruksvarer er på 35 milliarder i EUs favør.

Vi har altså utviklet en kraftig ubalanse i strid med forutsetningene i EØS-avtalen. Den store importen er en trussel mot norsk matproduksjon, lokal foredling og vår matforsyningsikkerhet.

Vi ser at for norsk industri og næringsliv, Norges befolkning og landets naturressurser så har dagens praksis av EØS avtalen fått flere negative enn positive konsekvenser.

1. Gjennom EØS presses det igjennom konkurranseutsetting og privatisering av offentlige tjenester.
2. Norge har blitt dårligere på selvberging etter at EØS-avtalen ble en del av vår innenrikspolitik.
3. Med EUs energibyrå ACER, har vi mindre kontroll på egen vannkraft og energi
4. Importen har økt og fastlandseksporten har 400 milliarder i handelsunderskudd uten olje og gass.
5. Demokratiets kjerneverdier er svekket. Vi mangler innsyn, oversyn og påvirkning.

EØS-AVTALEN HAR ALVORLIGE DEMOKRATISKE KONSEKVENSER

Politikk handler om tillit.

Å bevare tillitssamfunnet i Norge er svært viktig for Industri- og Næringspartiet. Det har vist seg gjennom de siste 25 år at Norge har avgitt for mye suverenitet til EU, igjennom EØS-avtalen og andre EU-byråer.

EU-reglene har forrang over norsk lov, som gjør at demokratiet, folkestyre og Grunnloven settes til side. Viktige politikkområder blir i stadig større grad regulert av EUs lovgivning snarere enn av de norske folkevalgte, som har fratatt oss debattarenaer, dialog og påvirkning.

EØS-avtalen har ødelagt den gode demokratiske debatten i vårt land. Det er vår jobb i Norge å sikre den norske modellen, Grunnloven og det norske folkestyret. Det ansvaret må vi ta! Den norske stat skal ikke avskilles fra det norske folk.

EØS-AVTALEN PÅVIRKER VÅRT ARBEIDSMARKED NEGATIVT For arbeidstakere og trygdede så handler alt om EØS-avtalen. EØS-loven bringer arbeidstakere og trygdede tilbake til løsarbeidersamfunnet og til lønns- og trygdeordninger som mange ikke kan leve av, og i det gjelder et ordnet arbeidsliv.

Vi ble fortalt at arbeidslivet ikke skulle bli berørt av EU-lovgivningen. Dette er direkte usant !

Fri flyt av arbeidskraft gir sosial dumping.

EØS representerer fagforeningsknusing satt i system, samtidig som det gradvis av-finansierer og avvikler velferdsstaten.

Samarbeidet med EU på fiskeri- og akvakulturområdet er av stor betydning for Norge, men er ikke en del av EØS-avtalen.

Fiskerisamarbeidet mellom EU og Norge er basert på bilaterale avtaler, mens handelen med fisk og fiskeprodukter er regulert gjennom egen protokoll i EØS-avtalen og flere andre bilaterale avtaler. EUs nyeste handelsavtaler med Canada og Japan gir begge nærmest full tollfrihet for sjømat. Tollvilkårene for norsk eksport av sjømat til EU vil dermed være bedre med en lignende handelsavtale enn det som er dagens situasjon med EØS.

Derfor vil Industri- og næringspartiet (INP) vil si opp dagens EØS-avtale.

5 - 3 BISTAND, ASYL, FLYKTNINGER

INP ønsker en human og rettferdig arbeidsinnvandring, asyl- og flyktningpolitikk.

INP vil skille mellom asylsøkere og flyktninger med ulike behov for tilnærming av en ansvarlig politikk.

INP ser med bekymring på at FN og spesielt EU har vært lite effektive i å finne gode løsninger på de ulike utfordringene.

INP ser med undring på at FN/EU selv ikke etter flere år med krise, som eskalerte med Syria-konflikten, ikke har funnet gode prosesser for asylbehandling og retur av asylsøkere uten rett til beskyttelse. I stedet har ulike former for menneskesmugling bredt om seg og desperate mennesker blir utnyttet på det groveste.

Bistand

Norge overfører en stor andel av bistandsmidlene til FN-systemet. Selv om det finnes noen unntak, er FN-systemets bistandsarbeid i hovedsak preget av et uakseptabelt høyt kostnadsnivå.

INP vil derfor at en høyere andel av bistandsmidlene brukes gjennom dyktige norskstyrte bistandsorganisasjoner (NGOs) som kan samarbeide med andre. Norske bistandsorganisasjoner skal selv direkte gjennomføre og følge opp nødhjelp og utviklingsprosjekter. Norge skal sette søkelys på områder hvor behovet er mest presserende. Her skal Norge sørge for grunnleggende behov som beskyttelse mot naturkrefter, mat og vann. Etter at den akutte situasjonen er ivaretatt, skal det etableres skolegang og andre aktiviteter som kan gi hjelp til selvhjelp.

Asylsøkere

Norge er et land som, geografisk, ikke er et land det er naturlig å søke asyl i. Våre nærmeste naboland fører en politisk stabil politikk det ikke er naturlig å flykte fra. De siste tiårene har asylsøkere fra fjerntliggende nasjoner vært mer vanlig. Mennesker i flukt fra gjengjeldelse for politisk aktivitet, politisk forfølgelse på grunn av ytringsfriheten eller i fare for å bli straffet der straffen innebærer brudd på menneskerettighetene, skal ha adgang til å søke asyl i Norge.

INP ønsker imidlertid å gi asyl til det antall vi selv mener er forsvarlig og har mulighet til å integrere. Asyl skal kunne gis for en periode på inntil 10 år av gangen eller inntil det er forsvarlig for asylsøkeren å vende tilbake. Familiegjenforening skal være tillatt, men kun for den nærmeste familien som kone/ mann og egne barn. Er personen mindreårig ønsker vi å gi tillatelse til familiegjenforening for foreldre og søsken.

Hovedregelen skal være at den enkelte asylant skal vende tilbake til hjemlandet når forholdene tilsier at det er trygt nok til det. Det kan imidlertid gjøres unntak for foreldreløse som har kommet til Norge i svært ung alder og ikke har familie å vende tilbake til, og at de er godt integrerte. Det skal alltid være mulig å søke unntak i særlig spesielle medmenneskelige situasjoner.

Asylsøkere skal forholde seg til reiserestriksjoner og oppholde seg i tildelt distrikt inntil søknaden er innvilget. Søknader om opphold skal sluttbehandles raskt i de aller fleste tilfeller og ikke lenger enn ett år fra mottatt søknad. Restriksjonene skal tjene som et hinder for å kunne reise til andre steder eller andre land og søke asyl samtidig som søknaden behandles, samt lette tilbakesending ved avslåtte søknader. Idet saken er ferdig behandlet, skal vedkommende motta svar ved politisted og overføres til mottakskommunen.

INP ønsker å intensivere tilbakesending av asylsøkere som ikke oppfyller krav til opphold. Det skal være selvsagt at ikke asylsøkere kan reise tilbake til landet de har beskyttelse fra på ferie og lignende mens de har beskyttelsesbehov. Gjøres norske myndigheter oppmerksomme på at dette faktisk har skjedd eller skjer, tilbaketrekkes beskyttelsen umiddelbart og asylsøkeren returneres uten unødig opphold og fratras mulighet for å søke på humanitært grunnlag

Kvoteflyktninger

Norge skal åpent og på en varm måte motta sin del av verdens trengende flyktninger. INP anerkjenner FNs flyktningkonvensjon som definerer hvem som kan regnes som flyktninger og hvilke rettigheter disse har. Videre ønsker vi å anerkjenne de menneskerettigheter denne utsatte gruppen har som retten til arbeid, utdanning, organisasjonsfrihet og tilgang til det norske rettsvesen.

INP ønsker en forpliktende avtale med FN om å ta imot flyktninger og ønsker å bidra til å ta imot et visst antall hvert år i samarbeid med FN. Norge er et langstrakt land som er spredt befolket, og har derfor større utfordringer i forhold til integrering enn de fleste andre europeiske land.

Norge er et lite land i europeisk sammenheng og kan ikke ta imot flere flyktninger enn vi er i stand til å fortløpende innlemme. INP vil foretrekke at funksjonshemmede blir prioritert slik at Norge tar imot et lavere antall kvoteflyktninger, men fokuserer på de som vil ha store utfordringer i sine hjemland etter konflikter eller naturkatastrofer.

Integrering

INP anser språk som et viktig virkemiddel for en vellykket integrering av flyktninger og asylanter.

Derfor mener INP at samtlige som har fått midlertidig opphold, i påvente av endelig behandling av søknader, fått innvilget sine søknader eller fått fast opphold på humanitært grunnlag, skal gjennomgå en obligatorisk muntlig og skriftlig norskopplæring.

Opplæringen skal følges opp og evalueres, og dersom enkelte har behov for ytterligere opplæring for å bestå, skal de gis dette. Oppnådde resultater skal ligge til grunn som en del av kriteriene for innvilgelse av søknad.

Små barn av asylsøkere, under skolepliktig alder, skal innlemmes i norske barnehager så raskt som praktisk mulig. Barn/ungdom i skolepliktig alder skal integreres i vanlig norsk skole så snart som mulig.

For å hindre at flyktninger og asylsøkere samler seg i «ghettoer» basert på etnisitet, vil vi føre en streng politikk med hensyn til spredning og bosetting i Norge. Dette fordi vi ønsker en fullstendig integrering i hele det norske samfunnet med de plikter og ansvar det medfører.

5 - 4 MILJØ

Miljø og klima er to ord som ofte nevnes i samme setning.

INP mener at det er på tide å se på disse begrepene adskilt, da vi ser at miljøet vårt ofres til fordel for klimamålene. Verden har mange miljømessige utfordringer, men vi ser at utslipp av CO2 får svært mye fokus. Klima har derfor fått et eget punkt i partiprogrammet.

Miljøvern handler om å beskytte jorden vår mot utslipp av gift til jord, sjø og luft.

Det handler om å ta vare på natur- og kulturlandskap.

Det handler om å opprettholde livsgrunnlag for planter, dyr og mennesker.

INP er sterkt opptatt av dette og vil jobbe for å ivareta miljøet på en best mulig måte. Dette får vi til gjennom internasjonalt, offentlig / privat samarbeid basert på godt fundamentert vitenskap og ny teknologi.

INP vil:

- Øke fokus på alle jordens miljøproblemer
- Bruke midler der hvor vi kan få mest ut av hver krone, basert på vitenskap og fakta.
- Bedre luftkvaliteten i byene gjennom økt bruk av elektrisk energi til oppvarming.
- Vi ønsker å stimulere til utbygging av gamle vedovner med nye som har mer effektiv forbrenning og mindre utslipp av skadelige partikler og gasser.
- Stanse all vindkraftutbygging. Vindkraften fører meg seg store ødeleggelser av norsk natur, støy, trussel mot arts mangfoldet og forurensing i form av avskalling av komposittmateriale. I tillegg kommer risikoen for oljelekkasjer.
- Jobbe internasjonalt for å bekjempe forurensning av havet. Enorme mengder plast renner ut i havet, mesteparten gjennom elver i Sørøst-Asia.
- INP vil støtte tiltak som reduserer denne store miljøtrusselen. Slike tiltak kan være renseanlegg i elver, bidrag til å få på plass panteordninger mm.
- Jobbe for en renere kystlinje. Få flere strender til å kvalifisere til blått flagg. Redusert plastforurensning, utslipp av kjemikalier fra industri og fartøy, avrenning fra jordbruk og sanitæranlegg.
- INP vil jobbe for å fjerne den skremmende trusselen fra kvikksølvlasten i ubåten U-864 som ligger utenfor Fedje.
- Kjempe for å øke jordens skogsareal og for å beholde arts mangfoldet
- Skogplanting og vern av myrområder er gode tiltak, både i forhold til miljø og klima.
- Stanse tilsetning av biodrivstoff
- Råstoffet på verdensmarkedet er dominert av palmeolje og matplanter som mais, raps og soya.
- Bruk av biodrivstoff raserer tropisk regnskog og legger beslag på jordbruksareal som kunne vært brukt til matproduksjon
- Utrede hydrogen som energikilde for kjøretøy og fartøy
- Å fremstille utslippsfrie kjøretøy er positivt, spesielt når det gjelder lokal forurensing i byene. Men dagens dominerende teknologi fører med seg store miljøproblemer i utvinningslandene.
- Hydrogen utvinnes effektivt fra norsk naturgass, og kan muligens også i fremtiden utvinnes mer effektivt fra vann.

5 - 5 KLIMA

Industri- og næringspartiet (INP) er ikke et klimarealistisk, klimafornektende eller klimaskeptisk parti, like lite som det er et klimafokusert, klimahysterisk eller et klimafiksert parti.

Industri- og Næringspartiet (INP) tar en balansert tilnærming til klimaspørsmål, uten å plassere seg i ytterkantene av debatten – verken som en aktør som bagatelliserer utfordringene eller som en som overdriver dem.

De fleste partiene på stortinget har latt seg polarisere av den opphetede klimadebatten. Debatten splitter opp debattanter og bruk av hersketeknikker er utbredt på alle sider. Noen mener klimaendringene er menneskeskapte og hevder at ved å slippe ut mindre CO2 vil man kunne stanse klimaendringene.

Andre mener det ikke er mulig at det finnes noen menneskeskapte utslipp i en så stor mengde at det kan føre til klimaendringer. Andre igen hevder hardnakket at det er solens aktiviteter som gjør jorden noen grader varmere for tiden, kombinert med avskoging og opparbeidelse av større jordbruksarealer.

Atter andre mener det er jordens naturlige syklus vi er vitne til og at dette er noe jorden har vært gjennom mange ganger før. Det vises til forskning, uttalelser, mot forskning, seriøs og useriøs forskning fra geologer, fysikere, metrologer og forståelsepåere/ bedrevitere i alle aldre.

Klimadebatten er uoversiktlig, lite etterrettelig, og det er vanskelig å orientere seg i de forskjellige forskningsrapportene fra hele verden på omtrent like mange språk.

Industri- og næringspartiet (INP) mener miljøfokus har falt i skyggen av klimadebatten og ønsker ikke å bidra til å gi den ene eller andre siden legitimitet ved å konkludere på noe vi ikke har forutsetninger til å klare å sette oss godt nok inn i.

Befolkningsvekst og miljøet ser vi på som større akutte utfordringer enn klimaendringene. Blant annet plast i havet er en viktig og alvorlig utfordring vi i Norge bør ta et særlig eierskap til.

INP tar imidlertid sterk avstand fra politiske partier, organisasjoner og enkeltpersoner som tilsynelatende ser ut til å ville skaffe seg makt ved å fremme frykt for klimaendringer. På samme måte som vi tar avstand fra at det grønne skifte som en gang var ment at vi alle måtte tenke miljøvennlighet, forsøple mindre og ta vare på naturen, er blitt milliardindustri for multinasjonale selskaper som har sett sitt snitt til å pumpe statlige midler ut av de mange forskjellige lands statskasser.

INP ønsker alle industrier etableringer velkommen, men vi kan ikke støtte dagens Langskip prosjekt, med målsetning om å benytte statlige midler til CO2 fangst.

INP kan bidra med å bearbeide lovverket, slik at en eventuell privatfinansiert industri, kan få tilrettelagt lovverk og forskrifter, for å starte opp lagring og samling av CO2 fra andre land. Det forutsetter at staten IKKE skal delfinansiere denne industrien, men at markedskreftene etterspør en slik industri.

Klimaet på kloden har alltid vært i endring.

INP kan ikke stå inne for de enorme kostnadene våre politikere påfører det Norske Statsbudsjettet, med inkonsekvente overføringer av våre midler. Vi ønsker å endre fokuset over på miljøforebyggende tiltak, som er dokumenterbare med synlige resultater.

Parisavtalen har som mål å begrense utslipp av klimagasser, først og fremst CO2, for å begrense global oppvarming. Norge har her uttalt svært ambisiøse mål, mens store økonomiske supermakter har en målsetting om å øke sine utslipp de neste 10 årene.

Uten større bidrag fra de landene som står for majoriteten av utslippene vil alle milliardene vi bruker på vår del av dugnaden ikke ha målbar verdi. FNs egne klimamodeller tilsier også at dersom alle tilsluttede land klarer å overholde sine forpliktelser, noe de ikke har klart til nå, ville selv det ikke ha særlig effekt på temperaturen.

Vi vil følge med på ny kunnskap fra nasjonale og internasjonale forskningsmiljøer, og ønsker faktaopplysninger fra begge sider i den offentlige debatten.

INP vil:

Partiprogram Industri- og Næringspartiet 2025-2029, V 2.99

Side 69 av 70

- Jobbe for å stanse klimatiltak som kun har symbolverdi
- Vi vil blant annet stoppe videre elektrifisering av sokkelen, noe som har minimal klimaeffekt siden gassen som spares på plattformene blir eksportert og brent av sluttbrukerne i Europa. Det blir feil å bruke 50-100 milliarder kroner bare for å skyve CO2 utslipp over på naboen. I tillegg blir strømkundene gjennom nettleien belastet for utbygging av kraftlinjer på land for å tilrettelegge for strømforsyningen til sokkelen og det er også sannsynlig at økt strømbruk på sokkelen vil føre til økte strømpriser for husholdningene.
- Opprettholde Norges olje og gass produksjon
- Norges produksjon av hydrokarboner er blant verdens reneste. Det er rimelig å anta at en avvikling av vår produksjon vil bli kompensert av andre stater. Deler av inntektene fra nordsjøljen finansierer også forskning på fornybar energi. Norsk gass bør benyttes til å fase ut kullkraftverk i Europa.
- Fokusere fornybar-satsingen mot oppgradering av eksisterende vannkraft
- Vi vil også jobbe for å støtte utbygging av minikraftverk, samt bedre støtten til husholdninger og bedriftsbygg som ønsker å installere varmepumper og solcellepaneler.
- Utrede Thorium-basert energiproduksjon.
- Norge har store ressurser av thorium og dermed gode muligheter for å forske på denne energikilden.
- Norge kan påta seg å lagre CO2 på norsk sokkel dersom det er ønsket av Europa og at alle land som vil levere gassen dekker alle kostnader for fangst, utbygging av infrastruktur, drift og overvåking.

Parisavtalen

Alle land har et internasjonalt og selvstendig ansvar for å begrense forurensning til luft og miljøet til et absolutt minimum.

Ifølge FNs klimapanel står Norge for 1,37 promille av verdens klimagassutslipp. I tillegg blir Norges teoretiske utslippskutt ekstra symbolske, når man har valgt å ikke regne med vår vegetasjons opptak av CO2.

Den norske skogen, naturen og havområdene forsyner seg med ca 50% av de norske utslippene. Det finnes ingen seriøse klimamodeller / klimaregnskap som kan sannsynliggjøre at Norges relativt små utslipp vil ha noe innvirkning på fremtidig global oppvarming om vi fjerner disse.

Det er prisverdig å ønske å ta del i klimadugnaden for å stanse global oppvarming, men den blir i beste fall kun av symbolsk verdi. INP mener Parisavtalen, slik den er innrettet, ikke er realistisk å gjennomføre innenfor de rammene som er gitt ved at de store utslippsnasjonene ikke skal delta på mange år.

INP vil si opp Parisavtalen

INP vil omprioritere klimamilliardene og en god del av bistandsmidlene til opprydding i havet.

Norge er en tradisjonsrik kystnasjon som kan og bør ta en ledende rolle innenfor miljøarbeidet i havet, også internasjonalt. Vi ser på forsøpling i havet som en større trussel mot menneskeheten. Vi er i ferd med å ødelegge matfatet vårt for mange generasjoner fremover. Særlig er plast i havet en stor utfordring som krever mer oppmerksomhet enn den blir vist.

INP vil jobbe for en ordning der man i bistandsområder får "Penger for plastikk" Vi ønsker å støtte opp om organisasjoner og selskaper som virkelig gjør en jobb som monner ved å samle opp plast og søppel på avveie.